

Müharibədə qalib gəlmək həyatımın missiyası idi

Müzəffər Komandan Şuşadan dünyaya mesaj verdi:
"Biz 30 illik işğaldan əziyyət çəkmiş və ədaləti güc hesabına bərpa etmiş ölkə olaraq yeni sülh prosesinin müəllifiyik"

- Ermənistan tərəfindən konstruktiv yanaşma görsək və ən vacibi isə əgər onlar ərazi bütövlüyümüzü mübahisələndirən bütün iddialarını kənara qoysalar, onda biz tezliklə sülh variantını tapa bilərik. Bəlkə ilin sonunadək.
- Prosesin kimin tərəfindən aparılacağı və ya prosesi kimin müəyyən dərəcədə inhisara götürəcəyi bizim üçün böyük fərq etmir. Nəticəyə gəlmək vacibdir. Sülh sazişi ilə nəticələnmək təşəbbüsü irəli sürən hər hansı tərəfi biz dəstəkləyəcəyik. Müəyyən siyasi rəqabəti, bəzi iştirakçıların daha fəal olmaq cəhdlərini anlayırıq, lakin biz bunu yalnız alqışlaya bilərik. Əgər sağlam rəqabət olarsa, onun yalnız yaxşı nəticələri ola bilər.
- İki ildən çoxdur ki, Azərbaycan Avropanın mühüm qaz təchizatçısına çevrilib. Əlbəttə, Rusiyaya qarşı sanksiyalarla bağlı vəziyyət yeni ölçü yaradıb, çünki hazırda enerji təvəllülümüzün heç zaman olmadığı kimi zəruridir. Hazırda Azərbaycandan əlavə qaz almaq üçün müraciət edən ölkələrin sayı daha çoxdur. Ötən il daha çox ölkə qazımızı almağa başladı.
- Aprelin 23-dən - sərhəd-keçid məntəqəsini qurduğumuz vaxtdan etibarən Qarabağın 2 mindən artıq sakini Ermənistanı asan şəkildə gedib-gəlib. Əfsuslar olsun ki, Qırmızı Xaç Komitəsinin yük maşınlarının yoxlanılması zamanı siqaret, iPhone-lar və benzin kimi məhsulların qaçaqmalçılıqla keçirilməsi aşkar olundu. Qırmızı Xaç Komitəsi bunu etiraf etdi. Bu günə kimi onların Qarabağdakı ofisi Bakı ofisinə yox, İrəvanda ofisə tabedir. Bu da yolverilməzdir. Çünki bütün dünya Qarabağı Azərbaycanın bir hissəsi kimi tanıyır. Hətta Ermənistanın baş naziri dəfələrlə "Qarabağ Azərbaycandır" deyib. Bəs nəyə görə Qırmızı Xaç Komitəsinin Xankəndidəki ofisi Bakı ofisinə yox, İrəvanda ofisə tabedir? Bu, bizim legitim tələbimizdir.
- Biz ədaləti və ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdik. Biz öz torpağımızda vuruşduq. Biz Ermənistanın torpağında savaşmadıq və biz Zəfər çaldıq. Beləliklə, bu, artıq təamamlanmış bir nömrəli missiya idi. İndi isə biz sülh haqqında danışıq.
- Qarabağda, hazırda müvəqqəti olaraq rusiyalı sülhməramlıların nəzarəti altında olan ərazidə yaşayan insanlar Azərbaycanda yaşayırlar və onlar onsuz da Azərbaycanın çox zəngin olduğu digər milli azlıqları kimi Azərbaycan vətəndaşları olaraq yaşayacaqlarına və ya Azərbaycanı türk edəcəklərinə dair seçim etməlidirlər. Bu, onların seçimidir. Biz onlara seçim hüququ veririk. Çünki onlar heç bir hüquqi icazə olmadan ya Ermənistan vətəndaşları olaraq, ya da heç kim tərəfindən tanınmayan dinqarlar "Dağlıq Qarabağ respublikası"nın vətəndaşları olaraq bizim ərazidə necə yaşaya bilərlər? Hesab edirəm ki, bu, legitim yanaşmadır.
- Separatizmə qarşı mübarizə aparmaqda Ukraynaya kömək etmək üçün Avropa və Qərbin necə birləşdiyini görürük. Bəs bizə gəldikdə nəyə görə bizim separatizmə qarşı mübarizəmizə fərqli yanaşma sərgilənir? Nəyə görə Gürcüstanın separatçı regionlarına qarşı yanaşması Qərb cəmiyyəti və siyasətçiləri tərəfindən tamamilə anlaşılır, lakin bizim eyni mənşədən olan separatizmə son qoymaq üçün legitim istəyimiz sual altına alınır? Nə üçün İspaniya Kataloniya referendum keçirməyə icazə vermir, baxmayaraq ki, onların sayı 5, yaxud 6 milyon nəfərdir və yaxınlıqda öz dövləti olan ermənilərdən fərqli olaraq, onların öz dövləti yoxdur. Nə üçün biz separatizmə dözməliyik? Biz bunu etməyəcəyik.
- Mənim Ermənistandakı ermənilərə mesajım belədir ki, biz onların dövləti ilə sülh istəyirik, bizim Ermənistanı qarşı iddialarımız yoxdur, biz tarixin bu qara səhifəsinin bağlanmasını istəyirik. Biz nə bu gün, nə də gələcəkdə başqa bir müharibə istəmirik.
- Qarabağdakı ermənilərə gəlincə, onlar qondarma liderlərinin arxasına getməlidirlər. Qarabağ erməniləri başa düşməlidirlər ki, təhlükəsizlik təminatları, hüquqlarının, o cümlədən təhsil, mədəniyyət, dini, bələdiyyə hüquqlarının təmin edilməsi ilə Azərbaycan cəmiyyətinin bir hissəsi olaraq onlar normal həyat yaşayacaqlar. Onlar manipulyasiyanın girovu olmağa son qoyacaqlar. Həmçinin onlar başa düşməlidirlər ki, biz sayınmağa davam etsələr və ya "prezidenti", "nazirləri", "parlamentariləri" olan qondarma ölkədə yaşayırlar kimi davransalar, bu gün olduqları vəziyyət onların xeyrinə dəyişməyəcək. Biz onlara normal həyat təklif edirik. Düşünürəm ki, onlar mənə qulaq assalar, başa düşəcəklər və bilirlər ki, mən sözümlə əməl edirəm.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 22-də Şuşada "Euronews" televiziyasına müsahibə verib.

Məkr və ədalətsizlik

Sərhəddə baş verən son təxribatlarda, ermənilərin ekoloji terroru ilə bağlı Şuşadakı aksiyalarda da beynəlxalq təşkilatlara müxtəlif səviyyələrdə dəfələrlə müraciətlər edilmişdir, lakin indiyə kimi heç birindən ədalətə əsaslanan hər hansı cavab gəlməyib. Anti-Azərbaycan kampaniyalarında ən fəal ölkə isə ermənipərəst Fransadır. Rəsmi Parisin müxtəlif tribunallarından ölkəmizə qarşı qərəzli çıxışlarının daim şahidi oluruq. Elə fransız deputatın Azərbaycana qarşı düşmənçiliyə çağıran qərəzli, ölkəmizin "etnik təmizləmə" siyasət yürütdüyü ilə bağlı iddiaları yer alan müraciəti də bir daha dövlətimizə

zə qarşı formalaşmış ədalətsiz mövqeyi nümayiş etdirir. Bununla bağlı Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova beynəlxalq parlament təşkilatlarının rəhbərlərinə və xarici ölkələrin parlament sədrələrinə məktub ünvanlayıb. Belə bir addımı deputatlar da atıblar. Bundan başqa, Qərbi Azərbaycan İcması da fransız deputatın ölkəmizə qarşı düşmənçiliyə çağıran müraciətini pisləyib. Təbii ki, uzun illərdəki "reaksiya"lara əsasən indi də hər hansı beynəlxalq qurumdan doğru, dürüst cavab gözləmək yersizdir.

Xaçaturyanın etdiyi vəhşiliklərin canlı şahidləri

Ermənilərin yaratdıqları ajiotaj, terrorçunun Ermənistan dövləti tərəfindən müdafiəsi, deməyə əsas verir ki, Vaqif Xaçaturyan heç də sadə döyüşçü yox, azərbaycanlılara qarşı amansız divan tutmaqda xüsusi xidmətləri olmuş əsas fiqurlardan biridir. Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun yaydığı məlumatda Vaqif Xaçaturyanın 1991-ci il dekabrın 22-də Xocalı rayonunun Meşəli kəndinin sakinlərinə qarşı törədilmiş soyqırımının, 8 qadın, 3 uşaq olmaqla, 28 nəfərin qətlə yetiril-

məsinin, 14 nəfərin yaralanmasının, eləcə də 400-ə yaxın azərbaycanlının doğma yurdlarından deportasiya olunmasının iştirakçısı və təşkilatçısı olduğu qeyd edilir. Vaqif Xaçaturyan Meşəli kəndində Azərbaycan milliyətindən olan şəxslərin soyqırımını, deportasiyasını, kənd sakinləri və dövlətə məxsus çoxsaylı əmlakı məhv etmə və zədələməklə külli miqdarda maddi ziyanın vurulması faktları üzrə cinayət işi 1992-ci il yanvarın 11-də başlandı.

Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus kvadrokopter ələ keçirilib

Avqustun 1-i saat 20:45 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus "DJI Mavic 3" kvadrokopteri Gorus rayonunun Dığ yaşayış məntəqəsi istiqamətində qaldırılaraq Laçın rayonu istiqamətində yerləşən Azərbaycan Ordusunun mövqeləri üzərində uçuşlar həyata keçirməyə cəhd göstərib. Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bölmələrimizin sayıqlığı nəticəsində aşkar edilən kvadrokopter xüsusi texniki vasitələrlə endirilərək ələ keçirilib.

Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyəti təmsilçiləri Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinə açıq məktub ünvanlayıblar

Amma təəssüf hissi ilə bildirməliyik ki, 4 min nəfərə yaxın azərbaycanlı Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü nəticəsində itkin düşsə də, ötən 30 illik dövr ərzində onların aqibəti, taleyi barədə Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin nəzərəcarpacaq uğurları olmayıb. Mənlərlə ailə hələ də közərən ümidlə xəbər gözləyir.

Ağdamın "Qarabağ"ı mübarizəni Avroliqada davam etdirəcək

Düən "Qarabağ" UEFA Çempionlar Liqasının 2-ci təsnifat mərhələsində cavab oyununa çıxıb. Ağdam təmsilçisi evdə Polşa "Rakov"u ilə qarşılaşıb. Bakı Olimpiya Stadionunda keçirilən görüş 1:1 hesabı ilə başa çatıb. Bu komandalardan arasında ilk matç Polşa klubunun 3:2 hesablı qələbəsi ilə başa çatdığı üçün "Rakov" növbəti mərhələyə yüksəlib.

Erməni sevdası Fransanı "kor" edib

Hər kəsə məlumdur ki, Fransada etnik azlıq və onların haqlarının müdafiəsi anlayışı qəbul edilmir, bu ölkə işğal etdiyi Korsika adasında yerli xalqın dilini tanımur, dənizə qayıran ərazilərdə hələ də müstəmləkəçilik siyasəti yürüdür və həmin xalqların hüquq və azadlıqlarına hörmət etmir. Bu azmış kimi, "insan haqlarının müdafiəçisi" roluna girib, guya digər regionlarda yaşayan hansısa azlıqlar üçün xüsusi hüquqlar tələb edir. Kolonializm təcavüzündən qurtala bilməyən Fransanın belə rol nümayiş etdirməsi bir daha sübuta yetirir ki, bu ölkə siyasi riyakarlığından əl çəkmir. Son həftələrdə Afrika-da Fransanın əleyhinə baş verən hadisələr də onun bu "humanisti" davranışlarının müstəmləkə siyasətinə xidmət etdiyini açıq-aydın ortaya qoyur.

"Fransanı qonşusu Almaniyadan nümunə götürərək törətdiyi qətləmləri etiraf etməyə, həmin xalqlara kompensasiya verməyə çağırırıq. Fransalı deputatlar özlərində cəsarət taparaq öz hökumətindən müstəmləkə altında saxladığı xalqlardan üzr istəməyi tələb etməlidirlər. Fransalı deputatları öz ölkələrinə aid olmayan siyasi məsələlərə deyil, Fransanın yürütdüyü yeni kolonializm siyasətinə qarşı mövqe nümayiş etdirməyə səsləyirik".

Fransa öz gözündə tiri görməyib, özge gözde tük axtarsa da, bütün cəhdləri nəticəsiz qalıb. Çünki Azərbaycan bölgədə sülh və sabitliyin təminatı üçün konstruktiv dialoqlara sadiq olduğunu artıq bütün dünyaya nümayiş etdirib. Ona görə də fransızların, şəxson prezident Makronun erməni sevdasına uyub pafoslu bəyanatlar səsləndirməsi ancaq və ancaq ucuz kampaniya təsiri bağışlayır.

Müharibədə qalib gəlmək

**Müzəffər Komandan Şuşadan dünyaya mesaj verdi:
"Biz 30 illik işğaldan əziyyət çəkmiş və ədaləti güc hesabına
bərpa etmiş ölkə olaraq yeni sülh prosesinin müəllifiyik"**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 22-də Şuşada "Euronews" televiziyasına müsahibə verib. Müsahibə avqustun 1-də "Euronews"-da yayımlanıb. AZƏRTAC müsahibənin geniş variantını təqdim edir.

Müxbir: Cənab Prezident Əliyev, bizi burada qəbul etdiyinizə görə Sizə çox minnətdarıq. Bu bölgə Cənubi Qafqazın yeni tarixində bəzi ən zorakı epizodların cərəyan etdiyi səhnə olub. Bununla belə, 2020-ci ildəki sülh razılaşmasından sonra gərginlik hələ də tam aradan qalxmayıb. Daimi düşmənçiliyi Siz nə ilə əlaqələndirirsiniz?

Prezident İlham ƏLİYEV: Demək çətindir. Düşünürdüm ki, İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra vəziyyət fərqli olacaqdı. Biz sülh üçün hazır idik və əslində bir az gözlədik ki, beynəlxalq iştirakçılar bizə müəyyən yeni təkliflər versinlər. Anladığımız ki, bir növ boşluqdur. Heç kəs nə etməyi bilmirdi. 2020-ci il noyabrın 10-da Bəyanatı imzaladığımız zaman vəziyyət, əslində, dayanıqlı sülhü təmin etmirdi. O, sülh razılaşması deyildi, Bəyanat idi. Əslində, Ermənistanın kapitulyasiya aktı idi. Buna görə biz Ermənistanla münaqişənin yekun həll variantını tapmaq məqsədilə müəyyən təşəbbüslərlə çıxış etməyə başladığımız və ictimaiyyət qarşısında bunu açıqladıq. Elan etdik ki, sülh sazişi imzalanmadı. Amma yenə boşluq yarandı. Sonra isə biz sülh sazişinin prinsiplərini müəyyən etdik. Onlar ərazi bütövlüyünün, suverenliyin və beynəlxalq sərhədlərin qarşılıqlı tanınması, sərhədlərin delimitasiyası, gücdən istifadə etməmə və ya güclü təhdid etməmə kimi beynəlxalq hüququn tam məlum prinsipləridir. Bu təklifi biz masa üzərinə qoyduq. Biz 30 illik işğaldan əziyyət çəkmiş və ədaləti güc hesabına bərpa etmiş ölkə olaraq yeni sülh prosesinin müəllifi olduq. Deməzdik ki, hər şey çox

rəvan gədir. Amma biz hələ də nikbinik, çünki hazırda biz hər iki ölkənin xarici işlər nazirləri səviyyəsində çox fəal danışıqlar aparırıq.

Müxbir: Elə mən də onu soruşmaq istəyirdim. Sözüünüzü kəsdiyimə görə üzr istəyirəm. Siz bu yaxınlarda Brüsseldən qayıtmısınız. Sülh danışıqlarının növbəti raundu keçirildi. Bir çox insan tərəfdən bu danışıqların Ermənistanla Azərbaycan arasında dayanıqlı sülhə aparın ümid kimi qarşılandı. Ən sonuncu raunddan sonra ümidli olmaq bizim tərəfdən düzgün olardı?

Prezident İlham ƏLİYEV: Bəli, ümidli olmaq yaxşıdır. Lakin deməliyəm ki, sülh danışıqları xarici işlər nazirləri tərəfindən aparılır. Brüsseldəki görüşlərimiz Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti tərəfindən təşkil olunur. Əslində, həmin görüşlər bizə çox həssas məsələlərə toxunmaq imkanını verir.

Müxbir: Məsələ.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sərhədlərin gələcək parametrləri ilə bağlı məsələ, çünki Ermənistanla Azərbaycan arasında sərhəd müəyyən olunmamışdır. Çünki Sovet İttifaqının süqutu ərəfəsində biz təvəzülə üz-üzə iddik. İndi sərhəd necə olacaq? Yerlərdə real vəziyyət necə olacaq? Kommunikasiyalarla bağlı vəziyyət necə olacaq? Çünki İkinci Qarabağ müharibəsi nəticəsində Ermənistanın imzaladığı sənədə onun öhdəliyi var ki, bizim eksklavımız olan Naxçıvana çıxışımız olsun. Lakin bu, hələ də baş verməyib. Beləliklə, sülh sazişinin əsas bəndləri nazirlər tərəfindən tərtib edilir. Bizim görüş isə hesab edirəm ki, yaxşı mühit yaradır. Lakin əgər biz Ermənistan tərəfindən konstruktiv ya-

naşma görsək və ön vacibi isə əgər onlar ərazi bütövlüyümüzü mübahisələndirən bütün iddialarını kənara qoyarsalar, onda biz tezliklə, bəlkə də ilin sonunadək sülh variantını tapa biləcəyik.

Müxbir: Danışıqlar haqqında sonra daha çox söhbət edə bilərsiniz. Lakin mənim üçün soruşmaq maraqlıdır ki, vəziyyəti nizamlamağa cəhd edən çox beynəlxalq iştirakçı olub. Avropa İttifaqı danışıqlar masasına nəyi gətirir?

Prezident İlham ƏLİYEV: Əslində, 1992-ci ildən etibarən - hələ işğal dövründə aparılan danışıqlar zamanı Avropa İttifaqı vasitəçilik prosesinin bir hissəsi olmayıb. İndi bu, Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelin təşəbbüsüdür. O, bizi dəvət etdi və biz dəvəti qəbul etdik. Çünki Azərbaycan ilə Avropa İttifaqının, eləcə də onunla Ermənistanın əməkdaşlığı səviyyəsini nəzərə alsaq, Avropa İttifaqının fəal olması təbii. Xüsusən də nəzərə alsaq ki, İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra Minsk qrupu, əslində, fəaliyyət göstərmirdi və indi də göstərmir. Beləliklə, müəyyən beynəlxalq qurum olmalı idi. Düşündüm ki, Avropa İttifaqı ən yaxşı vasitəçi ola bilər, çünki bizim onunla münasibətlərimiz qarşılıqlı hörmətə, etimada və maraqlara söykənir. Bir sözlə, həmin təşəbbüs hazırda çox fəal dialoq formatına çevrilib, çünki biz təkcə Brüsseldə deyil, həmçinin Avropa Siyasi Birliyinin tədbiri çərçivəsində də görüşürük. Sonuncu dəfə görüşüş Kışinevda baş tutdu. Bunu vacib hesab edirəm, çünki vəziyyətin durğun olmasına imkan verməyəcək, durğunluq yaranarsa, yenidən bir növ fasiləyə keçərsə, onda biz hər hansı təhlükəli ssenaridən sığortalana biləcəyik.

Müxbir: Sizin fikrinizə, Qərbin, yəni Avropa İttifaqının və həmçinin Birləşmiş Ştatların artan vasitəçiliyi bu regionda daha önəmli gücə - Rusiyada çıxış yarıdır bilirmiyiz? Rusiyanın Ukrayna ilə münaqişəli ol-

ması faktı Azərbaycan ilə Ermənistanın ümumi razılığa gəlməsi üçün müəyyən imkan yaradırmı?

Prezident İlham ƏLİYEV: Atəşkəs sazişinin, yəni 2020-ci il 10 noyabr tarixli Bəyanatın vasitəçisi nə Birləşmiş Ştatlar, nə də Avropa İttifaqı deyil, Rusiya olub. Ermənistanın baş naziri ilə ilk görüşlərim Rusiya tərəfindən bu ölkədə təşkil olunmuşdu. Rusiya-Ukrayna müharibəsindən sonra vəziyyət dəyişdi və biz gördük ki, Birləşmiş Ştatlar və Avropa daha fəal oldular. Əslində, prosesin kimin tərəfindən aparılacağı və ya prosesi kimin müəyyən dərəcədə inhisara götürəcəyi bizim üçün böyük fərq etmir. Nəticəyə gəlmək vacibdir. Biz sülh sazişi ilə nəticələnməyə təşəbbüs irəli sürən hər hansı tərəfi dəstəkləyəcəyik. Yeri gəlmişkən, xarici işlər nazirləri arasında Vaşinqtonda danışıqlar aparılıb. Hazırda biz bu ayın sonunda danışıqların raundunu Rusiyada keçirmək barədə Rusiyadan dəvət aldıq və bununla razılaşdıq. Beləliklə, əgər hər hansı digər məkan olarsa, əlbəttə ki, biz razılaşacağıq, çünki bizim üçün razılığa gəlmək və nəticə əldə etmək vacibdir. Əlbəttə, müəyyən siyasi rəqabət, bəzi iştirakçıların daha fəal olmaq cəhdlərini anlayırıq, lakin biz bunu yalnız alqışlaya bilərik. Əgər sağlam rəqabət olarsa, onun yalnız yaxşı nəticələri olacaqdır.

Müxbir: Rusiya ilə uzun tarixi və əhatəli münasibətlərinizin olduğunu anlayıram. Sizin fikrinizə, Rusiyanın hazırda bölgədəki təsiri necədir?

Prezident İlham ƏLİYEV: Bilirsiniz, region haqqında demək mənim üçün çətindir, çünki Cənubi Qafqaz bölgəsi üç ölkədən ibarətdir. Biz Rusiyanın Cənubi Qafqazdakı qonşularımızla qarşılıqlı əlaqələrini, sadəcə, müşahidə edə bilərik. Azərbaycanla gəldikdə isə elə də ciddi dəyişiklik yoxdur, çünki bizim Rusiya ilə münasibətlərimiz artıq tarazlaşdırılıb. Onlar bir-birimizin milli maraqlarının və əlbəttə ki, ərazi bütövlüyünün və suverenliyin tanınmasına əsaslanırlar. Rusiya Azərbaycanın qonşusu və tərəfdaşdır. Bizim nəzərəcarpan ticarət dövriyyəyimiz, daşımalar infrastrukturuna aid bir çox layihələrimiz var. Bu, xüsusən də indiki dövərə aiddir. Layihələrin enerji inkişafına aiddir. Əlbəttə ki, mədəniyyət sahəsi də çox vacibdir.

Müxbir: Hazırda Siz məhz enerji sektorunda Qərblə bir çox razılaşmalar əldə etmişiniz. Elədir?

Prezident İlham ƏLİYEV: Bəli, Qərblə razılaşmalar var. Lakin bu, uzun müddət əvvəl əldə edilmiş, o vaxt biz Bakıda İtaliyaya vahid boru kəməri sistemini qurmaq təşəbbüsünü irəli sürdük. O, mərhələli şəkildə icra olundu və onun yekun mərhələsi ki, ildən çoxdur yekunlaşıb. Artıq iki ildən çoxdur ki, Azərbaycan Avropanın mühüm qaz təchizatçısına çevrilib. Əlbəttə, Rusiyaya qarşı sanksiyalarla bağlı vəziyyət yeni ölçü yaradıb, çünki hazırda enerji sərvoqlərimiz heç zaman olmadığı kimi zəruridir. Lakin istənilən addıma gəldikdə, biz onu bir çox il əvvəl imzalanmış müqavilələrimiz və planlarımız əsasında atırıq. Düzü, hazırda Azərbaycandan ola-ola qaz almaq üçün münaqişəli ölkələrin sayı daha çoxdur. Bunu etməyə hazırız və artıq başlamışıq. Ötən il daha çox ölkə qazımızı almağa başladı. Bu, cari ildə də davam edəcək. Lakin yenə də Rusiya ilə münasibətlərimiz nə qədər dərinləşsə, Rusiya-Ukrayna müharibəsi başladıqdan sonra çox şey dəyişməyib.

Müxbir: Burada olan vəziyyət haqqında danışıq. Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi, ABŞ və Avropa İttifaqı hamısı Laçın döhlizinin bağlı qaldığı təqdirdə, əhalinin potensial qaydada girova düşmək təhlükəsini qeyd edərək, həmin döhlizdə hərəkət azadlığı-

na dair zəmanətləri tələb ediblər. Hazırda Laçın döhlizində baş verənlər haqqında nə deyə bilərsiniz?

Prezident İlham ƏLİYEV: Laçın döhlizi adlandırılan yol İkinci Qarabağ müharibəsinin bitməsindən sonra fəaliyyətini işğal vaxtında işləyən qaydada təxminən iki il davam etdirmişdir. Bir fərq var idi - o, rus sülhməramlılarının nəzarəti altında idi və bu, üçtərəfli Bəyanatın bir hissəsi idi. Yəni fəaliyyətdə dayanma, bizim tərəfindən hər hansı müdaxilə yox idi. Bununla belə, orada vəziyyət dəyişməyə başladı. Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin döhlizə müəyyən dərəcədə nəzarət etmək söyləri ötən il noyabrın əvvəlində Qarabağda təbii sərvoqlərin yenidən qeyri-qanuni istismarı ilə bağlı idi. Müharibədən sonra bu proses dayandırılmışdı, çünki qeyri-qanuni idi. Bu sərvoqlər bir neçə xarici şirkət qızıl və mis mədənlərini qeyri-qanuni olaraq istismar edirdilər. Biz işğal zamanı heç bir şey edə bilmirdik, lakin müharibə başa çatdıqdan sonra aydın oldu ki, bu fəaliyyət dayandırılmalı idi və dayandırıldı. Amma sonradan - noyabrda həmin proses yenidən başladı. Vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələri rus sülhməramlılarından xahiş etdilər ki, mədənlərdə nəyin baş verdiyini görmək üçün orada monitorinq keçirsinlər. Biz gördük ki, dəmir və qızıl filizi yük maşınlarında rus sülhməramlılarının müşayiəti ilə Qarabağdan Ermənistanla nəqliyə aparılırdı. Həmin yerə getmək hüququmuz təmin edilmedi və beləcə vətəndaş cəmiyyətimizin nümayəndələri yola nəzarət etməyə başladılar. Amma yol yenə də bağlı deyildi, hərəkət azad idi.

Müxbir: Yəni o, heç vaxt bağlanmamış, hərəkət heç zaman dayandırılmamışdır?

Prezident İlham ƏLİYEV: Xeyr, xeyr!

Müxbir: Onda fikrinizə, həmin təsəvvürlər xüsusən də Azərbaycandan niyə bunları soruşurlar? Onlar qeyd edirlər ki, Siz həmin sahənin ətraf hissəsinə cavabdehsiniz. Siz hərəkət etmək azadlığını təmin etməmişiniz. Sizcə, nəyə görə onlar Sizi hədəfləyirlər?

Prezident İlham ƏLİYEV: Əslində, Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi bizə öz ismarışını ünvanladı ki, hər hansı hərəkətin pozulması üçün biz vətəndaş cəmiyyətinin fəalları ilə danışıq. Biz bunu etdik. Biz Ermənistanla sərhədimizdə sərhəd-keçid məntəqəsini qurduqdan dərhal sonra, - bu, bizim legitim hüququmuzdur və heç kəs tərəfindən, o cümlədən Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi tərəfindən mübahisələndirilmir, - biz burada Qarabağdakı nümayəndəm vasitəsilə QHT nümayəndələri ilə danışıq ki, həmin aksiyaları dayandırınlar. Onlar bunu etdilər və getdilər. Hazırda da hərəkət etmək azadlığı bloklanmayıb. Aprelin 23-dən - sərhəd-keçid məntəqəsini qurduğumuz vaxtdan etibarən Qarabağın 2 mindən artıq sakini Ermənistanla asan şəkildə gedib-gəlib. Amma iyunun 15-də Ermənistan növbəti hərbi təcridatı etdi və bizim sərhədcilərimizdən birini yaraladı.

Araşdırma aparıldığı üçün yol müvəqqəti olaraq bağlandı da, sonra təkrar açıldı. Qırmızı Xaç Komitəsi davamı nəqlini və Ermənistanla müalicəyə ehtiyacı olan xəstələrin təcili bərpa edilməsi üçün Qırmızı Xaç Komitəsinin yük maşınlarının yoxlanılması zamanı siqaret, iPhone-lar və benzin kimi məhsulların qaçaqmalçılıqla keçirilməsi aşkar olundu. Qırmızı Xaç Komitəsi bunu etiraf etdi və bildirdi ki, onlar buna görə heç bir məsuliyyət daşıyırlar, çünki...

Müxbir: Yük maşınları, sadəcə, sürücülər tərəfindən istifadə olunurdu...

Azərbaycan Respublikasının Seçki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 2-ci, 3-cü, 4-cü və 7-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının Seçki Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003, № 6, maddə 274, № 12 (I kitab), maddə 680; 2004, № 6, maddə 416, № 11, maddə 891; 2005, № 2, maddə 62, № 4, maddə 278, № 7, maddələr 576, 584, № 12, maddə 1091; 2007, № 7, maddə 712; 2008, № 6, maddə 457; 2009, № 2, maddə 44; 2010, № 4, maddə 276, № 7, maddə 592; 2011, № 3, maddə 163; 2012, № 5, maddə 409; 2013, № 6, maddə 592; 2015, № 5, maddə 490; 2017, № 5, maddə 705; 2018, № 1, maddə 4, № 3, maddə 389; 2019, № 1, mad-

də 17, № 2, maddə 180; 2020, № 7, maddə 832) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 94.1-ci maddədə, 96.4-cü maddənin birinci cümləsində və 96.5-ci maddədə "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 97.2.2-ci maddənin birinci cümləsində "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanından" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankından" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 iyul 2023-cü il

"Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci, 20-ci və 27-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

"Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023, № 1, maddə 37) 17-ci maddəsinin "Qeyd" hissəsinə "İnvestisiya fondları haqqında" sözlərindən sonra ", "Valyuta tənzimi haqqında" sözləri əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 iyul 2023-cü il

"Kredit ittifaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 10-cu və 27-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

"Kredit ittifaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 7, maddə 485; 2001, № 12, maddə 736; 2010, № 10, maddə 839; 2016, № 3, maddə 408; 2019, № 1, maddə 32, № 6, maddə 993, № 8, maddə 1366; 2021, № 7, maddə 704, № 12, maddə 1298; 2023, № 3, maddə 334) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 5-ci maddə üzrə:
1.1. 8-ci hissədə "bank əməliyyatı aparmaq" sözləri "bu Qanunun 4-cü maddəsinə uyğun olaraq kreditlirin verilməsi" sözləri ilə və "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanından" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankından (bundan sonra - Mərkəzi Bank)" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2. 9-cu və 10-cu hissələrdə "Maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Mərkəzi Bank" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.3. aşağıdakı məzmununda 11-ci hissə əlavə edilsin:
"11. Kredit ittifaqlarının fəaliyyəti üzərində nəzarət tədbirləri, o cümlədən aparılan yoxlamalar Mərkəzi Bank tərəfindən "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq həyata keçirilir."

2. 9-cu maddənin 1-ci hissəsinin ikinci cümləsində "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanına" sözləri "Mərkəzi Bank" sözləri ilə əvəz edilsin.
3. 15-1.1-ci maddədə "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının" sözləri "Mərkəzi Bankın" sözləri ilə əvəz edilsin.

4. 17-ci maddə üzrə:
4.1. 2-ci hissəsinin ikinci cümləsində və 5-ci hissədə "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri "Mərkəzi Bank" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.2. 3-cü hissədə hər iki halda "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına" sözləri "Mərkəzi Bank" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin hissədə birinci halda "və" sözü "və ya" sözləri ilə əvəz edilsin.

5. 18-ci maddənin 2-ci hissəsində "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Mərkəzi Bank" sözləri ilə əvəz edilsin.

6. 22-ci maddənin 6-cı hissəsində "bank fəaliyyəti üçün" sözləri çıxarılsın.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 iyul 2023-cü il

Ermənistan "Laçın" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsi istiqamətində tərribatı davam etdirir

Ermənistan "Laçın" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsinin qarşı tərəfdən olan girişində tərribatları davam etdirir. Azərbaycanın Qarabağ iqtisadi rayonunda yaşayan erməni əhalisi Azərbaycan tərəfi ilə razılaşdırılmadan "humanitar yük" daşıyan avtomobil karvanı iyulun 26-dan etibarən "Laçın" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsinin qarşı tərəfindəki aşırımda dayanıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, avqustun 2-də Azərbaycanın Qarabağ iqtisadi rayonuna hərəkət etmək istəyən daha iki yük avtomobili digər yük avtomobillərinin dayandığı əraziyə gəlib. Bununla da avtomobil karvanında olan nəqliyyat vasitələrinin sayı 21-ə çatıb.

Bu, Ermənistanın məkrli niyyətini və tərribatçılıq əməllərini davam etdirdiyini, gərginliyi artırmağa çalışdığı-

nı bir daha göstərir. Azərbaycanın ölkəmizlə razılaşdırılmadan heç bir yükün suveren ərazilərimizə keçirilməsinə icazə vermədiyini, Rusiya sülhmərammlarının müvəqqəti yerləşdirildiyi ərazilərimizə malların daşınması üçün Ağdam-Xankəndi yolundan istifadə

oluna biləcəyini dəfərlə bəyan etməsinə baxmayaraq, ermənilərin "Laçın" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsindən istifadə etməkdə ısrarlı olması ictimai rəyi çaşdırmaq üçün növbəti cəhddir. Ermənistanın sərhəddə yol verdiyi əməllər birbaşa siyasi şou,

manipulyasiya və tərribat xarakterini daşıyır.

Qeyd edək ki, aprelin 23-dən "Laçın" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsi qurulduğu vaxtdan indiyədək Qarabağın 2 mindən artıq sakininin Ermənistanı asan şəkildə gediş-gəlişi təmin olunub.

Hikmət HACIYEV: "Azərbaycan Səudiyyə Ərəbistanı şirkətlərinin işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin bərpası prosesində fəal iştirakını gözləyir"

Səudiyyə Ərəbistanı ilə Azərbaycan arasında ənənəvi dostluq və tarixi əlaqələr mövcuddur. Ölkələrimiz arasında uzunmüddətli tərəfdaşlıq əlaqələrinin əsası Azərbaycan xalqının Ümmümilli Lideri Heydər Əliyevin 1994-cü ildə Səudiyyə Ərəbistanına səfəri və İki Müqəddəs Ocağın Xadimi mərhum Kral Fəhd bin Əbdüləziz ilə görüşü zamanı qoyulub. 2015-ci ildə Prezident İlham Əliyevin Səudiyyə Ərəbistanına rəsmi səfəri, eləcə də 2017-ci ildə Ərəb-İslam-Amerika Sammitində iştirak etmək üçün Ər-Riyada işçi səfəri bu əlaqələrin möhkəmlənməsinə gətirib çıxarıb. Hazırda iki ölkə arasında əlaqələr dostluq, qardaşlıq və tərəfdaşlıq münasibətləri olaraq qeyd edilə bilər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev Səudiyyə Ərəbistanının "Əş-Şərg əl-Avsat" qəzetinə müsahibəsində bildirdi.

Prezidentin köməkçisi Azərbaycan xalqının Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Ermənistanın ölkəmizə hərbi təcavüzünü pisləməsinə və işğalçı dövlətlə diplomatik əlaqələr qurmamasına heç vaxt unutmadığını və bunu yüksək qiymətləndirdiyini vurğulayıb. Diqqətə çatdırıb ki, Səudiyyə Ərəbistanının ədalətə söykənən, Təhlükəsizlik Şurasının dörd məlum qətnaməsinə, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə, İslam hamrəyiliyinə əsaslanan mövqeyi bütün dünyaya nümunədir. 1990-cı illərdə Ermənistanın torpaqlarımızı işğal etməsi, azərbaycanlılara qarşı soyqırımını törətməsi nəticəsində bir milyondan çox azərbaycanlı doğma yurtdan didərgin salınaraq məcburi köçkünə çevrilib. Məhz həmin dövrdə qardaş Səudiyyə Ərəbistanının Azərbaycanı dəstəyi heç vaxt unudulmur.

Bu gün əlaqələrimizin uğurla inkişaf etdiyini, ölkələrimizin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində sıx əməkdaşlıq həyata keçirdiyini və bir-birini fəal dəstəklədiyini diqqətə çatdıran Prezidentin köməkçisi bildirdi: "Azərbaycanla Kərfəz Əməkdaşlıq Şurası dövlətləri və Ərəb Dövlətləri Liqası arasında əlaqələrin inkişafında Səudiyyə Ərəbistanının rolunu yüksək qiymətləndiririk. Eyni zamanda biz Səudiyyə Ərəbistanının "Ekspo-2030" sərgisinə ev sahibliyi etməsinə dəstəkləyir və Krallığa bu mötəbər tədbiri uğurla təşkil etməsinə arzulayıb. Səudiyyə Ərəbistanının regionda və dünyada sülhün və təhlükəsizliyin qorunmasında göstərdiyi cəhdləri yüksək qiymətləndiririk. Azərbaycan Səudiyyə Ərəbistanına qarşı PUA-larla və ballistik raketlərlə edilən hücumları pisləyib və bunu qəbuldehilməz hesab edir".

İkitərəfli əlaqələrimizdə turizmin vacib yer tutduğunu vurğulayan H.Hacıyev birbaşa aviareyflərin sayının artırdığını, öten il 100 minə yaxın Səudiyyə Ərəbistanı vətəndaşının Azərbaycana səfər etdiyini, bu dinamikanın bu il artıdığı qeyd edib. Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanı ilə iqtisadi-ticarət əlaqələrinin inkişaf etdirilməsində, kond təsərrüfatı və ərzaq təhlükəsizliyi sahəsində investisiyaların artırılmasında maraqlı olduğu, bu ölkənin şirkətlərinin işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin bərpası prosesində fəal iştirakını gözlədiyini bildirdi.

Müsahibədə Kərfəz ölkələri ilə Azərbaycan arasında institusional əməkdaşlığın qurulmasının önəmi, eləcə də global və regional təhlükəsizlik məsələlərinin müzakirəsi üçün təhlükəsizlik dialoqunun aparılmasının mümkünlüyü vurğulanıb. Həmçinin iqtisadi-ticarət və humanitar sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsinin vacibliyi qeyd olunub, Azərbaycanın Kərfəz ölkələrindən turistlərin cəlb edilməsinə maraqlı olduğu bildirilib. Qeyd edilib ki, viza prosedurunun sadələşdirilməsi Kərfəz ölkələrindən gələn turistlərin sayının artmasına gətirib çıxarıb. Bununla yanaşı, ticarət dövryyəsinin həcmi artırılması baxımından investisiya və biznes sektorunda əlaqələrin gücləndirilməsinin, Kərfəz sərmayəsinin Azərbaycanı, xüsusən də azad edilmiş ərazilərin yenidən qurulmasına cəlb olunmasının önəmi vurğulanıb.

Prezidentin köməkçisi Azərbaycan ilə Ermənistan arasında münasibətlərin normalaşdırılması, sülh danışıqları barədə sualları cavablandırıb. Vəton müharibəsinin davamı, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı Zəfər qazanan Azərbaycanın otuz illik işğala son qoyaraq, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini təkbaşına yerinə yetirdiyi bildirilib. Qeyd olunub ki, müharibədən qısa müddət sonra Azərbaycan Ermənistanla bir-birinin suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün qarşılıqlı tanınması əsasında sülh sazişi imzalamaq üçün beş əsas prinsipi təqdim edib. Lakin Ermənistan öz öhdəliklərinə zidd olaraq, silahlı qüvvələrinin qalıqlarını torpaqlarımızdan hələ də tam çıxarmayıb, əksinə, Laçın yolundan hərbi məqsədlər üçün istifadə edib. Bundan başqa, Azərbaycanın 8 kəndi hələ də Ermənistanın işğalı altındadır. Ermənistan ölkəmizə qarşı ərazi iddialarını başqa ad altında davam etdirir. Yerevan absurd iddialar irəli sürməklə sülh müqaviləsi üzrə danışıqlara əngəllər yaradır.

Bildirilib ki, Azərbaycan öz sərhədlərinə nəzarət etmək və Ermənistanın qanunsuz fəaliyyətinin qarşısını almaq üçün suveren ərazisində "Laçın" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsi yaradıb. Ermənistanın regionda humanitar vəziyyətin guya gərgin olması ilə bağlı əsassız iddiaların yayılmasının məqsədi bölgəyə üçüncü tərəfləri cəlb etmək, gərginliyi coğrafiyasını genişləndirmək və sülh prosesini pozmaqdır.

XİN: "Fərid Səfərliyə qarşı irəli sürülmüş "casusluq" ittihamı "casusluq etmək niyyəti" ittihamı ilə əvəz olunub"

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Ayxan Hacızadənin İranda həbs olunmuş Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı Fərid Səfərli ilə bağlı yerli medianın sualını cavablandırıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, XİN-in mətbuat katibi bununla bağlı bildirdi: "Xarici İşlər Nazirliyinin 9 mart və 2 iyun tarixli mətbuat açıqlamalarında qeyd olunduğu kimi, Fərid Səfərli barədə məlumat Xarici İşlər Nazirliyinə daxil olan gündən etibarən vətəndaşın aqibətinin və sağlamlıq vəziyyətinin öyrənilməsi, İran tərə-

fəndən məsələyə aydınlıq gətirilməsi, vətəndaşın məhkəmə-prosessual hüquqlarının qorunması, eləcə də vəkillə təmin olunması istiqamətində həm Xarici İşlər Nazirliyi, həm də ölkəmizin Təbriz şəhərindəki Baş konsulluğu tərəfindən müvafiq iş aparılıb. Məsələ ilə bağlı İran tərəfinə dəfərlə rəsmi müraciətlər ünvanlanıb və müəmmadi əsasda müzakirələr aparılıb.

Fərid Səfərlinin ailəsi və özü ilə əlaqə saxlanılıb. Təbrizdəki Baş konsulluğumuzun nümayəndələri tərəfindən Fərid Səfərli ilə görüşlər keçirilib, demək olar, gündünlük əsasda onunla telefon vasitəsilə əlaqə saxlanılıb. Fərid Səfərlinin valideyni ilə telefon əlaqəsi saxlanmasına imkan yaradılıb.

Vətəndaşımızın hüquqlarının qorunması işinin təşkili ilə bağlı İran tərəfinə dəfərlə edilmiş müraciətlərdən sonra İran qanunvericiliyinə və məhkəmə prosesinin tələblərinə uyğun olaraq qarşı tərəfdən bir neçə vəkil barədə məlumat Təbrizdəki Baş konsulluğumuz tərəfindən Fərid Səfərlinin ailəsinə təqdim olunub. Azərbaycanı yaşayan vəkilin prosesə cəlb olunmasının İran qanunvericiliyində nəzərdə tutulmadığı bildirilib.

Bununla yanaşı, İran tərəfinə məhkəmə iclaslarının keçirilməsinə dair və Baş kon-

H.Hacıyev qeyd edib ki, Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində heç bir humanitar böhran yaşanmır. Ermənistanın Azərbaycanın bir sıra təkliflərinə, o cümlədən erməni əhalinin ehtiyaclarını ödəmək üçün Ağdam-Xankəndi yolundan və digər alternativ yollardan istifadə təklifinə qarşı çıxması bir daha göstərir ki, humanitar vəziyyətlə bağlı Yerevanın iddiaları siyasi şantaj və manipulyasiya məqsədi daşıyır. Ermənistanın qondarma "humanitar yüklər" başlı son hərəkətləri siyasi şoundan başqa bir şey deyil.

Həmçinin 1990-cı illərin əvvəllərində bir çox azərbaycanlının vəhşicəsinə qətlə yetirilməsinə görə məsuliyyət daşıyan hərbi cinayətkar Vaqif Xaçatryanın Qarabağdan qaçmaq istəyərək "Laçın" sərhəd-keçid məntəqəsində saxlanıldığı qeyd edilib, erməni tərəfinin onunla bağlı iddialarının əsassız olduğu vurğulanıb. Bildirilib ki, son günlər baş vermiş bütün tərribatlarla görə məsuliyyət Azərbaycanı qeyri-qanuni hərbi müvəddlüyünü davam etdirən, separatizmi təşviq edən və reintegrasiya sayılır mane olan Ermənistan və onun rəhbərliyinin üzünə düşür. Bütün anti-Azərbaycan bəyanatlar Azərbaycan rəhbərliyinin iradəsinə qətiyyətlə təsir göstərməyəcək. Qarabağ bölgəsində yaşayan erməni əhalinin hüquqlarına ölkə Konstitusiyası əsasında təminat verən Azərbaycan suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə qarşı hər hansı addımın qarşısını qətiyyətlə alacaq.

Prezidentin köməkçisi müsahibədə Qərbi Azərbaycan İcmasının hüquqlarının bərpası məsələsinə də toxunub. Bildirib ki, Qərbi Azərbaycan İcmasının Ermənistanla öz yurdlarına qayıtmaq hüququ var, çünki bu icma 1980-ci illərin sonlarında Ermənistanın qətləndirilməsi nəticəsində Ermənistanın öz vətəninə qayıtmaq hüququ var. Təəssüf ki, Ermənistan bu icmanın hüquqlarını tam şəkildə pozur.

Müsahibədə Azərbaycan-İran münasibətlərindən də söz açan H.Hacıyev ölkəmizin qonşuları ilə münasibətlərini ərazi bütövlüyü və suverenliyi qarşılıqlı hörmət, daxili işlərə qarışmamaq prinsipləri əsasında qurduğunu xatırladı. Bildirib ki, Azərbaycan ilə İran arasında tarixi qonşuluq əlaqələri var. Lakin Azərbaycanın İrandakı səfirliyində edilmiş son hücum və nəticədə səfirliyin əməkdaşının qətlə yetirilməsi ikitərəfli əlaqələrdə gərginlik və anlaşılmazlıq yaradıb. Hazırda diplomatik kanallar vasitəsilə əlaqələr var, İrannın rəsmi şəxslərinin Azərbaycanı müvafiq səfərləri həyata keçirir. Bu gərginlik və anlaşılmazlıqların aradan qaldırılması üçün xarici işlər nazirliyi səviyyəsində dialoq davam edir. Azərbaycan İrandakı səfirliyimizə hücum edən terrorçunun və onun arxasında duran qüvvələrin İran qanunlarına uyğun olaraq cəzalandırılacağı gözləyir. Azərbaycan hər zaman dialoq və diplomatiyanı dəstəkləyir.

Qərəzli və bədnam mövqelər sülh prosesinin pozulmasına yönəlib

Məkr və ədalətsizlik

Beynəlxalq təşkilatlar Ermənistanın siyasi şantajlarına yenə də göz yumurlar

Beynəlxalq aləmin, müxtəlif aidyyəti təşkilatların uzun illər ərzində Azərbaycanı qarşı haqsızlıqlara, ədalətsizliklərə göz yumduqları bellidir. Elə on böyük təşkilat olan BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının Azərbaycan-Ermənistan münaqişəsi ilə bağlı dörd qətnaməsini 30 ilə yaxın müddətdə heçə sayması da buna nümunədir. Bundan başqa, XX əsrin sonlarında ermənilər tərəfindən Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirilən soyqırımları, qətlamlar əsaslı faktlarla dünyaya təqdim edilərsə də, demək olar ki, yenə heç bir beynəlxalq qurumdan adekvat reaksiya alınmadı. Elə Vətən müharibəsi dövründə də, sonrakı üç ilə yaxın müddətdə də bunun şahidinə çevrilmişik.

Ermənistanın müharibə cinayətlərinə, Azərbaycan ərazilərində törətdiyi bütün təxribatlara, ekolojilərə göz yumulması, beynəlxalq birliyin reaksiya verməməsi bu işğalçı dövlətin daha rahat şəkildə qanunsuzluqlara yol verməsinə gətirib çıxarıb. Bunun nəticəsidir ki, məğlub olduğu halda Ermənistan Azərbaycana qarşı ərazi iddialarından əl çəkmir. Çünki arxasındakı havadarlarına güvənir.

Sərhadə baş verən son təxribatlarda, ermənilərin ekoloji terroru ilə bağlı Şuşadakı aksiyalarda da beynəlxalq təşkilatlara müxtəlif səviyyələrdə dəfələrlə müraciətlər edilməsinə baxmayaraq, indiyə kimi heç birindən ədalətə əsaslanan hər hansı cavab gəlməyib.

Anti-Azərbaycan kampaniyalarında ən fəal ölkə isə ermənipərəst Fransadır. Rəsmi Parisin müxtəlif tribunallarından ölkəmizə qarşı qərəzli çıxışlarının daim şahidi oluruq. Elə fransız deputatın Azərbaycanı qarşı düşmənçiliyə çağıraraq, ölkəmizin "etnik təmizləmə" siyasət yürütdüyü ilə bağlı iddiaları yer alan müraciəti də bir daha dövlətimizə qarşı formalaşmış ədalətsiz mövqeyi nümayiş etdirir.

Bununla bağlı Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova beynəlxalq parlament təşkilatlarının rəhbərlərinə və xarici ölkələrin parlament sədrələrinə məktub ünvanlayıb. Belə bir addımı deputatlar da atıblar. Bundan başqa, Qərbi Azərbaycan İcması da fransız deputatın ölkəmizə qarşı düşmənçiliyə çağıran müraciətini pisləyib.

Təbii ki, uzun illərdəki "reaksiya"lara əsasən indi də hər hansı beynəlxalq qurumdan doğru, dürüst cavab gözləmək yersizdir.

Beynəlxalq qurumlar hələ də ədaləti dəstəkləmək üçün səslərini çıxarmırlar

Milli Məclisin deputatı Azər Badamov bildirib ki, Ermənistanın Azərbaycana qarşı təxribatlarının davamlı karakter alması ölkələrimiz arasında sülh danışıqları prosesini

sini sual altına salmaq niyyətindən irəli gəlir.

Qarabağda yaşayan ermənilərə humanitar yardım adı altında qanunsuz daşımalar həyata keçirən "Spayk" şirkətinə məxsus avtomobil karvanını sərhədimizə yığıması, pilotsuz uçuş aparatları vasitəsilə ərazilərimizdə müşahidə aparılmasına cəhd edilməsi son günlərdə Ermənistanın Azərbaycana qarşı həyata keçirdikləri istədiyi təxribatların gündəliyidir: "Biz, Milli Məclisin üzvləri Ermənistanın təxribatçı addımları ilə bağlı dünyanın müxtəlif parlamentlərinə müraciətlər göndərmişik. QHT nümayəndələri beynəlxalq təşkilatlara erməni özbəşənliklərinin dayandırılmasına səslərini çıxarmalarını tələb ediblər. O cümlədən dövlət və hökumət səviyyəsində də beynəlxalq təşkilatlardan ədalətli dəstəkləməsinə çağırışlar edilib. Təəssüf ki, beynəlxalq qurumlar hələ də ədalətli dəstəkləmə üçün səslərini çıxarmırlar. Halbuki Rusiya-Ukrayna müharibəsində separatizmə görə Rusiyaya qarşı bütün Qərb birləşibdi".

Deputat vurğulayıb ki, 6 milyon yaxın katolonun yaşadığı İspaniya dövləti onlara seçim azadlığı vermir, amma Qərb separatizmi dəstəkləmədiyini bəyan edir. Eyni zamanda Fransa Mayot adalarına azadlıq vermir, korskikalıların seçim hüququ yumruqla yatırılır və buna görə fransızlara heç kim "güldən ağrı" söz demir. Qərbin və beynəlxalq təşkilatların separatizmi dəstəklədiyini nümayiş etdirən belə misalları çox çəkmək olar: "Bos, necə olur ki, Azərbaycanda qondarma hökumət yaratdığını bildirdən erməni separatçılara qarşı Qərb və beynəlxalq təşkilatlar heç nə demir? Bunu ikili standartların göstəricisi hesab edirik".

Azərbaycanın bu gün kifayət qədər güclü və sözünün arxasında möhkəm dayanıb birlən dövlət olduğunu qeyd edən deputat bildirib ki, ölkəmiz ədalətli dəstəkləyir və kimlər bunu qəbul etmək istəmir-

sə, deməli, onlar ədalət tərəfində deyillər.

Otuz il susan təşkilatlar bu gün "fəallaşdı"lar

Milli Məclisin deputatı Ceyhan Məmmədov isə qeyd edib ki, Ermənistanın təxribatları otuz il ərzində olduğu kimi, bu gün də davam edir.

Azərbaycan ermənilərinin qanunsuz əməlləri ilə bağlı müxtəlif beynəlxalq təşkilatlara müraciətlər etsə də, heç bir reaksiya yoxdur: "Təəssüf ki, davamlı olaraq Azərbaycan günahlandırılır. Əlbəttə, burada bir çox məqamlar öz rolunu oynayır. Bu məsələdə də ikili standartlar açıq şəkildə özünü göstərir. Yəni ermənilərin qanunsuzluqları, təxribatları, ekoloji terroru və digər məsələlərlə bağlı dəfələrlə müraciət ünvanlanmasına, bütün cəhdlərimizə baxmayaraq, yenə də anti-Azərbaycan kampaniyasının sahidi oluruq. Niyə otuz ilə yaxın müddətdə bu təşkilatlar, dövlətlər bu qədər fəal deyildilər? Niyə otuz il ərzində Naxçıvanın blokada olmasına həmin dövlətlər, qurumlar heç bir reaksiya vermir, münasibət bildirmirdilər?"

C.Məmmədov vurğulayıb ki, bütün bunların arxasında ikili standartlar, qərəzli yanaşma, bölgədəki maraqlar, hansısa dövlətin regionda rolunun artırılması və digər amillər durur.

Göründüyü kimi, yenə də beynəlxalq təşkilatların ədalətsiz mövqeyi özünü göstərir. Ancaq açıq şəkildə qeyd edilməlidir ki, Azərbaycan 30 illik münaqişəsini hərdi yolla, güc yolu ilə həll edib. İndi dikətiyə qalın dövlət edir. Heç kim Azərbaycanla bəyanat, hədəvə, qorxu dili ilə danışa bilməz. Regionda sülhün təmin olunması, öz ərazilərində əmin-amanlığın yaradılması üçün Azərbaycan dövləti istədiyi qərarı qəbul etmək iqtidarındadır.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Xaçaturyanın etdiyi vəhşiliklərin canlı şahidləri

Onlar bu qatilin ədalət mühakiməsində cavab verməsini istəyirlər

Ermənilər 29 iyulda Laçın sərhəd-buraxılış məntəqəsində saxlanaraq Bakıya gətirilən terrorçu Vaqif Çərkezoğlu Xaçaturyanın həbsi ilə əlaqədar siyasi şou düzəldir, mitinqlər təşkil edir, terrorçunun "xəstə" olduğunu, müalicə üçün Yerevana gətirdiyini, qətlamlar törətmədiyini iddiası ilə beynəlxalq təşkilatlara müraciət edib həyətəşir salıblar.

Ermənilərin yaratdıqları ajiotaj, terrorçunun Ermənistan dövləti tərəfindən müdafiəsi, deməyə əsas verir ki, Vaqif Xaçaturyan heç də sadə döyüşçü yox, azərbaycanlılara qarşı amansız divan tutmaqda xüsusi xidmətləri olmuş əsas fiqurlardan biridir. Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun yaydığı məlumatda Vaqif Xaçaturyanın 1991-ci il dekabrın 22-də Xocalı rayonunun Meşəli kəndinin sakinlərinə qarşı törədilmiş soyqırımının, 8 qadın, 3 uşaq olmaqla, 28 nəfərin qətlə yetirilməsinin, 14 nəfərin yaralanmasının, eləcə də 400-ə yaxın azərbaycanlının doğma yurdlarından deportasiya olunmasının iştirakçısı və təşkilatçısı olduğu qeyd edilir.

Vaqif Xaçaturyan Meşəli kəndində Azərbaycan milliyətindən olan şəxslərin soyqırım, deportasiyası, kənd sakinləri və dövlət məxsus çoxsaylı əmlakı məhv etməyə və zədələməyə külli miqdarda maddi ziyanın vurulması faktları üzrə cinayət işi 1992-ci il yanvarın 11-də başlanıb. Terrorçu 12 noyabr 2013-cü ildən beynəlxalq axtarışa verilib.

Laçın sərhəd-buraxılış məntəqəsini "keçmək" istəyən "xəstə" terrorçunun sübhəli hərəkətlərindən, davranışından da hiss olunurdu ki, özü də, hətta onu "müalicəyə" aparırlar da sürprizlə üzləşə biləcəkləri hiss edirdilər.

Televiziya ekranlarında terrorçunu görün, vaxtilə ermənilərə əsir düşən soydaşlarımız redaksiyamızla əlaqə saxlayıb Vaqif Xaçaturyanın törətdiyi amansız vəhşiliklərdən danışıqlar.

Hüseynov Valeh Sahib oğlu 1968-ci ildə Xocalıda anadan olub. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalı faciəsini yaşayanlardandır. Valeh Hüseynov 27 gün erməni əsirliyində olarkən Vaqif Xaçaturyanın etdiyi vəhşiliklərin canlı şahidi olub:

- Mən Vaqif Xaçaturyanın hələ Xocalı faciəsindən əvvəl tanıyırdım. Xocalının Badara kəndindən

olan bu qatil "Kamaz" sürücüsü işləyirdi. Qarabağda separatçılıq hərəkatı başlayanda azərbaycanlılara qarşı xüsusi nifrəti ilə seçilən cədlədlərin bəlkə də ən amansız Vaqif Xaçaturyan idi. Harada pislək var idisə, mütləq orada Vaqifin, Tosunun, Əsgəranın yağınsöndürmə idarəsinin rəisi Karonun, Qorib adlı erməni işçisi vardı, onların adı çəkilirdi. Xaçaturyan hələ 1988-ci ilin 18 sentyabrında Xocalıya basqın təşkil etmişdi. Meşəli soyqırımının da əsas təşkilatçısı Xaçaturyan idi. O zaman Xocalının müdafiəsi ilə Əlif Hacıyev məşğul olurdu. Xəbərdi ki, Xaçaturyanın dostları Meşəliyə qırğın törədirdi. Əlif Hacıyev meşəlilərin müdafiəsi üçün oraya silahlı dəstə göndərdi...

Xocalı faciəsi baş verərkən ermənilər mənə əsir götürüldülər. Orada biza zülm edən cədlədlərdən biri Vaqif idi. Bu cədd Azərbaycan dilində təmiz danışdığı üçün onu tanımayanlar azərbaycanlı olduğunu zənn edirdilər. Əsirlikdən üstünə soyuq su tökülür, çıpaq bədənlərinə dəmirlə vurur, dişlərini, dirimlərini çıxarırdı. Xocalıda mənə prokuror, polis rəisi dindirəndə o da onları tanımayan idi. Bu cəddi əsirlikdə olub tanımayan Xocalı sakini yoxdur. Xaçaturyan cəddəbəş idi. Onun həbsini ilahi ədalət hesab edirdim.

Digər həmsöhbətimiz Meşəli kənd sakini, Meşəli polis bölməsi

olan bu qatil "Kamaz" sürücüsü işləyirdi. Qarabağda separatçılıq hərəkatı başlayanda azərbaycanlılara qarşı xüsusi nifrəti ilə seçilən cədlədlərin bəlkə də ən amansız Vaqif Xaçaturyan idi. Harada pislək var idisə, mütləq orada Vaqifin, Tosunun, Əsgəranın yağınsöndürmə idarəsinin rəisi Karonun, Qorib adlı erməni işçisi vardı, onların adı çəkilirdi. Xaçaturyan hələ 1988-ci ilin 18 sentyabrında Xocalıya basqın təşkil etmişdi. Meşəli soyqırımının da əsas təşkilatçısı Xaçaturyan idi. O zaman Xocalının müdafiəsi ilə Əlif Hacıyev məşğul olurdu. Xəbərdi ki, Xaçaturyanın dostları Meşəliyə qırğın törədirdi. Əlif Hacıyev meşəlilərin müdafiəsi üçün oraya silahlı dəstə göndərdi...

Xocalı faciəsi baş verərkən ermənilər mənə əsir götürüldülər. Orada biza zülm edən cədlədlərdən biri Vaqif idi. Bu cədd Azərbaycan dilində təmiz danışdığı üçün onu tanımayanlar azərbaycanlı olduğunu zənn edirdilər. Əsirlikdən üstünə soyuq su tökülür, çıpaq bədənlərinə dəmirlə vurur, dişlərini, dirimlərini çıxarırdı. Xocalıda mənə prokuror, polis rəisi dindirəndə o da onları tanımayan idi. Bu cəddi əsirlikdə olub tanımayan Xocalı sakini yoxdur. Xaçaturyan cəddəbəş idi. Onun həbsini ilahi ədalət hesab edirdim.

Digər həmsöhbətimiz Meşəli kənd sakini, Meşəli polis bölməsi

olub. Xocalı faciəsindən əvvəl tanıyırdım. Xocalının Badara kəndindən

olub. Xocalı faciəsindən əvvəl tanıyırdım. Xocalının Badara kəndindən

Erməni sevdası Fransanı "kor" edib

Paris bölgədə vəziyyəti gərginləşdirmək üçün əlindən gələni əsirgəmir

Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsindəki şanlı zəfəri və bu qələbədən sonra ölkəmizin regionda, eləcə də dünyada artan nüfuzu bu günə kimi Fransanın zaman-zaman pərdə arxasında gizlətməyə çalışdığı ermənipərəst mövqeyini aşkara çıxarıb. Hələ müharibə dövründə erməni lobbisinin təsiri və müdaxiləsi nəticəsində ölkəmiz əleyhinə mütəmadi olaraq əsassız bəyanatlar verən, Azərbaycana qarşı düşmənçilik siyasəti yürüdən Fransa Avropa siyasi məkanını çəşməyə və gedişatı ermənilərin xeyrinə dəyişməyə çalışsa da, bunu bacarmayıb.

Azərbaycan Ordusu, onun Ali Baş Komandanı İlham Əliyev və xalqımız dünyaya bir daha sübut edib ki, tarixi ədalətin bərpasında və haqq uğrunda mübarizədə bizə əngəl ola biləcək, qarşımızda tab gətirəcək heç bir qüvvə yoxdur. Ona görə də Fransanın erməni revansizmini təşviq etməsi və Ermənistanla lazımlı olan bütün hərbi, siyasi və iqtisadi dəstəyi göstərməsi nəticəsiz qalıb.

Ermənistanın yaratdığı süni gərginlikdə Fransanın izi var

Müharibədən sonrakı dövrdə Fransa mütəmadi olaraq dövlətimizi

zini daxili işlərinə qanunsuz müdaxilə etmək üçün erməni milli azlığının hüquqları və təhlükəsizliyi məsələsindən sui-istifadə edir. Həmçinin regionda süni gərginlik yaradaraq Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin imzalanmasına mane olmağa cəhd göstərir. Son günlər isə Laçın yolu, eləcə də müharibə cinayətləri törətmiş şəxsin saxlanması ilə bağlı məsələdə Ermənistanın haqsız davranışlarına dəstək verir. Ermənilər hər zaman olduğu kimi, yenə də fransalı deputat və rəsmilər tərəfindən müdafiə olunurlar.

Bu ölkə elə tarixən azərbaycanlılara, eləcə də digər sivil xalqlara

qarşı vəhşi və cinayətkar siyasət yürüdü. Belə olan halda Fransa hakimiyyət orqanları özlərinin daxili problemlərinə, habelə ölkədə hökm sürən ksenofobiya, islamofobiya, irqi və milli nifrət mühitinə, iyrənc müstəmləkə keçmişinin hələ də mövcud olan qalıqlarına fokuslanmalıdır. Fransada qeyri millətlərdən olan şəxslərin hüquqlarına qarşı etinasızlıq hökm sürdüyü halda, həmin ölkənin icra və qanunvericilik orqanları nümayəndələrinin Azərbaycanla yaşayan erməni sakinlərinin maraqları üçün guya cəfəngliyi göstərmələri siyasi şoundan başqa bir şey deyil.

Hər kəsə məlumdur ki, Fransada etnik azlıq və onların haqlarının müdafiəsi anlayışı qəbul edilmir, bu ölkə işğal etdiyi Korsika adasında yerli xalqın dilini tanımır, dənizəşəri ərazilərdə hələ də müstəmləkəçi siyasət yürüdü. Həmin xalqların hüquq və azadlıqlarına hörmət etmir. Bu azmış ki, "insan haqlarının müdafiəçisi" rüfətə girib, gurya digər regionlarda yaşayan hansı-

sa azlıqlar üçün xüsusi hüquqlar tələb edir. Kolonializm təfəkküründən qurtula bilməyən Fransanın belə rol nümayiş etdirməsi bir daha sübuta yetirir ki, bu ölkə siyasi riyaklılıqdan əl çəkmir. Son həftələrdə Afrikada Fransa əleyhinə baş verən hadisələr də onun bu "humanist" davranışlarının müstəmləkə siyasətinə xidmət etdiyini açıq-aydın ortaya qoyur.

Bu barədə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatlarının Laçın-Xankəndi yolu və Fransa ilə bağlı açıq məktubunda qeyd edilib: "Fransanın qonşusu Almaniyadan nümunə götürərək törətdiyi qətlamları etiraf etməyib, həmin xalqlara kompensasiya verməyə çağırıq. Fransalı deputatlar özlərində cəsarət taparaq öz hökumətindən müstəmləkə altında saxladığı xalqlardan üzr istəməyi tələb etməlidirlər. Fransalı deputatları öz ölkələrinə aid olmayan siyasi məsələlərə deyil, Fransanın yürütdüyü yeni kolonializm siyasətinə qarşı mövqeyi nümayiş etdirməyə səsləyirik".

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, Fransa hələ Minsk qrupunun fəalliyəti dövründə də həmsədr ölkə mandatının prinsiplərini ziddinə gedərək işğalçı ölkəyə davamlı dəstək nümayiş etdirib. Hər zaman ermənipərəst mövqeyi ilə seçilən Fransa hökuməti və şəxssən prezident Emmanuel Makron Vətən müharibəsi zamanı da Ermənistanla hərbi və siyasi dəstəyini əsirgəməyib. Onların əslində qondarma qurumun tarixi arxivinə göndərilmiş status məsələsini Minsk qrupu çərçivəsində gündəmə qaytarmaq niyyətləri bu ölü qurumun tam məhvində səbəb olub. Bu, bir daha təsdiq edir ki, Fransa elə əvvəldən Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normalaşması prosesində qərəzsiz və tərəfsiz mövqeyə tutmayıb, əksinə, vəziyyəti gərginləşdirmək üçün nə bacarıbsa, həyata keçirib.

Fransa öz gözündə tiri görməyib, özgə gözdə tük axtarsa da, bütün cəhdləri nəticəsiz qalıb. Çünki Azərbaycan bölgədə sülh və sabit-

liyin təminatı üçün konstruktiv dialoqlara sadiq olduğunu artıq bütün dünyaya nümayiş etdirib. Ona görə də fransızların, şəxssən prezident Makronun erməni sevdasına uyub pafoslu bəyanatlar səsləndirməsi ancaq və ancaq ucuz kampa-niya təsiri bağışlayır.

Rəsmi Paris beynəlxalq humanitar hüquqa hörmətsizlik edir

Fransa yalnız insanlıq əleyhinə cinayətlərə bəraət qazandırdığı vaxt öz rolunu oynayır, əsl simasını əsirgəməyib. Azərbaycan isə bu ölkənin qeyri-obyektiv və riyakar davranışlarına möhöl qoymur, regionda təhlükəsizliyin bərqərar edilməsi, Ermənistanla münasibətlərin beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında yaxşılaşması üçün sülh təşəbbüsləri ilə çıxış edir. Bədnam qonşumuzun işğal siyasətini dəstəkləyən qüvvələrin təxribatlarına rəğmən, Qarabağda yaşayan

Bu zaman bizim kənddə rus dili müəllimi işləyən Verdi müəllim özünü qabağa verib dedi ki, bunları Xocalıya getməyə qoymursunuz, bunu başa düşdük, daha niyə yandırırırsınız ki? Əmimi göstərib dedi ki, bu Rafiq kişi sakit adamdır. İllərdir sizin kəndə çörək daşıyıb, imkan verin qayıtsınlar evlərinə.

Sonra Vaqifi Meşəlidəki dəhşətli hadisələr zamanı görmüşəm. Evlərimizi, öldürdüyü adamların meyitini yandıranda görmüşəm. Kəndimiz Novruz kişinin ailəsinə girov götürmüşdü. Bir ailənin 5 üzvünü Vaqif Xaçaturyan öldürüb, sonra da yandırmışdı. Cəlladın hobbisi əsirlərin sinəsinə xaç damğası basmaq idi. Tahir adında bir oğlan var idi, sinəsinə xaç çəkməmişdi. Qənimət adlı qoca bir kişi var idi, başına bir avtomat darağı güllə vurmışdu. Mən bunları öz gözümlə görmüşəm, canlı şahidiyəm. Vaqiflə sonra Xocalı hadisəsi zamanı vertolyotla meyitləri götürən zaman rastlaşmışam. Çingiz Mustafayev çəkiliş edənə meyitləri yığan biz olmuşuq. Vertolyot meyitləri yığıb getdi. Yoldaşlarımızdan birinin anasını öldürmüşdü. Biz qalıb onun meyitini axtarırdıq. Elə bu zaman ferma tərəfdən iki dəfə "Uaz" markalı avtomobilin bizə tərəf gəldiyini gördük. Milləti əsasən bu fermannın yaxınlığında qırımsızdır. Bu zaman Vaqif, Ermənistanın sabiq prezidenti Serj Sarkisyan, bir də Abo gəlib fermannın yanında dayanıb bir qədər meyitlərə tamaşa edib getdilər. Bizim aramızdakı məsafə 50 metrəndə az olardı. Biz meyitlərin arasında gizlənib onlara baxırdıq. Mənim də baldızım orada idi. Allaha yalvarmışdım ki, ölüsünü tapaq. Əgər girov düşsə, başına nələrini göləcəyini təsvir edirdik.

Sonralar mən Ağdamın polis batalyonunda xidmətimə davam etdirirdim. Gündəlik Qarabağda postda dururdum. Hər gün Vaqif Xaçaturyanın şahid olmuş əsgərlərimizin üzərində etdiyi vəhşiliklər barədə dəhşətli xəbərlər eşidirdim. Xocalıda da şahid olanları tanımaq hala o saldı. Nəinki əsirlərimizə, şahid olan insanlara işgəncə verməkdən, yandırmırdıqan bu qatil zövq alırdı.

Bu, Ermənistanın dövlət səviyyəsində müdafiəsinə qalxdığı, beynəlxalq təşkilatların müdafiə etdiyi bir cəlladın azərbaycanlıların başına gətirdiyi münasibətlərin bir qismidir. Hələ neçə-neçə hadisənin təfərrüatı qalır...

Əlşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

Əlşən QƏNİYEV, "Azərbaycan"

"Valyuta tənzimi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 10-cu, 15-ci və 27-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərar alır**:

Maddə 1. "Valyuta tənzimi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1995, № 7, maddə 116; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 12, maddə 737; 2003, № 1, maddə 1; 2006, № 3, maddə 225; 2007, № 6, maddə 562, № 12, maddə 1216; 2009, № 7, maddə 517; 2010, № 4, maddə 276; 2014, № 10, maddə 1168; 2016, № 3, maddə 423; 2017, № 5, maddə 741, № 7, maddə 1291; 2018, № 5, maddə 847; 2019, № 1, maddə 30, № 3, maddə 387; 2021, № 12, maddə 1298; 2022, № 12, maddələr 1379, 1398; 2023, № 1, maddə 41, № 2, maddə 153) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1.1-ci maddə üzrə:

1.1.1.7-2-ci hissədə "rezident hüquqi və fiziki" sözləri "və fəaliyyətinin müstəsna predmeti valyuta mübadiləsi fəaliyyəti olan rezident hüquqi" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.1.2. 12-ci hissə ləğv edilsin;

1.1.3. aşağıdakı məzmununda 13-cü və 14-cü hissələr əlavə edilsin:

"13. Mühüm iştirak payı - nizamnamə (şərikli) kapitalının, habelə səsvermə hüququnun iyrimi və ya daha çox faizini təşkil edən, yaxud müqavilə əsasında iştirakçı olduğu hüquqi şəxsin qərarlarının qəbul edilməsinə mühüm təsir göstərməyə imkan verən paya bərabər və ya dolaylı yolla sahiblik.

14. Vətəndaş qüsuruzluğu - valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya alan şəxslərin benefisiar mükiyyətçilərinin, idarəetmə funksiyalarını yerinə yetirən şəxslərinin, habelə nizamnamə (şərikli) kapitalında mühüm iştirak payının sahiblərinin, həmin sahib hüquqi şəxslərinin və ya bir neçə maliyyə təşkilatlarının müsbət tövsiyələri və/və ya bank hesablarından çıxarışlar";

"13-1.2.8-1. nizamnamə (şərikli) kapitalının miqdarı, nizamnamə (şərikli) kapitalında hər bir pay sahibinin payı və payın ödənilməsinə yönəldilən vəsaitin mənbəyi haqqında məlumatlar və sənədlər;

13-1.2.8-2. bu Qanunun 13-10.10-cü maddəsinə əsasən müəyyən edilmiş minimum nizamnamə (şərikli) kapitalın ödənilməsi barədə bank sənədi;

13-1.2.8-3. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının müəyyən etdiyi formada iştirakçılar arasında münasibət və benefisiar mükiyyətçi (mükiyyətçilər), o cümlədən onların bu Qanunla müəyyən edilmiş vətəndaş qüsuruzluğu haqqında məlumat, benefisiar mükiyyətçi əcnəbi olduqda isə rezidenti olduğu ölkənin müvafiq dövlət orqanları tərəfindən onun cinayət məsuliyyətinə cəlb olunub-olmadığı barədə verilmiş və qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada ləqəlləşdirilmiş arayı";

13-1.2.8-4. mühüm iştirak paylarının sahiblərinin (hüquqi şəxslərdən) və idarəetmə funksiyalarını yerinə yetirən şəxslərin siyahısı və onların vətəndaş qüsuruzluğuna dair məlumat, həmin şəxslər əcnəbi olduqda isə rezidenti olduğu ölkənin müvafiq dövlət orqanları tərəfindən onun cinayət məsuliyyətinə cəlb olunub-olmadığı barədə verilmiş və qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada ləqəlləşdirilmiş arayı";

"13-1.5. Lisenziya alınması üçün müraciətə baxarkən Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının nizamnamə (şərikli) kapitalında pay sahiblərinin, benefisiar mükiyyətçilərinin maliyyə vəziyyəti və nizamnamə (şərikli) kapitalının mənbəyi barədə müstəqil və etibarlı mənbələrdən, habelə aidiyyəti dövlət orqanlarından (qurumlarından) məlumat əldə edə bilər. Dövlət orqanları (qurumları) Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının sorğu etdiyi məlumatı yeddi iş günü ərzində təqdim edir. Dövlət orqanları (qurumları) sorğu edilən məlumatların dövlət sirri saxlanılmalı, kommersiya sirri, vergi sirri və ya qanunla mühafizə olunan digər konfidensial məlumatlara aid olmasına istinad etməklə həmin məlumatların verilməsindən imtina edə bilər.

13-1.6. Bu Qanunun 13-1.5-ci maddəsi valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya almış şəxsə sonradan mühüm iştirak payını əldə etmək istəyənlər və benefisiar mükiyyətçi olan şəxslərə də şamil edilir.

13-1.7. Bu Qanunun məqsədləri üçün müvafiq şəxslərin məhkumluğu Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının sorğusu ilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) verdiyi arayı əsasında müəyyən edilir";

1.6.8. 13-1.3-cü maddənin birinci cümləsində "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri, ikinci cümləsində "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.6.9. 13-1.2.1-ci maddənin birinci cümləsində "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri isminin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.6.10. 13-1.1-cü maddənin birinci və ikinci cümlələrində isminin müvafiq hallarında "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri isminin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.6.11. 13-1.2.5-ci maddəyə "nizamnaməsinin" sözlərindən sonra "(qeyri-rezident hüquqi şəxsin filialının əsasnaməsinin)" sözləri əlavə edilsin;

1.6.12. 13-1.2.5-1-ci maddəyə "nizamnaməsinin" sözlərindən sonra "(qeyri-rezident hüquqi şəxsin filialının əsasnaməsinin)" sözləri əlavə edilsin;

1.6.13. 13-1.2.7-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"13-1.2.7. Təsisçinin (təsisçilərin) (hüquqi şəxslərdən) icra orqanının rəhbərliyində iqtisadi sahədə cinayətlərə görə məhkumluğunun olmaması haqqında məlumat.

Təsisçi (hüquqi şəxslərdən) icra orqanının rəhbərliyi əcnəbi olduqda, rezidenti olduğu ölkənin müvafiq dövlət orqanları tərəfindən onun iqtisadi sahədə cinayətlərə görə məhkumluğunun olmaması barədə verilmiş və qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada ləqəlləşdirilmiş arayı";

1.6.7. aşağıdakı məzmununda 13-1.2.7-1-ci, 13-1.2.7-2-ci, 13-1.2.8-1-13-1.2.8-4-cü, 13-1.5-13-1.7-ci maddələr əlavə edilsin:

"13-1.2.7-1. təsisçi hüquqi şəxslərdən - onun adını, ünvanını, kommersiya fəaliyyətinin növünü, əzi son üç maliyyə ilini (hüquqi şəxslərdən) əz müddətdə yaradıldığı isə son maliyyə illəri və ya ili) əhatə edən və auditor yoxlamasından keçmiş maliyyə hesabatlarını və auditor rəyini göstərən məlumat və sənədlər, habelə həmin şəxsin nəzərdə tutulan iştirak payının ödənilməsi barədə səlahiyyətli idarəetmə orqanının qərarını, təsisçi xarici hüquqi şəxslərdən əz əlavə olaraq qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada ləqəlləşdirilmiş, onların yerləşdiyi ölkədə qeydiyyatdan keçdiyini təsdiq edən sənəd, nizamnamə (əsasnamə), əzi son üç maliyyə ili (hüquqi şəxslərdən) əz müddətdə yaradıldığı isə son maliyyə illəri və ya ili) üçün auditor yoxlamasından keçmiş maliyyə hesabatı və auditor rəyi;

13-1.2.7-2. təsisçi fiziki şəxslərdən - onun soyadını, adını, atasının adını və vətəndaşlığını, şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin məlumatlarını, daimi yaşayış yerini, məşğuliyyət növünü göstərən məlumat və sənədlər, təsisçi əcnəbi olduqda (daimi yaşayış yeri Azərbaycan Respublikasının ərazisi olan əcnəbi ölkədə yaşamaqla) isə əlavə olaraq rezidenti olduğu ölkənin bir və ya bir neçə maliyyə təşkilatlarının müsbət tövsiyələri və/və ya bank hesablarından çıxarışlar";

"13-1.2.8-1. nizamnamə (şərikli) kapitalının miqdarı, nizamnamə (şərikli) kapitalında hər bir pay sahibinin payı və payın ödənilməsinə yönəldilən vəsaitin mənbəyi haqqında məlumatlar və sənədlər;

13-1.2.8-2. bu Qanunun 13-10.10-cü maddəsinə əsasən müəyyən edilmiş minimum nizamnamə (şərikli) kapitalın ödənilməsi barədə bank sənədi;

13-1.2.8-3. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının müəyyən etdiyi formada iştirakçılar arasında münasibət və benefisiar mükiyyətçi (mükiyyətçilər), o cümlədən onların bu Qanunla müəyyən edilmiş vətəndaş qüsuruzluğu haqqında məlumat, benefisiar mükiyyətçi əcnəbi olduqda isə rezidenti olduğu ölkənin müvafiq dövlət orqanları tərəfindən onun cinayət məsuliyyətinə cəlb olunub-olmadığı barədə verilmiş və qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada ləqəlləşdirilmiş arayı";

13-1.2.8-4. mühüm iştirak paylarının sahiblərinin (hüquqi şəxslərdən) və idarəetmə funksiyalarını yerinə yetirən şəxslərin siyahısı və onların vətəndaş qüsuruzluğuna dair məlumat, həmin şəxslər əcnəbi olduqda isə rezidenti olduğu ölkənin müvafiq dövlət orqanları tərəfindən onun cinayət məsuliyyətinə cəlb olunub-olmadığı barədə verilmiş və qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada ləqəlləşdirilmiş arayı";

"13-1.5. Lisenziya alınması üçün müraciətə baxarkən Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının nizamnamə (şərikli) kapitalında pay sahiblərinin, benefisiar mükiyyətçilərinin maliyyə vəziyyəti və nizamnamə (şərikli) kapitalının mənbəyi barədə müstəqil və etibarlı mənbələrdən, habelə aidiyyəti dövlət orqanlarından (qurumlarından) məlumat əldə edə bilər. Dövlət orqanları (qurumları) Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının sorğu etdiyi məlumatı yeddi iş günü ərzində təqdim edir. Dövlət orqanları (qurumları) sorğu edilən məlumatların dövlət sirri saxlanılmalı, kommersiya sirri, vergi sirri və ya qanunla mühafizə olunan digər konfidensial məlumatlara aid olmasına istinad etməklə həmin məlumatların verilməsindən imtina edə bilər.

13-1.6. Bu Qanunun 13-1.5-ci maddəsi valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya almış şəxsə sonradan mühüm iştirak payını əldə etmək istəyənlər və benefisiar mükiyyətçi olan şəxslərə də şamil edilir.

13-1.7. Bu Qanunun məqsədləri üçün müvafiq şəxslərin məhkumluğu Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının sorğusu ilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) verdiyi arayı əsasında müəyyən edilir";

1.6.8. 13-1.3-cü maddənin birinci cümləsində "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri, ikinci cümləsində "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.6.9. 13-1.2.1-ci maddənin birinci cümləsində "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri isminin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.6.10. 13-1.1-cü maddənin birinci və ikinci cümlələrində isminin müvafiq hallarında "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri isminin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.6.11. 13-1.2.5-ci maddəyə "nizamnaməsinin" sözlərindən sonra "(qeyri-rezident hüquqi şəxsin filialının əsasnaməsinin)" sözləri əlavə edilsin;

1.7.5. 13-2.8.3-cü maddədə "və ya fiziki" sözləri çıxarılmsın;

1.7.6. 13-2.14-cü maddənin birinci cümləsində "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına" sözləri ilə əvəz edilsin, ikinci cümləsində "13-1.2.8-ci" sözlərindən sonra ", 13-1.2.8-2-ci" sözləri, "əlavə olunur" sözlərindən əvvəl ", habelə bu Qanunun 13-10.9-cü maddəsinə uyğun olaraq nizamnamə (şərikli) kapitalının artırılmasını təsdiq edən sənədlər" sözləri əlavə edilsin;

1.8.13.3-cü maddə üzrə:

1.8.1. 13-3.1.2-cü maddənin sonunda nöqtə işarəsi əvəzlənərək auditor yoxlamasından keçmiş maliyyə hesabatlarını və auditor rəyini göstərən məlumat və sənədlər, habelə həmin şəxsin nəzərdə tutulan iştirak payının ödənilməsi barədə səlahiyyətli idarəetmə orqanının qərarını, təsisçi xarici hüquqi şəxslərdən əz əlavə olaraq qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada ləqəlləşdirilmiş, onların yerləşdiyi ölkədə qeydiyyatdan keçdiyini təsdiq edən sənəd, nizamnamə (əsasnamə), əzi son üç maliyyə ili (hüquqi şəxslərdən) əz müddətdə yaradıldığı isə son maliyyə illəri və ya ili) üçün auditor yoxlamasından keçmiş maliyyə hesabatı və auditor rəyi;

13-1.3.1.3. nizamnamə (şərikli) kapitalında payın ödənilməsinə yönəldilən vəsaitlərin mənbəyi məlum olmadığıda;

13-3.1.4. mühüm iştirak pay sahiblərinin və ya benefisiar mükiyyətçilərin valyuta mübadiləsi fəaliyyətini həyata keçirən şəxsə təsirinin onun etibarlı və prudensial idarə edilməsi üçün təhlükə törətməsinə əsaslanaraq fəaliyyətini dayandırmaq, habelə idarəetmə funksiyalarını yerinə yetirən şəxslər, mühüm iştirak pay sahibləri (hüquqi şəxslərdən) onun icra orqanının rəhbəri və ya benefisiar mükiyyətçilər və vətəndaş qüsuruzluğu tələblərinə cavab vermədikdə;

13-3.1.5. təsisçinin (qeyri-rezident hüquqi şəxsin filialına münasibətə qeyri-rezident hüquqi şəxsin) maliyyə vəziyyəti qeyri-qənaətbəxş olduqda";

1.8.2.13-3.2-cü maddənin ikinci cümləsində "inzibati qaydada və" sözləri çıxarılmsın;

1.9. 13-5-ci maddə üzrə:

1.9.1. 13-5.1.2-cü maddənin sonunda nöqtəli vergül işarəsi nöqtə işarəsi ilə əvəz edilsin və 13-5.1.3-cü maddə ləğv edilsin;

1.9.2. 13-5.2-ci və 13-5.5-ci maddələrdə "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.9.3. 13-5.3-cü maddədə "n, rezident fiziki şəxsin şəxsiyyət vəsiqəsinin" sözləri çıxarılmsın;

1.9.4. 13-5.4-cü və 13-5.6-cü maddələrdə isminin müvafiq hallarında "Maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri isminin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.10. 13-6.1-cü maddədə, 13-6.3-cü maddənin birinci və ikinci cümlələrində, 13-7.2-cü maddənin birinci cümləsində, 13-7.3-cü və 13-7.4-cü maddələrdə isminin müvafiq hallarında "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri isminin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.11. 13-6.2-cü maddədə "Maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.12. 13-7.1.2-ci maddədə "və maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri çıxarılmsın və həmin maddədə "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanının" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.13. 13-7.8-cü maddədə "inzibati qaydada və" sözləri çıxarılmsın;

1.14. 13-8-ci maddə üzrə:

1.14.1. 13-8.1.3-cü və 13-8.1.4-cü maddələr ləğv edilsin;

1.14.2. aşağıdakı məzmununda 13-8.1.6-1-ci, 13-8.1.8-1 - 13-8.1.8-3-cü maddələr əlavə edilsin:

"13-8.1.6-1. minimum nizamnamə (şərikli) kapitalının və ya qeyri-rezident hüquqi şəxsin filialının nizamnamə kapitalına bərabər tutulmuş vəsaitinin miqdarı, habelə girov məbləği Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının müəyyən etdiyi miqdardan əz olduqda";

"13-8.1.8-1. lisenziya sahibi tərəfindən müvafiq ərizə təqdim edilmədən valyuta mübadiləsi fəaliyyəti 3 ay müddətində dayandırıldığıda və ya bu Qanunun 13-7.1.1-cü maddəsinə uyğun olaraq dayandırılmış lisenziyanın bərpə olunması ilə bağlı ərizə təqdim edilmədikdə;

13-8.1.8-2. hesabatlar ardıcıl olaraq iki hesabat tarixinə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına təqdim edilmədikdə və ya təhvil olunmuş hesabatlar təqdim edildikdə;

13-8.1.8-3. bu Qanunun 13-3.1.4-cü maddəsinə göstərilən faktlar müəyyən edildikdə";

1.14.3. 13-8.1.7-ci, 13-8.1.9-cü maddələrdə və 13-8.2-cü maddənin birinci cümləsində isminin müvafiq hallarında "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri isminin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.14.4. 13-8.3-cü maddədə "inzibati qaydada və" sözləri çıxarılmsın;

1.15. 13-9-cü maddənin birinci cümləsində "və maliyyə bazarlarına nəzarət orqanının" sözləri çıxarılmsın və "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin, ikinci cümləsində "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri isminin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.16. 13-10-cü maddə üzrə:

1.16.1. adında "dair tələb" sözləri "və nizamnamə (şərikli) kapitalına dair tələblər" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.16.2. 13-10.1-cü maddədə "müvafiq icra hakimiyyəti orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.16.3. 13-10.2-cü maddə ləğv edilsin;

1.16.4. 13-10.4-cü maddənin birinci cümləsində "13-8.1.1-13-8.1.4-cü" sözləri "13-8.1.1-ci, 13-8.1.2-ci" sözləri ilə "və maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri isminin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin, ikinci cümləsində isminin müvafiq hallarında "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri isminin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.16.5. aşağıdakı məzmununda 13-10.4-1-ci, 13-10.8 - 13-10.12-cü maddələr əlavə edilsin:

"13-10.4-1. Bu Qanunun 13-10.1-cü maddəsinə uyğun olaraq müəyyən edilmiş girov vəsaitinin məbləği Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən azaldılırsa, valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya almış şəxs tərəfindən xüsusi hesabında yerləşdirilən girov vəsaitinin artıq olan hissəsi Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının rəyi təqdim edilməklə müvəkkil bankdan geri alınmalıdır";

"13-10.8. Valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya almaq istəyən şəxs tərəfindən minimum nizamnamə (şərikli) kapitalı pul şəklinə Azərbaycan Respublikasının milli valyutasında formalaşdırılmalıdır.

13-10.9. Valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya almış şəxs tərəfindən bu fəaliyyət iki və daha artıq obyektə həyata keçirildikdə minimum nizamnamə (şərikli) kapitalı hər əlavə obyekt üçün bu Qanunun 13-10.10-cü maddəsinə müəyyən edilmiş miqdarda artırılmalıdır.

13-10.10. Valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya almaq istəyən şəxsin nizamnamə (şərikli) kapitalının minimum miqdarı, habelə mübadilə fəaliyyətinə lisenziya almış şəxsin bu fəaliyyəti həyata keçirdiyi hər ikinci və növbəti obyekt üçün nizamnamə (şərikli) kapitalının artırılmalı hissəsinin miqdarı Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən müəyyən edilir.

13-10.11. Nizamnamə (şərikli) kapitalının minimum miqdarı ilə bağlı tələblərə dəyişikliklər valyuta mübadilə fəaliyyətinə lisenziya almış şəxslərə rəsmi qaydada bildirildikdən sonra altı aydan təz olmayaraq qüvvəyə minir.

13-10.12. Nizamnamə (şərikli) kapitalına dair bu Qanunun 13-1.2.8-2-ci, 13-10.8 - 13-10.11-cü maddələrində nəzərdə tutulan tələblər yenilə qeyri-rezident hüquqi şəxsin filialının nizamnamə kapitalına bərabər tutulmuş vəsaitinə şamil edilir";

1.16.6. 13-10.6-cü və 13-10.7-cü maddələrdə "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.17. 13-11-cü maddə üzrə:

1.17.1. adında və 13-11.3-cü maddədə isminin müvafiq hallarında "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri isminin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.17.2. 13-11.1-cü maddənin birinci cümləsində "13-8.1.1-13-8.1.4-cü" sözləri "13-8.1.1-ci, 13-8.1.2-ci" sözləri ilə əvəz edilsin, həmin cümlədə (hər iki halda) "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.17.3. 13-11.1.2-cü maddə ləğv edilsin;

1.17.4. 13-11.5-cü maddədə (hər iki halda) isminin müvafiq hallarında "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri isminin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin maddədə "13-8.1.8-ci," sözləri çıxarılmsın;

1.18. 13-12-ci maddə üzrə:

1.18.1. 13-12.1-cü maddənin birinci cümləsində "Maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin, ikinci cümləsində "lisenziyaların" sözlərindən sonra ", əlavə obyektlər üzrə lisenziya əlavələrinin" sözləri əlavə edilsin;

1.18.2. 13-12.2-cü maddədə "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına" sözləri ilə, "gün" sözü "iş günü" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.19. aşağıdakı məzmununda 13-13-cü maddə əlavə edilsin:

"**Maddə 13-13. Nizamnamə (şərikli) kapitalında mühüm iştirak payının ödənilməsi**

13-13.1. Hər hansı bir şəxs valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya almış hüquqi şəxsin nizamnamə (şərikli) kapitalında mühüm iştirak payını, o cümlədən mühüm iştirak payını artıraraq səsvermə hüququ olan səhmlərin və ya nizamnamə kapitalının 50 faizinə çatmasın və ya bu miqdarı keçməsinə gətirib çıxaran iştirak payını bu Qanunla müəyyən edilmiş qaydada əldə edə bilər.

13-13.2. Bu Qanunun 13-13.1-cü maddəsinə nəzərdə tutulan payın ödənilməsi üçün lisenziya hesabının müəyyən edilməsi üçün lisenziya sahibinin səlahiyyətli idarəetmə orqanı müraciəti və qərarı ilə birlikdə aşağıdakı sənədləri Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına təqdim edir:

13-13.2.1. iştirak payını əldə etmək istəyən hüquqi şəxs olduqda:

13-13.2.1.1. hüquqi şəxsin adı, ünvanı, kommersiya fəaliyyətinin növü haqqında məlumatlar, əzi son üç maliyyə ilini (hüquqi şəxs üçün əz müddətdə yaradıldığı isə son maliyyə illərini və ya ilini) əhatə edən və auditor yoxlamasından keçmiş maliyyə hesabatları və auditor rəyləri, habelə həmin şəxsin nəzərdə tutulan iştirak payının ödənilməsinə icazə verən səlahiyyətli idarəetmə orqanının qərarının təsdiqlənməsi surəti;

13-13.2.1.2. həmin hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərliyində vətəndaş qüsuruzluğu barədə məlumat (rəhbər əcnəbi olduqda, rezidenti olduğu ölkənin müvafiq dövlət orqanları tərəfindən cinayət məsuliyyətinə cəlb olunub-olmadığı barədə verilmiş və qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada ləqəlləşdirilmiş arayı);

13-13.2.1.3. xarici hüquqi şəxslər tərəfindən yuxarıda göstərilən sənədlərdən başqa qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada ləqəlləşdirilmiş nizamnamə (əsasnamə), onun yerləşdiyi ölkədə qeydiyyatdan keçdiyini təsdiqləyən sənəd, əzi sonuncu üç maliyyə ili (hüquqi şəxs üçün əz müddətdə yaradıldığı isə son maliyyə illəri və ya ili) üçün auditor yoxlamasından keçmiş maliyyə hesabatı və auditor rəyi;

13-13.2.2. iştirak payını əldə etmək istəyən fiziki şəxs olduqda:

13-13.2.2.1. soyadını, adını, atasının adını və vətəndaşlığını, şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin məlumatlarını, məşğuliyyət növünü göstərən məlumat və sənədlər, habelə vətəndaş qüsuruzluğu barədə məlumat;

13-13.2.2.2. fiziki şəxs əcnəbi olduqda, yuxarıda göstərilən məlumat və sənədlərdən başqa rezidenti olduğu ölkənin bir və ya bir neçə maliyyə təşkilatının müsbət tövsiyələri və/və ya bank hesablarından çıxarışlar (daimi yaşayış yeri Azərbaycan Respublikasının ərazisi olan əcnəbi ölkədə istisna olmaqla) və rezidenti olduğu ölkənin müvafiq dövlət orqanları tərəfindən onun cinayət məsuliyyətinə cəlb olunub-olmadığı barədə verilmiş və qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada ləqəlləşdir

Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 10-cu və 27-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 4 (I kitab), maddə 250, № 5, maddə 323; 2002, № 12, maddə 709; 2003, № 8, maddə 420; 2004, № 3, maddə 123, № 5, maddə 318, № 6, maddə 415, № 10, maddə 761, № 11, maddə 901; 2005, № 2, maddə 61, № 6, maddə 466, № 8, maddələr 684, 692, 693, № 11, maddə 996, № 12, maddə 1085; 2006, № 2, maddə 68, № 3, maddə 225, № 5, maddə 387, № 6, maddə 478, № 8, maddə 657, № 12, maddə 1005; 2007, № 2, maddə 80, № 6, maddə 560, № 8, maddə 745, № 10, maddə 937, № 11, maddə 1053, № 12, maddələr 1215, 1219; 2008, № 3, maddə 145, № 6, maddə 456, № 7, maddə 602, № 12, maddə 1049; 2009, № 2, maddə 47, № 5, maddə 295, № 6, maddə 404, № 7, maddə 517; 2010, № 2, maddə 75, № 3, maddə 171, № 4, maddələr 265, 266, 276; 2011, № 7, maddə 586, № 8, maddə 750, № 12, maddələr 1073, 1102; 2012, № 1, maddə 5, № 5, maddə 403, № 6, maddə 498; 2013, № 1, maddə 15, № 6, maddə 620, № 11, maddə 1280, № 12, maddələr 1469, 1478; 2014, № 2, maddə 96, № 7, maddə 768; 2015, № 3, maddə 254, № 5, maddə 512, № 7, maddə 814, № 10, maddə 1093; 2016, № 1, maddə 26, № 2 (I kitab), maddələr 186, 204, № 3, maddə 401, № 4, maddələr 640, 646, № 6, maddə 1005, № 7, maddə 1248, № 12, maddələr 1998, 2018; 2017, № 2, maddələr 151, 153, № 4, maddə 524, № 5, maddələr 703, 735, № 6, maddə 1035, № 11, maddə 1953, № 12 (I kitab), maddələr 2210, 2234, 2239; 2018, № 2, maddə 142, № 4, maddə 650, № 5, maddələr 845, 851, № 11, maddə 2212, № 12 (I kitab), maddələr 2467, 2518, 2526, 2533; 2019, № 1, maddələr 23, 50, № 5, maddələr 806, 812, 814, № 6, maddələr 994, 996, № 7, maddə 1202, № 8, maddə 1369, № 11, maddə 1681, № 12, maddə 1908; 2020, № 5, maddə 515, № 7, maddələr 822, 832, 839, 843, № 12 (I kitab), maddələr 1423, 1435; 2021, № 1, maddə 8, № 4, maddə 307, № 6 (I kitab), maddələr 556, 558, № 7, maddə 711, № 8, maddə 894, № 11, maddə 1206, № 12, maddə 1335; 2022, № 6, maddə 580, № 8, maddələr 824, 828, 833; 2023, № 1, maddələr 7, 22, № 3, maddə 333, № 4, maddə 445; Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 2 may tarixli 867-VIQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 43.7-ci maddədə "və "Publik hüquqi şəxslər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu" sözləri "Publik hüquqi şəxslər haqqında" və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunları" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 49-1-ci maddə üzrə:
2.1. 49-1.1.9-cü maddəyə "Banklar haqqında" sözlərindən sonra, "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında" sözləri, "banklara" sözlərindən sonra, "bank olmayan kredit təşkilatlarına" sözləri əlavə edilsin;

2.2. 49-1.3-cü maddənin birinci cümləsinə "və ya" sözlərindən sonra "banklara münasibətdə" sözləri əlavə edilsin və həmin cümlədə "Qanununda nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla" sözləri "Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. 90.1-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda dördüncü cümlə əlavə edilsin:

"Maliyyə bazarlarına nəzarət edilən subyektlər münasibətdə nizamnamə kapitalının minimum miqdarı, onun formalaşdırılması qaydası sahəvi qanunların tələbləri nəzərə alınmaqla müəyyən edilir."

4. 91.1.3-cü maddənin birinci cümləsinə "yiğincə" sözlərindən sonra "qanunda və ya" sözləri və ikinci cümləsinə "tələbi ilə" sözlərindən sonra "habelə qanunla müəyyən edilən digər şəxslər tərəfindən" sözləri əlavə edilsin.

5. 91-1.4-cü maddənin üçüncü cümləsi dördüncü cümlə hesab edilsin və aşağıdakı məzmununda üçüncü cümlə əlavə edilsin:

"Cəmiyyətin direktorlar şurasının (müşahidə şurasının) iclası maliyyə bazarlarında nəzarət edilən subyektlərə münasibətdə həmçinin "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla çağırılır."

6. 103-cü maddə üzrə:
6.1. 103.1-ci maddənin ikinci cümləsində "Banklar haqqında", "Sığorta fəaliyyəti haqqında", "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunları" sözləri "sahəvi qanunlar" sözləri ilə əvəz edilsin;

6.2. 103.2-ci maddənin ikinci cümləsində "bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "bazarlarını tənzimləyən qanunlarda nəzərdə tutulmuş hallarda Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

6.3. 103.5-ci maddənin ikinci cümləsində "Banklar haqqında", "Sığorta fəaliyyəti haqqında", "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında", "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında", "Kredit ittiqaqları haqqında", "Poçt haqqında" və "Kredit büroları haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında "sözləri "Sahəvi qanunlarda" sözləri ilə əvəz edilsin.

7. 104.1-ci maddənin ikinci cümləsində, 107-2.4-cü maddənin birinci cümləsində (hər iki halda), 902.2-ci, 986-3.2.2-ci, 991.2-ci, 992-ci maddələrdə, 997.4-cü maddənin ikinci cümləsində, 1033.1-ci, 1048-2.2-ci, 1048-2.4-cü, 1076-6.5-ci maddələrdə, 1076-6.6-cü maddənin ikinci cümləsində, 1076-7.3-cü maddənin birinci cümləsində, 1076-9.4-cü maddədə, 1076-10.4-cü maddənin birinci və ikinci cümlələrində, 1076-11.1-ci, 1076-11.3-cü maddələrdə, 1076-11.5-ci maddənin üçüncü cümləsində, 1076-13.3-cü maddənin birinci və ikinci cümlələrində, 1076-13.4-cü maddədə, 1076-13.6-cü maddənin birinci və ikinci cümlələrində, 1076-13.7-ci maddənin birinci və ikinci cümlələrində, 1076-13.10-cu maddədə, 1076-13.11-ci maddənin üçüncü cümləsində, 1077.7-ci maddənin üçüncü cümləsində, 1078-1.2-ci maddənin ikinci cümləsində, 1078-21.9-cu, 1078-24-cü, 1078-26.5-ci, 1078-26.6-cı, 1078-27.1.2-ci, 1078-27.2-ci, 1078-27.3-cü və 1078-27.6-cı maddələrdə ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin.

8. 105.4-cü maddədə "Banklar haqqında", "Sığorta fəaliyyəti haqqında", "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında", "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında", "Kredit ittiqaqları haqqında", "Poçt haqqında" və "Kredit büroları haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında" sözləri "Sahəvi qanunlarda" sözləri ilə əvəz edilsin.

9. 105-1.5-ci maddənin ikinci cümləsində "təkrarən yerləşdirilməli" sözləri "özgeninkiloşdırılməli" sözü ilə əvəz edilsin.

10. 107-1.6-cı maddədə "Banklar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda" sözləri "Qanunda" sözü ilə əvəz edilsin.

11. 107-9.1-ci maddənin ikinci cümləsinə "üzvlərinin" sözlərindən sonra "habelə qanun" sözləri əlavə edilsin.

12. 107-11.7-ci maddəyə "tələbləri" sözlərindən sonra "siqortaçılara," sözü əlavə edilsin.

13. 111.8-ci maddənin ikinci cümləsinə "tələbi ilə" sözlərindən sonra "(maliyyə bazarlarında nəzarət edilən subyektlərə münasibətdə "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla)" sözləri əlavə edilsin və üçüncü cümləsində "İdarə heyətinin (sədrin), müşahidə şurasının və təftix komissiyasının (müfəttişin) təşəbbüsü, yaxud səs hüququna malik olan üzvlərin ən azı dördü birinin tələbi ilə" sözləri "Bu halda" sözləri ilə əvəz edilsin.

14. 148.4-cü maddədə "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı," sözləri çıxarılıns.

15. 403-1.2-ci maddədə "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Mərkəzi Bank" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Qiymətli kağızlar bazarı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş hallarda törəmə maliyyə alətləri ilə əməliyyatlar digər ticarət sistemində aparıldıqda, törəmə maliyyə alətlərinin yerləşdirilməsi və tədaviüli həmin ticarət sisteminin qaydalarına müvafiq olaraq həyata keçirilir."

16. 925-cü maddə üzrə:
16.1. 925.2-cü maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Siqortacı zərərin qiymətləndirilməsinə dair məlumatları (zərər dəymisi əmlakın hər bir hissəsinin təmir və ya bərpasına tələb olunan konkret xərclərin məbləği) siqortalıya, siqorta olunana və faydalanan şəxsə kağız daşıyıcıda, habelə elektron poçt və ya digər elektron kommunikasiya vasitələri ilə təqdim etməlidir."

16.2. 925.3-cü maddə ləğv edilsin.

17. Aşağıdakı məzmununda 925-1-ci maddə əlavə edilsin:

Maddə 925-1. Zərərin müstəqil ekspert tərəfindən qiymətləndirilməsi

925-1.1. "İcbari siqortalı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 16.2-ci maddəsinə və bu Məcəllənin 925.2-ci maddəsinə uyğun olaraq siqorta hadisəsi nəticəsində dəyən zərərin siqortacı tərəfindən qiymətləndirilməsi, habelə miqdarı barədə tərəflər arasında razılıq əldə edilmədikdə zərərin miqdarının qiymətləndirilməsi "Siqorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 10.10-cu maddəsinin tələbləri nəzərə alınmaqla müstəqil ekspert fəaliyyətini həyata keçirən şəxs tərəfindən aparılır.

925-1.2. Müstəqil ekspert siqortalının, siqorta olunanın və ya faydalanan şəxsin təklif etdiyi üç müstəqil ekspertin sırasından seçilərək 3 (üç) iş günü ərzində siqortacı tərəfindən təyin edilir.

925-1.3. Siqortacı bu Məcəllənin 925-1.2-ci maddəsinə müəyyən edilmiş müddət ərzində müstəqil eksperti təyin etmədikdə siqortalı, siqorta olunan və ya faydalanan şəxs zərərin qiymətləndirilməsi üçün özünü seçdiyi müstəqil ekspertə müraciət etmək hüququna malikdir.

925-1.4. Müvafiq hallarda siqortalı, siqorta olunan və ya faydalanan şəxs bu Məcəllənin 925-1.2-ci maddəsinə uyğun olaraq zərərin müstəqil ekspert tərəfindən qiymətləndirilməsinin nəticələrini qəbul etmədikdə həmin maddədə nəzərdə tutulmuş qaydada zərərin təkrar qiymətləndirilməsinə tələb edə bilər.

925-1.5. Müstəqil ekspert zərərin qiymətləndirilməsinin nəticələrini siqortacıya, həmçinin müvafiq hallarda siqortalıya, siqorta olunan və ya faydalanan şəxsə təqdim etməlidir.

925-1.6. Zərərin qiymətləndirilməsinə çəkilən xərç aşağıdakı şəxslər tərəfindən ödənilir:
925-1.6.1. müstəqil ekspert bu Məcəllənin 925-1.2-ci və 925-1.3-cü maddələrinə uyğun olaraq təyin edildikdə - siqortacı;

925-1.6.2. müstəqil ekspert bu Məcəllənin 925-1.4-cü maddəsinə uyğun olaraq təyin edildikdə - təkrar qiymətləndirməni tələb edən şəxs."

18. 954.4-cü maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Maliyyə xidmətlərinin göstərilməsi ilə bağlı mərkəzi depozitarın açdığı və aparıldığı pul hesablarına bu fəslin qaydaları "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla tətbiq edilir."

19. 967.2-cimaddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"967.2. Bank sikkini təşkil edən məlumatlar müştərinin özünü və nümayəndəsini verir. Belə məlumatlar digər şəxslərə yalnız "Banklar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada verilir."

20. 971.3-cü maddəyə "və poçt" sözlərindənəvvəl, mərkəzi depozitar" sözləri əlavə edilsin.

21. Aşağıdakı məzmununda 972.1-1-ci maddə əlavə edilsin:

"972.1-1. Maliyyə xidmətlərinin göstərilməsi ilə bağlı mərkəzi depozitarın açdığı pul hesabları üzrə nağdsız hesablaşmalar "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla həyata keçirilir."

22. 997.2-ci maddənin dördüncü cümləsindən "və ya sənədi" sözləri çıxarılıns.

23. 1076-1.3-cü maddəyə, 1076-2.1-ci, 1076-6.8-ci və 1076-7.1-ci maddələrin birinci cümlələrində, 1076-8.1-cimaddənin birinci abzasına, 1076-8.3-cü maddənin ikinci cümləsinə, 1076-10.6-cı maddəyə, 1076-12.2-civə 1076-13.2-ci maddələrin birinci cümlələrində ismin müvafiq hallarında "emissiya prospekti" sözlərindən sonra ismin müvafiq hallarında "(informasiya memorandumu)" sözləri əlavə edilsin.

24. 1076-2.3-cü maddəyə "prospektinin" sözlərindən sonra "(informasiya memorandumunun)" sözləri əlavə edilsin və həmin maddədə "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanının" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının" sözləri ilə əvəz edilsin.

25. 1076-9.7-ci maddədə "Maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin.

26. 1076-11.4-cü maddənin birinci cümləsinə (hər iki halda) "prospektinin" sözlərindən sonra "(informasiya memorandumunun)" sözləri əlavə edilsin və həmin cümlədə "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanına" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına" sözləri ilə əvəz edilsin, ikinci cümləsində "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin cümlədə "prospektinin" sözlərindən sonra "(informasiya memorandumunun)" sözləri əlavə edilsin.

27. 1078-20-ci maddə üzrə:
27.1. 1078-20.4-cü və 1078-20.6-cı maddələrdə ismin müvafiq hallarında "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

27.2. 1078-20.5-ci maddədə "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Qiymətli kağızlar bazarı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş hallarda qiymətli kağızlarla alqı-satqı əməliyyatları tənzimləyən bazar istisna olmaqla, digər ticarət sistemində aparıldıqda, alqı-satqı əqdrləri həmin ticarət sisteminin qaydalarına uyğun olaraq bağlanılır.;"

27.3 1078-20.7-cü maddəyə (hər iki halda) "şirkəti" sözlərindən sonra "və ya investisiya xidmətlərini (əməliyyatlarını) həyata keçirən bank" sözləri əlavə edilsin.
28.1078-23-cü maddə üzrə:
28.1. 1078-23.5-ci və 1078-23.17-ci maddələrdə "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

28.2. 1078-23.13-cü, 1078-23.14-cü və 1078-23.16-cı maddələrdə "fond birjasında" sözlərindən sonra "və ya "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş hallarda qiymətli kağızlarla əməliyyatlar digər ticarət sistemində aparıldıqda, həmin ticarət sistemində" sözləri əlavə edilsin;

28.3.1078-23.18-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:
"Maliyyə girovu həmçinin "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş hallarda qiymətli kağızlarla və törəmə maliyyə alətləri ilə əməliyyatlar digər ticarət sistemində aparıldıqda da yararın."

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 iyul 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosesual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 6-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikası Mülki Prosesual Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 1, maddə 17, № 5, maddə 323; 2002, № 5, maddə 236; 2003, № 1, maddələr 23, 24, № 6, maddə 279; 2004, № 7, maddə 505, № 8, maddə 598, № 10, maddə 761; 2005, № 4, maddələr 277, 278; 2006, № 2, maddə 64, № 12, maddə 1006; 2007, № 1, maddələr 3, 4, № 2, maddə 68, № 5, maddə 439, № 6, maddə 560, № 7, maddə 712, № 8, maddə 756; 2008, № 6, maddə 462, № 7, maddə 602, № 12, maddə 1046; 2009, № 6, maddə 402; 2010, № 2, maddə 75, № 4, maddə 276; 2011, № 6, maddələr 471, 476, № 7, maddələr 583, 619, № 12, maddələr 1096, 1105; 2012, № 5, maddə 411, № 6, maddə 511; 2013, № 5, maddə 472, № 6, maddə 625, № 11, maddələr 1266, 1307; 2015, № 6, maddə 677, № 12, maddə 1435; 2016, № 5, maddə 836, № 6, maddə 1016, № 11, maddələr 1761, 1763, № 12, maddə 2047; 2017, № 2, maddə 155, № 4, maddə 523, № 5, maddələr 706, 750, № 11, maddələr 1935, 1975; 2018, № 5, maddə 879, № 8, maddə 1672, № 11, maddələr 2209, 2225, № 12 (I kitab), maddələr 2524, 2534; 2019, № 1, maddə 23, № 5, maddələr 792, 812, № 7, maddə 1197, № 12, maddələr 1897, 1907; 2020, № 7, maddə 832, № 11, maddə 1333; 2021, № 4, maddə 309, № 7, maddələr 711, 713, № 8, maddə 894, № 12, maddə 1346; 2022, № 6, maddə 580, № 8, maddə 828; 2023, № 1, maddələr 19, 23, 40, № 2, maddə 200; Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 2 may tarixli 867-VIQD nömrəli Qanunu) 355-16-cı maddəsində, 355-17.2-ci maddəsinin birinci cümləsində, 355-17.5-ci və 355-19.1-ci maddələrində ismin müvafiq hallarında "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 iyul 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Prosesual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 6-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Prosesual Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009, № 10, maddə 762, № 12, maddə 973; 2010, № 7, maddə 587; 2011, № 6, maddə 485, № 7, maddə 593; 2012, № 5, maddə 410; 2013, № 1, maddə 16, № 11, maddə 1267; 2016, № 1, maddə 12; 2017, № 4, maddə 522, № 5, maddə 752, № 11, maddə 1976; 2018, № 5, maddələr 855, 878, № 11 (I kitab), maddə 1440; 2019, № 1, maddə 23, № 7, maddə 1199, № 12, maddə 1899; 2020, № 6, maddə 669; 2021, № 7, maddələr 711, 715; 2022, № 6, maddə 591, № 7, maddə 703; 2023, № 2, maddə 199, № 4, maddə 445) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 2.2.9-cu, 131.1-ci, 132.1-ci və 132.2-ci maddələrdə ismin müvafiq hallarında "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 19-cu fəslin (hər iki halda), 131-ci və 132-ci maddələrin adlarında, 131.2-ci maddənin ikinci cümləsində ismin müvafiq hallarında "Maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 iyul 2023-cü il

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə İsrail Dövləti Hökuməti arasında Birgə Komissiyanın Azərbaycan Respublikası tərəfindən tərkibinin təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 16 iyun tarixli 2999 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə İsrail Dövləti Hökuməti arasında Birgə Komissiyasının Azərbaycan Respublikası tərəfindən tərkibinin təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 16 iyun tarixli 2999 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 6, maddə 1177; 2018, № 3, maddə 529; 2020, № 3, maddə 264; 2021, № 9, maddə 1032; 2022, № 5, maddə 535; 2023, № 3, maddə 391) 1-ci hissəsində "Azərbaycan Respublikası Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini" abzasından sonra aşağıdakı məzmununda yeni abzas əlavə edilsin:
"Azərbaycan Respublikası Dövlət Ehtiyatları Agentliyi İdarə Heyətinin sədri".

2. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsi ilə edilən dəyişiklik barədə İsrail Dövləti tərəfinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 avqust 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasının Mülki

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 2 (I kitab), maddə 202, № 3, maddələr 397, 403, 429, № 4, maddələr 631, 647, 654, № 5, maddələr 835, 846, № 6, maddələr 997, 1010, № 7, maddələr 1247, 1249, № 10, maddə 1608, № 11, maddələr 1769, 1774, 1781, 1783, 1786, 1788, № 12, maddələr 1984, 2000, 2009, 2024, 2049; 2017, № 1, maddə 21, № 2, maddələr 139, 147, 152, 162, № 3, maddələr 331, 344, № 5, maddələr 698, 701, 734, 749, 754, № 6, maddələr 1020, 1033, 1036, № 7, maddələr 1273, 1296, 1297, 1299, № 11, maddələr 1964, 1966, 1969, 1979, № 12 (I kitab), maddələr 2214, 2217, 2220, 2233, 2237, 2240, 2253, 2256, 2266; 2018, № 1, maddə 19, № 2, maddələr 160, 162, 163, № 3, maddələr 383, 401, 404, № 4, maddə 646, № 5, maddələr 857, 860, 862, 876, 883, № 6, maddələr 1153, 1188, № 7 (I kitab), maddələr 1435, 1437, 1438, № 10, maddə 1963, № 11, maddələr 2188, 2191, 2214, 2217, 2231, № 12 (I kitab), maddələr 2473, 2475, 2499, 2507, 2512, 2522; 2019, № 1, maddələr 4, 6, 15, 18, 23, 44, № 3, maddələr 374, 389, № 4, maddələr 579, 581, 587, 595, № 5, maddələr 791, 800, 803, 804, 813, № 6, maddələr 992, 998, 1007, № 7, maddə 1193, № 8, maddələr 1364, 1367, 1368, 1381, 1383, № 11, maddələr 1682, 1686, 1696, № 12, maddələr 1883, 1900; 2020, № 3, maddə 222, № 5, maddələr 505, 515, 519, № 6, maddələr 670, 672, 681, № 7, maddələr 838, 841, 846, 854, № 8, maddələr 1008, 1011, № 9, maddə 1138, № 11, maddələr 1332, 1333, 1336, № 12 (I kitab), maddələr 1432, 1440; 2021, № 4, maddə 306, № 5, maddə 428, № 6 (I kitab), maddələr

535, 541, 546, 560, № 7, maddələr 701, 705, 711, № 8, maddə 894, № 11, maddə 1208, № 12, maddələr 1306, 1334; 2022, № 1, maddə 2, № 2, maddə 89, № 4, maddə 293, № 5, maddə 435, № 7, maddələr 694, 699, 703, № 8, maddələr 822, 825, 828, № 11, maddə 1236, № 12, maddələr 1364, 1399; 2023, № 1, maddələr 17, 20, 32, 39, № 2, maddələr 149, 201, 204, № 4, maddə 466; Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 2 may tarixli 868-VIQD nömrəli və 30 may tarixli 890-VIQD nömrəli qanunları aşağıdakı dəyişikliklər edilmiş:

- 43.1-ci maddəyə "438.3," rəqəmlərindən sonra "440.3," rəqəmləri əlavə edilsin.
- 421-ci, 435-ci, 463-cü, 472-ci maddələrin dispozisiyasında, 473.2-ci və 473.3-cü maddələrdə ismin müvafiq hallarında "müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaratdığı qurum" sözləri ismin müvafiq hallarında "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 434-cü və 471-ci maddələr ləğv edilsin.
- 439-cu maddə üzrə:
  - 439.1-ci maddədə "müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaratdığı quruma və" sözləri çıxarılsın;
  - 439.2-ci maddənin dispozisiyası aşağıdakı redaksiyada verilsin:
    - "439.2. Bank və ya xarici bankın yerli filialı tərəfindən prudensial və maliyyə hesabatlarının Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına təqdim edilməsinə, yaxud tam, düzgün və ya vaxtında təqdim edilməsinə görə -".
    - Aşağıdakı məzmununda 440.3-cü maddə əlavə edilsin:
      - "440.3. "Kredit büroları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 12.1-ci maddəsində göstərilən nisbətə mal alqı-satqısı ilə məşğul olan şəxslər tərəfin-

dən "Kredit büroları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq kredit tarixçələrini təşkil edən məlumatın kredit bürosuna həmin Qanunda müəyyən olunmuş qaydada təqdim edilməsinə, yaxud tam, düzgün və ya vaxtında təqdim edilməsinə görə -

vəzifəli şəxslər min beş yüz manatdan iki min manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər on min manatdan iki min manatadək məbləğdə cərimə edilir.,"

6. 462.1-ci maddəyə "(quruma)" sözündən sonra "və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına" sözləri əlavə edilsin.

7. 478-ci maddənin adında və dispozisiyasında "Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaratdığı qurumun" sözləri "Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının" sözləri ilə əvəz edilsin.

8. 548-ci maddə üzrə:

- 548.1-ci maddədə "Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaratdığı qurumun" sözləri "Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının" sözləri ilə əvəz edilsin;
- 548.2-ci maddədə "Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaratdığı qurum" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı" sözləri ilə, "həmin orqanların" sözləri "Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının" sözləri ilə əvəz edilsin;
- 548.3-cü maddədə "müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaratdığı qurumun" sözləri "Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 iyul 2023-cü il

"Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 938-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 29 dekabr tarixli 96-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" 2016-cı il 15 fevral tarixli 795 nömrəli, "İnzibati xətalər haqqında işlərə baxmağa səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı"nın təsdiq edilməsi barədə" 2017-ci il 23 fevral tarixli 1256 nömrəli, "Rayon (şəhər) məhkəmələrinin baxdığı inzibati xətalər haqqında işlər üzrə protokol tərtib etmək səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı"nın təsdiq edilməsi barədə" 2017-ci il 3 may tarixli 1361 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 938-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alınır**:

- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:
  - Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 440.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş inzibati xətalər haqqında işlər üzrə protokol tərtib etmək səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslər barədə təkliflərini iki ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;
  - "Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 938-VIQD nömrəli Qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.
  - "Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 29 dekabr tarixli 96-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 15 fevral tarixli 795 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 2 (II kitab), maddə 259, № 3, maddə 460, № 4, maddə 670, № 6, maddələr 1025, 1063, № 7, maddə 1272, № 9, maddə 1468, № 10, maddələr 1614, 1638; 2017, № 2, maddələr 176, 202, № 3, maddə 351, № 4, maddələr 530, 537, № 6, maddə 1101, № 7, maddələr 1314, 1346, № 8, maddə 1521, № 9, maddə 1637, № 10, maddələr 1788, 1798, № 11, maddələr 2003, 2027, № 12 (I kitab), maddələr 2290, 2320; 2018, № 1, maddə 36, № 2, maddələr 198, 201, № 3, maddələr 418, 428, 443, 445, № 5, maddələr 914, 918, 926, 955, № 6, maddələr 1225, 1234, № 7 (I kitab), maddələr 1465, 1477, 1494, 1504, № 8, maddələr 1678, 1697, № 9, maddə 1840, № 11, maddələr 2244, 2256, 2273, 2289, № 12 (I kitab), maddələr 2541, 2566, 2573, 2610; 2019, № 1, maddələr 52, 68, № 3, maddə 426, № 4, maddələr 602, 630, № 5, maddələr 825, 846, 852, № 6, maddələr 1035, 1046, № 8, maddələr 1395, 1401, № 11, maddə 1700; 2020, № 3, maddələr 238, 240, 241, № 5, maddələr 540, 564, № 6, maddələr 691, 709, № 7, maddələr 863, 880, 884, № 8, maddələr 1027, 1032, № 9, maddə 1155, № 11, maddə 1359, № 12 (I kitab), maddə 1484; 2021, № 1, maddə 36, № 4, maddə 317, № 5, maddə 444, № 6 (I kitab), maddələr 565, 575, № 7, maddələr 724, 728, 741, № 10, maddə 1101, № 12, maddələr 1407, 1423; 2022, № 1, maddə 28, № 2, maddə 111, № 4, maddələr 313, 323, № 5, maddə 473, № 8, maddələr 837, 861, 897, № 12, maddə 1462; 2023, № 1, maddələr 52, 66, 97, № 2, maddələr 220, 226, 231, № 3, maddələr 350, 360, 375, № 4, maddə 505; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 14 iyun tarixli 2190 nömrəli Fərmanı) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:
    - 4-cü hissə üzrə:
      - 4.1-ci bənddən "421," rəqəmləri, " 548.1, 548.2 və 548.3-cü" sözləri çıxarılsın və həmin bənddə "435, 439.1, 439.2 (hər iki halda), 462.1, 463-cü maddələrində, 471-ci maddəsinin adında və mətnində, 472, 473.2, 473.3, 477-1.1.7 (hər iki halda), 477-2.1.2-ci, 478-ci

maddələrində, 477-2.1.2-ci, 478-ci və 548-ci maddələrin adlarında" sözləri "462.1, 477-1.1.7 (hər iki halda), 477-2.1.2" sözləri ilə əvəz edilsin;

- 2.1.2.4.1-1-ci və 4.1-2-ci bəndlər ləğv edilsin;
- 2.1.3.4.51-ci bənddən "Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası," sözləri çıxarılsın;
- 2.1.4.4.55-ci bənddən "və Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası" sözləri çıxarılsın;
- 2.2. 5-ci hissə üzrə:
  - 2.2.1.5.43-cü və 5.50-1-ci bəndlər ləğv edilsin;
  - 2.2.2.5.47-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:
    - "5.47. həmin Məcəllənin 414-427, 428.8, 430.3, 430.4, 433, 435, 436, 438.1, 439, 439-1, 440.1, 440.2, 463, 468, 470, 472-476, 478 və 548-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş inzibati xətalər haqqında işlərə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı baxır;"
    - 2.2.3. 5.50-ci və 5.56-ci bəndlərdə "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası" sözləri "Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 23 fevral tarixli 1256 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 2, maddə 200, № 6, maddə 1105, № 9, maddə 1638, № 11, maddə 1984; 2018, № 2, maddə 199, № 3, maddələr 415, 419, 429, № 5, maddələr 915, 927, № 7 (I kitab), maddə 1481, № 8, maddə 1698, № 11, maddələr 2242, 2289, № 12 (I kitab), maddələr 2566, 2597; 2019, № 1, maddə 82, № 2, maddə 213, № 3, maddə 426, № 4, maddələr 620, 630, 649, № 5, maddələr 819, 862; 2020, № 3, maddələr 238, 240, № 4, maddə 404, № 7, maddələr 864, 885, № 8, maddə 1041, № 9, maddə 1153; 2021, № 6 (I kitab), maddə 566, № 7, maddələr 724, 728, № 12, maddələr 1407, 1423; 2022, № 4, maddələr 313, 323, № 8, maddə 896, № 10, maddə 1146, № 11, maddələr 1267, 1269, № 12, maddələr 1414, 1462, 1464; 2023, № 1, maddə 97, № 2, maddə 226, № 3, maddə 375, № 4, maddələr 472, 505; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 23 may tarixli 2149 nömrəli Fərmanı) ilə təsdiq edilmiş "İnzibati xətalər haqqında işlərə baxmağa səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- 3.1.14-cü hissə ləğv edilsin;
- 3.2.15-ci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:
  - "15. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı adından:
    - 15.0. Məcəllənin 414 - 427, 428.8, 430.3, 430.4, 432.4 (banklara münasibətdə), 433, 435, 436, 438.1, 439, 439-1, 440.1, 440.2, 457 (bank fəaliyyəti sahəsində qiymətli metalların və qiymətli daşların ucuotu, saxlanması, mühafizəsi və dövriyyəsi qaydalarının pozulması ilə əlaqədar inzibati xətalər haqqında işlərə), 462 (bank olmayan kredit təşkilatlarına, qiymətli daşların bazarında lisenziyalasdırılın şəxslərə, investisiya fondlarına və onların idarəçilərinə, həmçinin sığorta, təkrarsığorta və sığorta vasitəçiliyinə münasibətdə), 463, 468, 470, 472 - 476, 478 və 548-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş inzibati xətalər haqqında işlərə - Mərkəzi Bankın sədri, onun müavinləri, baş direktorları, departament direktorları, şöbə rəisləri, Mərkəzi Bankın Naxçıvan Muxtar Respublikası İdarəsinin rəhbəri, onun müavini".

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 avqust 2023-cü il

"Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyanın Azərbaycan Respublikası tərəfindən yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 6 mart tarixli 2016 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alınır**:

1. "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyanın Azərbaycan Respublikası tərəfindən yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 6 mart tarixli 2016 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 3, maddə 248; 2009, № 6, maddə 424; 2010, № 2, maddə 80, № 3, maddə 773; 2011, № 6, maddə 519; 2012, № 2, maddə 105; 2014, № 2, maddə 112, № 6, maddə 644, № 9, maddə 1027; 2016, № 8, maddə 1384, № 9, maddə 1518; 2017, № 8, maddə 1521, № 9,

maddə 1664; 2018, № 8, maddə 1677; 2019, № 3, maddə 492; 2020, № 3, maddə 262; 2021, № 9, maddə 1026; 2022, № 4, maddə 344, № 9, maddə 1052; 2023, № 3, maddə 391) 1-ci hissəsinə "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti" abzasından sonra aşağıdakı məzmununda yeni abzas əlavə edilsin:

"Azərbaycan Respublikası Dövlət Ehtiyatları Agentliyi İdarə Heyətinin sədri".

2. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsi ilə edilən dəyişiklik barədə Türkiyə Respublikası tərəfinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 avqust 2023-cü il

"Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında iqtisadi əməkdaşlıq məsələləri üzrə hökumətlərarası Dövlət Komissiyasının tərkibinin təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 25 avqust tarixli 1638 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alınır**:

1. "Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında iqtisadi əməkdaşlıq məsələləri üzrə hökumətlərarası Dövlət Komissiyasının tərkibinin təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 25 avqust tarixli 1638 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 8, maddə 723; 2009, № 6, maddə 424, № 7, maddə 589; 2012, № 2, maddə 126; 2014, № 2, maddə 112, № 6, maddə 644; 2016, № 8, maddə 1384, № 9, maddə 1518; 2018, № 1, maddə 79, № 6, maddə 1321; 2019, № 11, maddə

1726; 2022, № 12, maddə 1516) 1-ci hissəsinə "Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsi sədrinin birinci müavini" abzasından sonra aşağıdakı məzmununda yeni abzas əlavə edilsin:

"Azərbaycan Respublikası Dövlət Ehtiyatları Agentliyi İdarə Heyətinin sədri".

2. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsi ilə edilən dəyişiklik barədə Rusiya Federasiyası tərəfinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 avqust 2023-cü il

Dövlət orqanları (qurumları) arasında sənəd mübadiləsinin elektronlaşdırılması haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, dövlət orqanlarında (qurumlarında) kargüzərliyi aparılması sahəsində qabaqcıl informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının istifadə olunmaqla "kağızsız hökumət"ə keçid prosesinin sürətləndirilməsi və rəqəmsal idarəçiliyi təbiiq edilməsi məqsədilə **qərara alınır**:

1. Elektron Hökumət İnformasiya Sistemini infrastrukturunda dövlət orqanlarının (qurumlarının) elektron sənəd dövriyyəsi sistemləri arasında real vaxt rejimində və təhlükəsiz şəkildə sənəd mübadiləsinin aparılması ilə bağlı inteqrasiyanın və sənədlərin hərəkəti üzrə uçotun həyata keçirilməsini təmin edən Rəqəmsal Sənəd Dövriyyəsi altsistemi (bundan sonra - altsistem) yaradılsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Neqliyyat Nazirliyi altsistemin 2023-cü il sentyabrın 1-dək formalaşdırılmasını təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

3.1. idarələrarası elektron sənəd dövriyyəsi sistemi ilə bağlı təkliflərini dörd ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

3.2. altsistemin, bu Fərmanın 6-cı hissəsinə əsasən yaradılacaq elektron sənəd dövriyyəsi sistemlərinin formalaşdırılması, aparılması və saxlanması ilə əlaqədar xərclərin cari ildə dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş vəsait çərçivəsində maliyyələşdirilməsi üçün, növbəti illərdə isə dövlət büdcəsi layihələrinə müvafiq vəsaitin nəzərdə tutulması üçün tədbirlər görsün;

3.3. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin;

4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasına, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinə tapşırılsın və Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Məhkəməsinə, Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsinə, Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğuna, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına, Azərbaycan Respublikasının Hesablama Palatasına, Azərbaycan Respublikası İnsan Hüquqları üzrə müvəkkilinin (ombudsmanın) Aparatına, Azərbaycan Respublikası Məhkəmə-Hüquq Şurasının Aparatına, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Katibliyinə, Azərbaycan Respublikası Korrupsiyaya qarşı

mübarizə üzrə Komissiyasının Katibliyinə, Azərbaycan Respublikası Audiovizual Şurasının Aparatına, Azərbaycan Kredit Bürosuna, İcbari Sığorta Bürosuna tövsiyə edilsin ki, altsistem formalaşdırıldıqdan sonra elektron sənəd dövriyyəsi sistemlərinin altsistmə inteqrasiya etməklə digər dövlət orqanları (qurumları) ilə sənəd mübadiləsinin həmin altsistem üzərindən aparılmasını təmin etsinlər.

5. Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları 2023-cü il noyabrın 1-dək, yerli icra hakimiyyəti orqanları, dövlət müklüyətində olan və payların (sohmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər və dövlət adından yaradılan publik hüquqi şəxslər 2024-cü il avqustun 1-dək mövcud elektron sənəd dövriyyəsi sistemlərinin altsistmə inteqrasiya etməklə digər dövlət orqanları (qurumları) ilə sənəd mübadiləsinin həmin altsistem üzərindən aparılmasını təmin etsinlər.

6. Elektron sənəd dövriyyəsi sistemləri mövcud olmayan dövlət orqanları (qurumları) altı ay müddətində elektron sənəd dövriyyəsi sistemlərinin yaradılması ilə bağlı tədbirlər görsünlər.

7. Dövlət orqanları (qurumları) bu Fərmanın 5-ci və 6-cı hissələrində nəzərdə tutulan tədbirləri Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 12 sentyabr tarixli 263 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Dövlət informasiya ehtiyatları və sistemlərinin formalaşdırılması, aparılması, inteqrasiyası və arxivləşdirilməsi Qaydaları"na uyğun olaraq, texniki və sərəmərəlilik baxımından məqsəduyğunluğuna haqqında Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Neqliyyat Nazirliyinin rəyi nəzərə alınmaqla həyata keçirinslər.

8. Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidməti:

8.1. dövlət orqanlarının (qurumlarının) elektron sənəd dövriyyəsi sistemlərinin altsistmə qoşulması üçün onları mühafizə olunan telekommunikasiya kanalları ilə təmin etsin;

8.2. dövlət orqanlarının (qurumlarının) elektron sənəd dövriyyəsi sistemlərinin altsistmə inteqrasiyası üçün onların informasiya təhlükəsizliyi tələblərinə cavab verməsi ilə bağlı rəy versin;

8.3. Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Neqliyyat Nazirliyi ilə birlikdə altsistemin informasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün tədbirlər görsün.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 avqust 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8 (I kitab), maddə 583; 2001, № 7, maddə 454, № 9, maddə 576, № 12, maddə 734; 2002, № 5, maddə 249, № 12, maddə 707; 2003, № 8, maddə 425, № 12 (I kitab), maddə 671; 2004, № 1, maddə 1, № 11, maddə 887, № 12, maddə 980; 2005, № 2, maddə 61, № 8, maddə 688, № 12, maddə 1081; 2006, № 12, maddələr 1005, 1026; 2007, № 1, maddə 4, № 6, maddə 597, № 8, maddə 745, № 11, maddə 1053, № 12, maddə 1192; 2008, № 7, maddə 602, № 11, maddə 960; 2009, № 7, maddə 506; 2011, № 1, maddə 14, № 7, maddələr 588, 603, № 12, maddə 1115; 2012, № 6, maddələr 500, 513, № 7, maddə 652, № 9, maddə 841, № 12, maddə 1226; 2013, № 2, maddə 91, № 4, maddə 366, № 11, maddə 1278, № 12, maddələr 1483, 1486, 1495; 2014, № 2, maddələr 94, 98, № 6, maddə 608, № 7, maddə 770, № 8, maddə 957, № 10, maddə 1158, № 12, maddə 1525; 2015, № 1, maddə 11, № 12, maddə 1433; 2016, № 2 (I kitab), maddə 207, № 3, maddələr 396, 402, № 5, maddə 848, № 6, maddələr 973, 974, 1015, № 7, maddə 1245, № 10, maddə 1603, № 11, maddələr 1752, 1792, 1793, № 12, maddələr 2001, 2037, 2046; 2017, № 2, maddə 146, № 5, maddələr 695, 723, 737, № 6, maddə 1055, № 7, maddə 1304, № 8, maddə 1509, № 12 (I kitab), maddələr 2219, 2251, 2270; 2018, № 2, maddə 149, № 5, maddə 863, № 6, maddə 1193, № 7 (I kitab), maddələr 1414, 1427, № 10, maddə 1962, № 11, maddələr 2186, 2210, № 12 (I kitab), maddələr 2498, 2509; 2019, № 1, maddə 30, № 4, maddə 590, № 5, maddələr 796, 801, 804, 812, 814, № 8, maddələr 1364, 1373, 1378, № 12, maddə 1894; 2020, № 5, maddə 522, № 6, maddələr 668, 678, № 7, maddə 832, № 8, maddə 1013, № 11, maddələr 1328, 1334, № 12 (I kitab), maddələr 1439, 1441, 1454, 1455; 2021, № 3, maddə 211, № 6 (I kitab), maddələr 541, 551, 555, № 7, maddələr 698, 711, № 8, maddə 894, № 10, maddələr 1090, 1092, № 12, maddələr 1305, 1337; 2022, № 1, maddələr 6, 7, 17, № 6, maddə 587, № 7, maddə 716, № 8, maddə 832, № 12, maddələr 1376, 1385, 1400; 2023, № 1, maddələr 1, 10, 14, 23, 36, № 2, maddə 158, № 3, maddə 336, № 4, maddələr 445, 467) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- 13.2.59-cü maddə ləğv edilsin.
- Aşağıdakı məzmununda 30.6.7-1-ci maddə əlavə edilsin:
"30.6.7-1. "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında", "Banklar haqqında", "Sığorta fəaliyyəti haqqında", "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında", "Kredit itifaqları haqqında", "Valyuta tənzimi haqqında", "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında", "İnvestisiya fondları haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarından irəli gələrək lisenziyanın (icazənin) verilməsi, fəaliyyətə başlama üçün qeydiyyatın (reyestrin) aparılması və nəzarətin həyata keçirilməsi məqsədilə aşağıdakı məlumatları Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının sorğusu əsasında Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına:
30.6.7-1.1. kommersiya hüquqi şəxslərinin dövlət reyestrindən çıxarış və nizamnamə, kommersiya hüquqi şəxslərinin idarəetmə orqanlarının rəhbərləri, təsisçiləri (iştirakçıları) və onların nizamnamə kapitalındakı payları;
30.6.7-1.2. fiziki şəxslərin, kommersiya hüquqi şəxslərinin və onların təsisçilərinin (iştirakçıların) iştirakçısı olduğu hüquqi şəxslər və belə hüquqi şəxslərin nizamnamə kapitalındakı payları;
30.6.7-1.3. fiziki şəxslərin, kommersiya hüquqi şəxslərinin və onların idarəetmə orqanlarının rəhbərlərinin, təsisçilərinin (iştirakçıların) və bu şəxslərin iştirakçısı olduğu hüquqi şəxslərin mənfəəti (gəlir və zərəri)".
- 111.3-cü maddədə "müvafiq qaydada aktivlərin təsnifatından asılı olaraq maliyyə bazarlarına nəzarət orqanının müəyyən etdiyi qaydada xüsusi ehtiyat fondlarının yaradılmasına aid edilən məbləğləri" sözləri "uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının müəyyən etdiyi qaydada aktivlərin təsnifatından asılı olaraq yaratdıqları xüsusi ehtiyatları" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 164.1.6-cı maddədən "maliyyə bazarlarına nəzarət," sözləri çıxarılsın.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 iyul 2023-cü il

"Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun və bu Qanunla təsdiq edilmiş Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 30 avqust tarixli 393 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 937-VIQD nömrəli Qanununun icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

"Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun və bu Qanunla təsdiq edilmiş Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 30 avqust tarixli 393 nömrəli Fərmanın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8 (III kitab), maddə 616; 2005, № 12, maddə 1099; 2006, № 5, maddə 400, № 12, maddə 1034; 2007, № 4, maddə 323, № 12, maddə 1225; 2008, № 11, maddə 972; 2009, № 3, maddə 163, № 4, maddə 226, № 10, maddə 780; 2010, № 7, maddə 610; 2011, № 7, maddə 631; 2013, № 7, maddə 805, № 11, maddə 1324; 2014, № 4, maddə 359, № 5, maddə 477, № 9, maddə 1027, № 10, maddə 1198, № 11, maddələr 1390, 1420; 2015, № 1, maddə 12, № 12,

maddə 1454; 2016, № 2 (II kitab), maddələr 261, 265, № 3, maddə 450, № 5, maddə 882, № 6, maddələr 1023, 1024, 1042, 1065, № 7, maddə 1257, № 9, maddə 1464, № 11, maddə 1838, № 12, maddə 2089; 2017, № 5, maddələr 760, 811, 845, № 7, maddə 1344, № 8, maddə 1521; 2018, № 9, maddələr 1830, 1843, № 12 (I kitab), maddələr 2571, 2599; 2019, № 8, maddələr 1396, 1407; 2020, № 5, maddə 560, № 11, maddə 1356, № 12 (I kitab), maddə 1504; 2021, № 1, maddə 35, № 3, maddə 220, № 4, maddə 323, № 6 (I kitab), maddə 585, № 12, maddələr 1398, 1425; 2022, № 1, maddə 22, № 2, maddə 235, № 12, maddə 1456; 2023, № 2, maddə 235, № 4, maddə 469) 1-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- 1.1-cü bənddən "13.2.59-cü," sözləri çıxarılsın.
- 1.40-cü bənd ləğv edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 avqust 2023-cü il

"Əmanətlərin sığortalanması haqqında"

Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 10-cü və 27-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

"Əmanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 2, maddə 79; 2009, № 6, maddə 400, № 7, maddə 517; 2016, № 3, maddələr 394, 421; 2017, № 7, maddə 1310; 2019, № 1, maddə 31; 2020, № 7, maddə 825, № 12 (I kitab), maddə 1437; 2023, № 2, maddə 163; № 4, maddə 451) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- 2.1.5-1-ci maddə ləğv edilsin.
- 2.1.9-cü maddədə "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı (bundan sonra - Mərkəzi Bank)" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 2.1.10-cu, 4.1.9-cü maddələrdə, 6.3-cü maddənin birinci cümləsində, 6.7-ci və 7.1-ci maddələrin ikinci cümlələrində, 7.2.1-ci, 7.2.2-ci, 10.1.9-cü, 10.1.13-cü, 12.2-ci, 13.2-ci, 14.3-cü, 19.4-cü, 22.3.2-ci, 27.13-cü maddələrdə, 28.1-ci maddənin birinci cümləsində, 29.1-ci və 30.2-ci maddələrdə ismin müvafiq hallarında "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri ismin müvafiq hallarında "Mərkəzi Bank" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 3.3-cü maddədə "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında (bundan sonra - Mərkəzi Bank)" sözləri "Mərkəzi Bankda" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 3.4-cü maddədən ismin müvafiq hallarında ", maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri çıxarılsın.
- 6.2-cü maddədən "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanının bir nümayəndəsi," sözləri çıxarılsın və həmin maddədə "bir" sözü "iki" sözü ilə əvəz edilsin.
- 8-ci maddə üzrə:

7.1. 8.1.17-ci maddədən "və ya ləğvedici" sözləri çıxarılsın və həmin maddədə "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanının" sözləri "Mərkəzi Bankın" sözləri ilə əvəz edilsin;

7.2. 8.1.20-ci maddədən "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı və" sözləri çıxarılsın.

8. 9.2-ci maddədə "qulluq mənafeyi əleyhinə" sözləri "korporasiya cinayətləri və qulluq mənafeyi əleyhinə olan digər cinayətlərə" sözləri ilə əvəz edilsin.

9. 21-ci maddə üzrə:

9.1. adından "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı," sözləri çıxarılsın;

9.2. 21.1.1-ci və 21.1.2-ci maddələrdən "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanına və" sözləri çıxarılsın;

9.3. 21.2-ci maddədən ", maliyyə bazarlarına nəzarət orqanının" sözləri çıxarılsın;

9.4. 21.3-cü, 21.5-ci maddələrdə, 21.6-cı maddənin birinci və ikinci cümlələrində ismin müvafiq hallarında "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri ismin müvafiq hallarında "Mərkəzi Bank" sözləri ilə əvəz edilsin;

9.5. 21.4-cü maddənin birinci abzasında "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri "Mərkəzi Bank" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin abzasdan "aşağıdakılar barədə" sözləri çıxarılsın.

10. 22.4-cü maddədən ", maliyyə bazarlarına nəzarət orqanına" sözləri çıxarılsın.

11. 28.5-ci maddənin birinci və ikinci cümlələrində "90" rəqəmləri "30" rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 iyul 2023-cü il

"Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 10-cü və 27-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

"Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 8, maddə 604; 2007, № 5, maddə 442; 2008, № 11, maddə 958; 2009, № 7, maddə 517; 2010, № 4, maddə 276; 2014, № 10, maddə 1148; 2016, № 3, maddə 409, № 10, maddə 1602; 2017, № 1, maddə 6, № 11, maddələr 1957, 1960, № 12, (I kitab), maddə 2223; 2018, № 7 (I kitab), maddə 1390; 2019, № 1, maddə 32; 2021, № 12, maddə 1298; 2022, № 12, maddə 1399) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 1.0.20-ci maddənin sonunda nöqtəli vergül işarəsi nöqtə işarəsi ilə əvəz edilsin və 1.0.21-ci maddə ləğv edilsin.

2. 13-1.2-ci maddədə, 13-2.1-ci maddənin birinci və ikinci cümlələrində, 13-2.2-ci maddənin birinci cümləsində, 13-2.3-cü, 13-3.2-ci maddələrdə, 13-3.3-cü maddənin ikinci cümləsində, 13-3.4-cü maddədə, 13-4.2-ci maddənin birinci və ikinci cümlələrində, 13-4.4-cü maddənin birinci abzasında, 13-4.4.5-ci (hər iki halda), 13-4.4.7-ci, 13-4.4.8-ci (hər iki halda) maddələrdə, 13-4.5-ci maddənin birinci abzasında, 13-4.6-cı və 13-4.7-ci maddələrdə ismin müvafiq hallarında "maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı" sözləri ismin müvafiq hallarında "Mərkəzi Bank" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. 13-3.1-ci maddənin birinci cümləsindən ", maliyyə bazarlarına nəzarət orqanının" sözləri və ikinci halda "normativ" sözü çıxarılsın.

4. 13-3.5-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"13-3.5. Milli operator maliyyə xidmətləri göstərdiyi binada (o cümlədən filial və şöbələrini yerləşdirdiyi binada) Mərkəzi bankdan aldığı lisenziyanın (icazənin) surətini yerləşdirir. Milli operator maliyyə xidmətləri və onların şərtləri barədə məlumatların müqavilə bağlanılmazdan əvvəl müştərilər üçün elçatənliyi və həmin məlumatların başadışıqla formada ödə edilməsini təmin etməlidir".

5. Aşağıdakı məzmununda 13-3.7-ci maddə əlavə edilsin:
"13-3.7. Mərkəzi Bank milli operatorun maliyyə xidmətləri sahəsində informasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə dair minimum tələbləri müəyyən edir".

6. 13-4.1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"13-4.1. Milli operatorun maliyyə xidmətləri sahəsində fəaliyyəti üzərində nəzarət tədbirləri, o cümlədən aparılan yoxlamalar Mərkəzi Bank tərəfindən bu Qanuna və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq həyata keçirilir".

7. 13-4.3-cü maddənin birinci abzası aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"Milli operator tərəfindən prudensial normativlərin və tələblərin pozulmasını, onun maliyyə xidmətləri sahəsində fəaliyyətini bu Qanun, "Cinayət yolu ilə ödədilmiş əmlakın ləqəlləşdirilməsinə və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun və Mərkəzi Bankın normativ xarakterli aktlarının tələblərini pozmaqla həyata keçirməsini, Mərkəzi Bankın verdiyi lisenziya və icazəyə daxil edilmiş məhdudiyatların pozulmasını müəyyən etdikdə, yaxud bu cür pozuntulara səbəb ola biləcək əsaslar aşkar etdikdə, o cümlədən "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq olaraq əsaslandırılmış mülahizə hüququndan istifadə edilərkən pozuntunun xarakterindən asılı olaraq Mərkəzi Bankın milli operatora qarşı aşağıda göstərilən təsir tədbirlərini tətbiq etmək hüququ vardır".

8. 13-6-cı maddə ləğv edilsin.

9. 25-1.2-ci maddədə "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına" sözləri "Mərkəzi Banka" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 iyul 2023-cü il

"Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 942-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" 2004-cü il 31 avqust tarixli 115 nömrəli, "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 4 mart tarixli 143-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında" 2016-cı il 10 mart tarixli 831 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cü və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 942-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 31 avqust tarixli 115 nömrəli Fərmanın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 8, maddə 623; 2007, № 6, maddə 601; 2010, № 3, maddə 180; 2014, № 9, maddə 1027; 2016, № 6, maddə 1056; 2017, № 3, maddə 353, № 8, maddə 1521, № 11, maddə 1999; 2022, № 12, maddə 1440) 3.6-cı bəndinin sonunda nöqtəli vergül işarəsi nöqtə işarəsi ilə əvəz olunsun və 3.7-ci, 3.8-ci bəndləri ləğv edilsin.

2. "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 4 mart tarixli 143-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 10 mart tarixli 831 nömrəli Fərmanın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 3, maddə 452) 3-cü hissəsi ləğv edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 942-VIQD nömrəli Qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına tövsiyə edilsin ki:

4.1. "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 13-3.7-ci maddəsinə uyğun olaraq, informasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə dair minimum tələbləri altı ay müddətində təsdiq edilmiş Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

4.2. "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 942-VIQD nömrəli Qanundan irəli gələn digər məsələlərin həlli üçün zəruri tədbirlər görsün.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 avqust 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Əmanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" 2007-ci il 9 fevral tarixli 530 nömrəli və "Əmanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 4 mart tarixli 155-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında" 2016-cı il 9 mart tarixli 823 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əmanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 943-VIQD nömrəli Qanununun icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. "Əmanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 9 fevral tarixli 530 nömrəli Fərmanın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 2, maddə 96; 2010, № 2, maddə 80; 2014, № 5, maddə 477; 2016, № 3, maddə 433, № 10, maddə 1610; 2017, № 7, maddə 1338; 2020, № 7, maddə 866) 2-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 2.1-ci bənddən "2.1.5-1-ci," sözləri çıxarılsın;

1.2. 2.2-ci bənd ləğv edilsin.

2. "Əmanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 4 mart tarixli 155-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 9 mart tarixli 823 nömrəli Fərmanın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 3, maddə 444) 3-cü hissəsi ləğv edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 avqust 2023-cü il

"İcra haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 6-cı bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:
"İcra haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 3, maddə 114; 2003, № 6, maddə 277; 2004, № 8, maddə 598, № 11, maddə 901, № 12, maddə 973; 2007, № 1, maddə 3, № 6, maddə 562, № 11, maddə 1053; 2008, № 6, maddə 462, № 7, maddə 602; 2009, № 12, maddə 952; 2010, № 2, maddə 75, № 7, maddə 591; 2011, № 6, maddə 482, № 7, maddə 618; 2012, № 11, maddə 1052; 2013, № 6, maddə 613, № 7, maddə 787, № 12, maddə 1494; 2015, № 12, maddə 1434; 2016, № 12, maddə

2050; 2017, № 2, maddə 156, № 6, maddə 1056, № 8, maddə 1511; 2018, № 2, maddə 151, № 5, maddələr 853, 867, № 7 (I kitab), maddə 1424, № 8, maddə 1674, № 12 (I kitab), maddə 2528; 2019, № 1, maddə 21, № 2, maddə 203, № 6, maddə 999; 2020, № 7, maddələr 828, 856; 2021, № 4, maddə 312, № 8, maddə 898, № 11, maddə 1206, № 12, maddə 1311; 2023, № 1, maddə 18) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 45.3-cü maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"45.3. Borclunun banklarda və digər kredit təşkilatlarında saxlananda əmlakının və hesabının mövcudluğu, habelə hesab üzrə qalıqlar barədə məlumatlar icra məmuru tərəfindən "Banklar haqqında"

Azərbaycan Respublikası Qanununun 41.2-ci maddəsinə uyğun olaraq əldə edilir və onların (olduqda) üzərinə bu Qanunun 45.7-ci maddəsinə uyğun olaraq icra sənədinin icrası üçün lazım olan miqdarda və həcmdə həbs qoyulur".

2. 45.4-cü maddənin birinci abzasında "hesabları və əmanətləri barədə məlumat olmadıqda, icra məmuru belə məlumatları vergi orqanlarından tələb edir" sözləri "hesabların mövcudluğu barədə məlumatları icra məmuru vergi orqanlarından tələb edə bilər" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 iyul 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasında xarici ticarətin daha da liberallaşdırılması haqqında" 1997-ci il 24 iyun tarixli 609 nömrəli, "Azərbaycan Respublikasında Dövlət əmlakının özəlləşdirilməsinin II Dövlət Proqramının təsdiq edilməsi barədə" 2000-ci il 10 avqust tarixli 383 nömrəli, "İnvestisiya müsabiqəsinin keçirilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2001-ci il 17 iyul tarixli 533 nömrəli, "Azərbaycan Respublikasında lotereya fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi haqqında" 2001-ci il 23 noyabr tarixli 599 nömrəli, "Mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsinin tənzimlənməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" 2005-ci il 12 sentyabr tarixli 292 nömrəli, "Dövlət əmlakının qorunub saxlanılması və səmərəli istifadə edilməsinin təkmilləşdirilməsi haqqında" 2007-ci il 6 iyun tarixli 586 nömrəli və "Aqrarkredit" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti Bank olmayan Kredit Təşkilatı tərəfindən dövlət zəmanəti əsasında emissiya ediləcək istiqrazların buraxılması, həcmi, müddəti və ödənilmə şərtləri"nin təsdiq edilməsi haqqında" 2015-ci il 7 avqust tarixli 575 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 934-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1997-ci il 24 iyun tarixli 609 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 3, maddə 175; 2000, № 8 (III kitab), maddə 615; 2001, № 10, maddə 640, № 12, maddələr 754, 755; 2003, № 10, maddələr 546, 568, 571, 585; 2004, № 12, maddə 1005; 2005, № 2, maddə 69, № 3, maddə 170, № 7, maddə 592, № 8, maddə 720, № 12, maddələr 1104, 1112; 2006, № 9, maddə 743; 2007, № 3, maddə 234, № 8, maddə 766; 2008, № 6, maddə 498, № 9, maddə 798, № 11, maddə 969; 2009, № 2, maddə 70, № 4, maddə 226, № 10, maddələr 776, 779; 2010, № 4, maddə 296, № 5, maddə 389; 2013, № 9, maddə 1056; 2014, № 4, maddə 364, № 5, maddə 477, № 7, maddə 805, № 9, maddə 1027; 2016, № 8, maddə 1384, № 11, maddə 1817; 2017, № 2, maddə 177, № 8, maddə 1521; 2018, № 5, maddə 902, № 9, maddə 1840; 2019, № 2, maddə 248, № 5, maddə 852; 2021, № 1, maddə 35; 2022, № 8, maddə 860) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında idxal-ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsi Qaydaları"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 12.3-cü bəndin birinci cümləsində "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası (bundan sonra - Palata)" sözləri "Mərkəzi Bankı (bundan sonra - Mərkəzi Bank)" sözləri ilə, ikinci cümləsində "Palataya" sözü "Mərkəzi Banka" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2. 12.4-cü bənddə "Palata" sözü "Mərkəzi Bank" sözləri ilə, "Palataya" sözü "Mərkəzi Banka" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.3. 12.5-ci, 12.6-cı və 15.2-ci bəndlərdə ismin müvafiq hallarında "Palata" sözü ismin müvafiq hallarında "Mərkəzi Bank" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 10 avqust tarixli 383 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8 (III kitab), maddə 606; 2001, № 10, maddə 640; 2002, № 4 (II kitab), maddə 189, № 10, maddə 592; 2003, № 10, maddələr 566, 569; 2004, № 6, maddə 432; 2005, № 5, maddələr 400, 403, 405; 2006, № 7, maddə 590, № 8, maddə 678, № 9, maddə 742; 2007, № 11, maddə 1097, № 12, maddə 1246; 2008, № 7, maddə 613; 2009, № 3, maddə 163, № 10, maddə 788, № 12, maddə 990; 2010, № 6, maddə 498, № 7, maddə 610; 2016, № 2 (II kitab), maddə 233, № 3, maddə 438; 2017, № 7, maddə 1352, № 11, maddə 2032; 2019, № 6, maddə 1036; 2020, № 4, maddə 397; 2021, № 6 (I kitab), maddə 567, № 12, maddə 1351; 2022, № 5, maddə 455, № 12, maddə 1443) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında Dövlət əmlakının özəlləşdirilməsinin II Dövlət Proqramı"nın 5.11-ci bəndində "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası" sözləri "Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 17 iyul tarixli 533 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 7, maddə 470; 2006, № 7, maddə 590; 2009, № 3, maddə 163; 2010, № 7, maddə 610; 2014, № 5, maddə 477; 2016, № 8, maddə 1384, № 9, maddə 1470; 2022, № 12, maddə 1444; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin

2023-cü il 5 iyun tarixli 2167 nömrəli Fərmanı) ilə təsdiq edilmiş "İnvestisiya müsabiqəsinin keçirilməsi Qaydaları"nın 3.1-ci bəndinin ikinci cümləsində "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası" sözləri "Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin.

4. "Azərbaycan Respublikasında lotereya fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 23 noyabr tarixli 599 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 11, maddə 707; 2003, № 10, maddə 585; 2004, № 12, maddə 1004; 2009, № 3, maddə 163; 2014, № 6, maddə 644; 2016, № 7, maddə 1252, № 8, maddə 1384; 2021, № 12, maddə 1422) 7-ci hissəsindən "və Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası" sözləri çıxarılsın.

5. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 12 sentyabr tarixli 292 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 9, maddə 798, № 10, maddə 918; 2006, № 5, maddə 408; 2007, № 3, maddə 232, № 8, maddə 765; 2008, № 1, maddə 70, № 8, maddə 719; 2009, № 3, maddə 163; 2013, № 6, maddə 654; 2014, № 2, maddə 112, № 9, maddə 1027, № 10, maddə 1220; 2015, № 7, maddə 829; 2016, № 1, maddə 45, № 6, maddə 1039, № 8, maddə 1375; 2017, № 3, maddə 353, № 8, maddə 1521, № 11, maddə 1996; 2018, № 3, maddə 436, № 9, maddə 1840; 2019, № 7, maddə 1224; 2022, № 5, maddə 471, № 8, maddə 838; 2023, № 2, maddə 245, № 3, maddə 358, № 4, maddə 502) ilə təsdiq edilmiş "Mülki dövriyyənin müəyyən istiqrazlarına mənsub ola bilən və dövriyyəyə olmasın xüsusi icazə əsasında yol verilən (mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış) əşyaların dövriyyəsinə xüsusi icazə verən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının Siyahısı"nın 7-ci hissəsinin "Xüsusi icazə verən icra hakimiyyəti orqanı" sütununda "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının" sözləri "Mərkəzi Bankının" sözləri ilə əvəz edilsin.

6. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 6 iyun tarixli 586 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 6, maddə 599; 2009, № 3, maddə 163; 2010, № 2, maddə 80, № 7, maddə 610; 2014, № 5, maddə 477; 2016, № 7, maddə 1260, № 8, maddələr 1377, 1384; 2017, № 6, maddə 1080; 2018, № 6, maddə 1200; 2021, № 12, maddə 1351; 2023, № 4, maddə 503) ilə təsdiq edilmiş "Səhmdar cəmiyyətlərində dövlət məxsus səhmlərin idarəetməyə verilməsi Qaydaları"nın 4.2-ci bəndinin ikinci cümləsində "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının" sözləri "Mərkəzi Bankının" sözləri ilə əvəz edilsin.

7. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 7 avqust tarixli 575 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015, № 8, maddə 905; 2016, № 9, maddə 1470) ilə təsdiq edilmiş "Aqrarkredit" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti Bank olmayan Kredit Təşkilatı tərəfindən dövlət zəmanəti əsasında emissiya ediləcək istiqrazların buraxılması, həcmi, müddəti və ödənilmə şərtləri"nin 8-ci hissəsində "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasında" sözləri "Mərkəzi Bankında" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 avqust 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının "Banklar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" 2016-cı il 4 mart tarixli 140-VQD nömrəli, "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" 2016-cı il 4 mart tarixli 141-VQD nömrəli, "Kredit ittifaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" 2016-cı il 4 mart tarixli 142-VQD nömrəli, "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" 2016-cı il 4 mart tarixli 143-VQD nömrəli, "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" 2016-cı il 4 mart tarixli 144-VQD nömrəli, "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" 2016-cı il 4 mart tarixli 145-VQD nömrəli və "İnvestisiya fondları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" 2016-cı il 4 mart tarixli 146-VQD nömrəli qanunlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 10-cu, 11-ci, 15-ci və 27-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. "Banklar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 4 mart tarixli 140-VQD nömrəli Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 3, maddə 406) 3-cü maddəsi ləğv edilsin.

Maddə 2. "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 4 mart tarixli 141-VQD nömrəli Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 3, maddə 407) 3-cü maddəsi ləğv edilsin.

Maddə 3. "Kredit ittifaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 4 mart tarixli 142-VQD nömrəli Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 3, maddə 408) 2-ci maddəsi ləğv edilsin.

Maddə 4. "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 4 mart tarixli 143-VQD nömrəli Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 3, maddə 409) 3-cü maddəsi ləğv edilsin.

Maddə 5. "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 4 mart tarixli 144-VQD nömrəli Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 3, maddə 410) 3-cü maddəsi ləğv edilsin.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" 2017-ci il 29 noyabr tarixli 1691 nömrəli, "Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondunun vəsaitindən istifadə, o cümlədən fondun vəsaiti hesabına güzəştli kreditlərin verilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2018-ci il 29 avqust tarixli 253 nömrəli, "Kənd təsərrüfatına dövlət dəstəyinin və aqrar sahədə lizinq fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi haqqında" 2018-ci il 19 dekabr tarixli 413 nömrəli, "Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin tabeliyində İnnovasiyalar Agentliyinin vəsaitindən istifadə Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2019-cu il 14 iyun tarixli 742 nömrəli, "Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığın İnkişafı Fondunun vəsaiti hesabına güzəştli kreditlərin verilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi və "Azərbaycan Respublikasında sahibkarlığın inkişafına dövlət dəstəyi mexanizminin təkmilləşdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 31 iyul tarixli 224 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə" 2020-ci il 4 iyun tarixli 1052 nömrəli və "İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə fəaliyyət göstərən sahibkarların maliyyə resurslarına çıxış imkanlarının genişləndirilməsi istiqamətində zəruri dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi və "Azərbaycan Respublikası adından borc alınması və zəmanət verilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 18 dekabr tarixli 410 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə" 2023-cü il 9 yanvar tarixli 1957 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 934-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 29 noyabr tarixli 1691 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 11, maddə 2030, № 12 (I kitab), maddə 2330; 2018, № 5, maddə 901, № 10, maddə 1991, № 12 (I kitab), maddə 2592; 2019, № 5, maddə 857, № 12, maddə 1923; 2020, № 5, maddə 541; 2021, № 9, maddə 986; 2022, № 8, maddə 892; 2023, № 1, maddə 90) ilə təsdiq edilmiş "Sahibkarlar tərəfindən manatla alınan kreditlərin təminat verilməsi Qaydası"nın 6.2-ci, 6.3-cü və 10.4-cü bəndləri ləğv edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 29 avqust tarixli 253 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 8, maddə 1703; 2020, № 4, maddə 397, № 12 (I kitab), maddə 1483; 2023, № 3, maddə 347; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 iyun tarixli 2169 nömrəli Fərmanı) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondunun vəsaitindən istifadə, o cümlədən Fondun vəsaiti hesabına güzəştli kreditlərin verilməsi Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 3.2-ci bənddə "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının (bundan sonra - Nəzarət Palatası)" sözləri "Mərkəzi Bankının (bundan sonra - Mərkəzi Bank)" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. 3.6-cı bənd ləğv edilsin;

2.3. 5.3-cü və 5.4-cü (hər iki halda) bəndlərdə ismin müvafiq hallarında "Nəzarət Palatası" sözləri ismin müvafiq hallarında "Mərkəzi Bank" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 19 dekabr tarixli 413 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 12 (I kitab), maddə 2570; 2020,

№ 4, maddə 402; 2022, № 2, maddə 95, № 8, maddə 846) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinin vəsaitindən istifadə Qaydası"nın 1.7-ci bəndi ləğv edilsin.

4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 14 iyun tarixli 742 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 6, maddə 1034) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin tabeliyində İnnovasiyalar Agentliyinin vəsaitindən istifadə Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

4.1. 4.2-ci bənddə "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının" sözləri "Mərkəzi Bankının" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.2. 4.3-cü və 4.4-cü bəndlər ləğv edilsin;

4.3. 4.20-cü bəndin birinci və ikinci cümlələrində ismin müvafiq hallarında "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası" sözləri ismin müvafiq hallarında "Mərkəzi Bank" sözləri ilə əvəz edilsin.

5. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 4 iyun tarixli 1052 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 6, maddə 694) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığın İnkişafı Fondunun vəsaiti hesabına güzəştli kreditlərin verilməsi Qaydası"nın 1.5-ci və 1.6-cı bəndləri ləğv edilsin.

6. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 9 yanvar tarixli 1957 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023, № 1, maddə 45) ilə təsdiq edilmiş "İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinə verilən kreditlərin dövlət zəmanəti ilə təmin edilməsi və kredit faizlərinin subsidiyalaşdırılması Qaydası"nın 5.3-cü bəndi ləğv edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 avqust 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" 2018-ci il 4 oktyabr tarixli 288 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi və "Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası publik hüquqi şəxsin yaradılması haqqında" 2016-cı il 3 fevral tarixli 760 nömrəli Fərmanın ləğv edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 934-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. "Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 4 oktyabr tarixli 288 nömrəli Fərmanın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 10,

maddə 1988; 2019, № 3, maddə 411) 1-ci və 3-cü hissələrini ləğv edilsin.

2. "Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası publik hüquqi şəxsin yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 3 fevral tarixli 760 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 2 (II kitab), maddə 224; 2019, № 1, maddə 82, № 2, maddə 213) ləğv edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 avqust 2023-cü il

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Sənaye İnkişafı Təşkilatı (BMTSİT) arasında 2022 - 2026-cı illər üzrə Əməkdaşlıq Çərçivəsi"nin təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. 2022-ci il noyabrın 14-də imzalanmış "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Sənaye İnkişafı Təşkilatı (BMTSİT) arasında 2022 - 2026-cı illər üzrə Əməkdaşlıq Çərçivəsi"ni təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Əməkdaşlıq Çərçivəsi qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 avqust 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Rəqəmsal Ticarət Qovşağı kimi Azərbaycan Respublikasının mövqeyinin gücləndirilməsi və xarici ticarət əməliyyatlarının genişləndirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" 2017-ci il 22 fevral tarixli 1255 nömrəli, "Ödəmə qabiliyyətini itirmiş bankların rezolyusiyası və sağlamlaşdırma tədbirləri çərçivəsində qeyri-işlək (toksik) aktivlərin təqdim edilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2017-ci il 3 may tarixli 1360 nömrəli, "Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlikləri və konsulluqları vasitəsilə qeyri-rezidentlərə elektron imza sertifikatının verilməsi Qaydası"nın və "www.azexport.az" internet portalı haqqında Əsasnamə"nin təsdiq edilməsi barədə" 2017-ci il 12 sentyabr tarixli 1598 nömrəli, "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2019-cu il 29 yanvar tarixli 500 nömrəli, "Xüsusi rabitə ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında" 2019-cu il 11 aprel tarixli 622 nömrəli və "Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" 2019-cu il 16 oktyabr tarixli 842 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 934-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. "Rəqəmsal Ticarət Qovşağı kimi Azərbaycan Respublikasının mövqeyinin gücləndirilməsi və xarici ticarət əməliyyatlarının genişləndirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 22 fevral tarixli 1255 nömrəli Fərmanın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 2, maddə 199; 2018, № 6, maddə 1236; 2021, № 1, maddə 43; 2022, № 12, maddə 1442; 2023, № 2, maddə 245) 7-ci hissəsində "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası" sözləri "Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. "Ödəmə qabiliyyətini itirmiş bankların rezolyusiyası və sağlamlaşdırma tədbirləri çərçivəsində qeyri-işlək (toksik) aktivlərin təqdim edilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 3 may tarixli 1360 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 5, maddə 764) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 3-cü hissədə "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası" sözləri "Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş "Ödəmə qabiliyyətini itirmiş bankların rezolyusiyası və sağlamlaşdırma tədbirləri çərçivəsində qeyri-işlək (toksik) aktivlərin təqdim edilməsi Qaydası"nın 2.1-ci, 3.1-ci və 3.2-ci bəndlərində ismin müvafiq hallarında "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası" sözləri ismin müvafiq hallarında "Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 12 sentyabr tarixli 1598 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 9, maddə 1645; 2019, № 6, maddə 1031; 2021, № 1, maddə 44; 2022, № 5, maddə 467, № 8, maddə 856; 2023, № 2, maddə 245) ilə təsdiq edilmiş "www.azexport.az" internet portalı haqqında Əsasnamə"nin 4.2.11-ci yarımbəndində "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası" sözləri "Mərkəzi Bankı" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 avqust 2023-cü il

"Bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 31 may tarixli 339-VIQ

baycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 12 iyul tarixli 1387 nömrəli Fərmanının icrasını əlavə **qərara alıram**:

1. "Bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi Qaydası"ni təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 avqust 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 2 avqust tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir

Bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi

QAYDASI

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qayda "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (bundan sonra - Qanun) 8.4, 8.6 və 9.3-cü maddələrinə əsasən, bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi qaydasını, habelə istehsalçı ilə bağlanmış müqavilələrin xüsusiyyətini və şərtlərini, eləcə də bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi zamanı zəmanətli tariflərin formalaşdırılması meyarlarının müəyyən edir.

1.2. Bu Qayda istifadə olunan əsas anlayışlar aşağıdakı mənalara ifadə edilir:

1.2.1. **hərrac** - bərpa olunan enerji mənbələri ərazisində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyən edilən güc həddindən yuxarı elektrik enerjisi istehsal edəcək istehsalçının seçilməsi və elektrik enerjisinin satılma müqaviləsində təbii ediləcək zəmanətli tarifi müəyyən edilməsi üçün açıq auksion və müsabiqə formasında keçirilən prosedür;

1.2.2. **hərrac iştirakçısı** - bu Qaydaya uyğun olaraq hərracda iştirak üçün təklif verən hüquqi şəxs və ya hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxs;

1.2.3. **istehsalçı** - elektrik stansiyasında elektrik enerjisi istehsal edən şəxs;

1.2.4. **ixtisas uyğunluğunun müəyyənəndirilməsi sənədi** - ixtisas uyğunluğunun müəyyənəndirilməsi mərhələsində səlahiyyətli orqan tərəfindən hərrac iştirakçılarının təqdim edilən və hərracda iştirak üçün tələbləri ehtiva edən sənəd;

1.2.5. **ilkın texniki-iqtisadi əsaslandırma** - layihənin icra müddətini, texniki, maliyyə, iqtisadi, ekoloji və sosial baxımdan icrasının mümkünlüyünü, habelə zəmanətləri və Qanunda nəzərdə tutulmuş təminatları ehtiva edən sənəd;

1.2.6. **layihə** - bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik stansiyasının tikintisinə (quraşdırılmasına, cari və əsaslı təmirinə, yenidən qurulmasına, bərpasına), idarə edilməsinə və istismarınayönlənmiş təşkilatı, hüquqi, elmi, texnoloji və iqtisadi tədbirlərin məcmusu;

1.2.7. **müqavilə üzrə öhdəliklərin icrasına təminat** - istehsalçının imzalanmış müqavilələr üzrə səlahiyyətli orqan qarşısında götürdüyü öhdəliklərə verilən təminat (bank zəmanəti, akkreditiv, qiymətli kağızlar, nağd pul vəsaiti, depozitlər və digər maliyyə aktivləri);

1.2.8. **təkliflər sorğusu sənədi** - hərracın qalibinin müəyyənəndirilməsi mərhələsində səlahiyyətli orqan tərəfindən hərrac iştirakçılarının təqdim edilən, ixtisas uyğunluğu tələblərinə cavab verən və layihənin hüquqi, texniki və maliyyə aspektlərinə dair tələbləri ehtiva edən sənəd;

1.2.9. **səlahiyyətli orqan** - Qanunun 8.1-ci maddəsinə uyğun olaraq, bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi.

1.3. Bu Qayda istifadə olunan digər anlayışlar Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktları ilə müəyyənəndirilmiş mənalara ifadə edilir.

1.4. Bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi ilə bağlı tələb edilən məlumatlar (sənədlər) "İnzibati icraat haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 30.5-ci maddəsində müəyyən edilmiş qaydada əldə olunur.

2. Layihənin həyata keçirilməsi dair şərtlər və tələblər

2.1. Səlahiyyətli orqan, layihənin xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq, onun həyata keçirilməsi ilə bağlı aşağıdakı tədbirləri görür:

2.1.1. layihənin icra ediləcəyi bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisi və elektrik stansiyasının gücü, elektrik enerjisi şəbəkəsinə qoşulma və infrastruktur məsələlərini həll edir;

2.1.2. dövlət və istehsalçı tərəfindən verilən təminatları, onların həcmi və müddətini müəyyən edir;

2.1.3. layihənin predmeti olan elektrik stansiyalarının tikintisi (quraşdırılması, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası) işlərinin başlanma və bitmə tarixlərini, tərlər arasında təbii ediləcək dəbba pulunun məbləğini müəyyən edir;

2.1.4. namizədlərə dair ixtisas uyğunluğunun müəyyənəndirilməsi sənədində əks olunmuş meyarları (maliyyə göstəriciləri, həyata keçirdiyi layihələri, maddi-texniki potensialını, texnoloji həlləri, icra planını, yerli işçi qüvvəsi və yerli məhsullardan istifadə) müəyyən edir;

2.1.5. layihənin istismar müddəti başa çatdıqdan sonra elektrik stansiyasının utilitizasiya şərtlərini müəyyən edir;

2.1.6. təminat müddəti başa çatdıqdan sonra elektrik enerjisinin satışı və torpaqdan istifadə ilə bağlı məsələləri həll edir;

2.1.7. "Lisensiyalar və icazələr haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən tələb olunan lisensiyaların və icazələrin siyahısını müəyyən edir;

2.1.8. müqavilə şərtləri arasında mübahisələrin həlli üsullarına dair təklifləri təqdim edir;

2.1.9. istehsalçının seçimi üçün təqdim ediləcək bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisi üçün Qanunun 6-cı maddəsi ilə müəyyən edilmiş tədbirləri həyata keçirir;

2.1.10. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində, Qanunda və Azərbaycan Respublikasının digər qanunlarında nəzərdə tutulan digər şərtlərə riayət olunması üçün tədbirlər görür.

2.2. Layihənin səlahiyyətli orqan tərəfindən hazırlanan ilkin texniki-iqtisadi əsaslandırmasında ərazi üzrə bərpa olunan enerji mənbələrinin potensialı, layihənin gücü, layihənin ekoloji və sosial aspektləri, ərazi üzrə aparılmış tədqiqatlar, elektrik enerjisi şəbəkəsinə qoşulma, infrastruktur, topoqrafik məlumatlar, maliyyə təhlili, layihənin ilkin dəyəri ilə bağlı məlumatlar və layihənin texnoloji aspektləri əks olunur.

2.3. Qanunun 1.1.4-cü maddəsində nəzərdə tutulan obyektlərin layihələndirilməsi "Ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun əlavəsində nəzərdə tutulmuş fəaliyyət növlərinə aid olduqda, bu obyektlərə dair ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi (ƏMTQ) sənədi hazırlanmalı və həmin sənədin dövlət ekoloji ekspertizası aparılmalıdır. ƏMTQ sənədinin hazırlanmasını hərrac və ya birbaşa cəlb etmə üsulu ilə seçilmiş istehsalçı təmin edir.

3. Müqavilələrin şərtləri

3.1. Qanunun 8.4-cü maddəsinə uyğun olaraq, aşağıdakı müqavilələr bağlanılır:

3.1.1. investisiya müqaviləsi - səlahiyyətli orqanla istehsalçı arasında;

3.1.2. elektrik enerjisinin satılma müqaviləsi - zəmanətli alıcı ilə istehsalçı arasında;

3.1.3. elektrik şəbəkəsinə qoşulma müqaviləsi - elektrik stansiyasının qoşulacağı şəbəkədən asılı olaraq, dövlət elektroenergetika müəssisəsi və ya enerji təchizatı müəssisəsi ilə istehsalçı arasında.

3.2. Bu Qaydanın 3.1-ci bəndində nəzərdə tutulan müqavilələrə Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin, Qanunun, Azərbaycan Respublikasının digər qanunlarının, habelə Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin tələbləri nəzərə alınmaqla aşağıdakılara dair məlumatlar daxil edilir:

3.2.1. müqavilənin tərəfləri;

3.2.2. müqavilənin predmeti və anlayışlar;

3.2.3. müqavilənin müddəti;

3.2.4. müqavilənin qüvvəyəminmə tarixi;

3.2.5. layihənin ümumi prinsipləri;

3.2.6. müqavilə üzrə tərəflərin öhdəlikləri, məsuliyyəti və təminatları;

3.2.7. fors-major hallar;

3.2.8. müqaviləyə xitam verilməsinin əsasları;

3.2.9. müqaviləyə vaxtından əvvəl xitam verildikdə tərəflərin hüquq və öhdəlikləri;

3.2.10. sığorta məsələləri;

3.2.11. müqavilə üzrə təbii ediləcək qaydada normativ hüquqi aktlar;

3.2.12. mübahisələrin həlli qaydası;

3.2.13. müqavilədən irəli gələn məsələlərə bağlı tərəflərin məlumatlandırılması qaydası;

3.2.14. müqavilənin dili;

3.2.15. xərclər;

3.2.16. müqavilədə dəyişiklik edilməsi qaydası və şərtləri;

3.2.17. məxfilik rejiminin təmin edilməsi şərtləri;

3.2.18. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində, Qanunda və Azərbaycan Respublikasının digər qanunlarında, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulan digər şərtlər.

3.3. Bu Qaydanın 3.1.1-ci yarımbəndində nəzərdə tutulan müqaviləyə bu Qaydanın 3.2-ci bəndində göstərilənlərdən əlavə, aşağıdakı şərtlər daxil edilir:

3.3.1. "Lisensiyalar və icazələr haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq alınmalı olan lisenziya və icazələrin siyahısı, habelə onların alınması ilə bağlı səlahiyyətli orqan və istehsalçının öhdəlikləri;

3.3.2. istehsalçı tərəfindən layihənin yerinə yetirilməsi təminatının şərtləri;

3.3.3. istehsalçının ölkənin iqtisadi inkişafına töhfələri ilə bağlı öhdəlikləri (yerli işçi qüvvəsi və podratçıların cəlb, təlimlərin təşkili və s.);

3.3.4. səlahiyyətli orqan tərəfindən istehsalçıya layihənin icrası ilə bağlı verilən müstəsna hüquqların (layihədən əldə olunan gəlir, investisiya təşviqi sənədində nəzərdə tutulan güzəştlər və s.) məzmunu.

3.4. Bu Qaydanın 3.1.2-ci yarımbəndində nəzərdə tutulan müqaviləyə bu Qaydanın 3.2-ci bəndində göstərilənlərdən əlavə, aşağıdakı şərtlər daxil edilir:

3.4.1. layihənin predmeti olan elektrik stansiyasının istismar müddəti başa çatdıqdan sonra utilitizasiya şərtləri;

3.4.2. tərəflərə layihə ilə bağlı xidmətlər göstərən mütəxəssisin təyin olunması qaydası, onun hüquq və vəzifələri, xidmət haqqının ödənilməsi şərtləri;

3.4.3. elektrik stansiyasının tikintisi (quraşdırılması, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası) müddətində hər hansı gecikmələr və təbii ediləcək dəbba pulu da daxil olmaqla elektrik enerjisinin alqı-satqısı ilə bağlı əməliyyatlar;

Arđ 13-cü sah.

Bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi

QAYDASI

Əvvəli 12-ci səh.

3.4.4. zəmanətli tarifi və digər ödəmələrin müəyyənəşdiriləni valyuta və ödəniş şərtləri;

3.4.5. vergilər, gömrük və digər dövlət ödənişləri haqqında məlumat;

3.4.6. imzalanacaq digər müqavilələr haqqında məlumat;

3.4.7. Qanuna uyğun olaraq investora verilən təminatlar və onların yerinə yetirilməsi şərtləri, habelə investor tərəfindən verilən təminatlar;

3.4.8. ölçmələrə, ölçü cihazlarına dair tələblər;

3.4.9. hesablaşma, ödəniş şərtləri və ödəniş müddəti.

3.5. Bu Qaydanın 3.1.3-cü yarımbəndində nəzərdə tutulan müqaviləyə bu Qaydanın 3.2-ci bəndində göstərilənlərdən əlavə, aşağıdakı şərtlər daxil edilir:

3.5.1. elektrik stansiyasının elektrik enerjisi şəbəkəsinə qoşulması ilə bağlı tələblər;

3.5.2. qoşulma qurğuları ilə bağlı tələflərin öhdəlikləri;

3.5.3. elektrik stansiyasının tikintisində istismarına dair tələblər;

3.5.4. elektrik stansiyasına və qoşulma qurğularına münasibətə mülkiyyət hüququ;

3.5.5. elektrik enerjisi verilişinin dayandırılması və yenidən bərpası şərtləri;

3.5.6. qoşulma haqları;

3.5.7. elektrik stansiyasının və digər tikililərin idarə edilməsi müddətində texniki xidmət və təmirə bağlı tələblər;

3.5.8. həyata keçirilən fəaliyyət haqqında səlahiyyətli orqana təqdim olunan dövr (aylıq, rüblük, illik) hesabatlar;

3.5.9. bərpa olunan enerji mənbəyi ilə bağlı proqnoz məlumatları;

3.5.10. təhlükəsizlik qaydaları və mühafizə avadanlığı;

3.5.11. ölçmələrə, ölçü cihazlarına dair tələblər;

3.5.12. hesablaşma, ödəniş şərtləri və ödəniş müddəti.

3.6. Elektrik enerjisinin satın alınma müqaviləsi üzrə verilmiş təminatın müddəti müəyyənəşdirilərkən investisiya xərclərinin (əldə ediləcək gəlir daxil olmaqla) və investisiya məqsədilə götürülmüş kreditlərin geri qaytarılması müddəti, habelə layihənin xüsusiyyətləri, ərazidə bərpaolunan enerji mənbələrinin potensialı və investisiyanın məbləği nəzərə alınmalıdır.

3.7. Təminat müddəti başa çatdıqdan sonra istehsalçı ilə elektrik enerjisinin alıcısı arasında münasibətlər elektroenergetika sahəsinə aid normativ hüquqi aktlarla tənzimlənir.

3.8. Təminat müddətindən başa çatması torpaqdan və su obyektlərindən istifadə, infrastruktur məsələləri, o cümlədən istehsal olunan enerjinin elektrik enerjisi şəbəkəsi ilə ötürülməsi ilə bağlı tələflərin hüquq və öhdəliklərinə təsir etmir. Bu hüquq və öhdəliklər tələflər arasında bağlanmış müqavilələrə və Azərbaycan Respublikasının mülki qanunvericiliyinə uyğun olaraq tənzimlənir.

3.9. Elektrik stansiyasının utilitizasiya səlahiyyətli orqanla istehsalçı arasında bağlanmış investisiya müqaviləsi ilə müəyyən edilmiş elektrik stansiyasının istismar müddəti başa çatdıqdan sonra həyata keçirilir. Utilitizasiya şərtləri həmin müqavilə ilə müəyyən edilir.

3.10. Elektrik stansiyasının utilitizasiya istehsalçı tərəfindən təmin edildikdən sonra tələflər arasında imzalanmış bütün müqavilələr üzrə öhdəliklər (müqavilələrdə nəzərdə tutulan fərqli hallar istisna olmaqla) başa çatmış hesab olunur.

3.11. Bu Qaydaya və hərəc şərtlərinə uyğun olaraq hərəc istirakçısı olan istehsalçı aşağıdakılarla bağlı təminat verir:

3.11.1. istirakçılar tərəfindən təqdim edilən hərəc təklifinə;

3.11.2. layihənin tikintisi ilə bağlı öhdəliklərin imzalanacaq müqavilə ilə müəyyən edilən müddətdə və qaydada icrasına.

3.12. Səlahiyyətli orqan hərəc təklifinin təminatını ilkin texniki-iqtisadi əsaslandırma əksini tapmış layihənin ilkin döyərini 1 faizi məbləğində müəyyənəşdirir. Təminatın qiymətdə olma müddəti hərəc təklifinin qiymətdə olma müddətindən 30 (otuz) təqvim günü çox olmalıdır.

3.13. Səlahiyyətli orqan müqavilə üzrə öhdəliklərin icrasına təminatı ilkin texniki-iqtisadi əsaslandırma əksini tapmış layihənin ilkin döyərini 2-5 faizi məbləğində müəyyənəşdirir. Təminatın qiymətdə olma müddəti elektrik stansiyasının istismara verildiyi müddətdən 30 (otuz) təqvim günü çox olmalıdır.

3.14. Bu Qaydanın 3.1-ci bəndində göstərilən müqavilələrdə nəzərdə tutulduğu halda, səlahiyyətli orqan müqavilələrin şərtlərinə əməl olunmasına dair monitorinq aparır.

4. Zəmanətli tarifi formalaşdırılması meyarları

4.1. Zəmanətli tarifi bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi üçün keçirilən hərəc vasitəsilə, istehsalçı bərbəcə cəlbətmə yolu ilə seçildikdə isə Qanunun 9.3-cü maddəsinə uyğun olaraq, istehsalçı ilə səlahiyyətli orqan arasında əldə edilmiş razılıq əsasında müəyyən edilir.

4.2. İstehsalçı bərbəcə cəlbətmə yolu ilə seçildikdə, zəmanətli tarifi müəyyənəşdirilməsi zamanı investisiya xərcləri (əldə ediləcək gəlir daxil olmaqla), bərpa olunan enerji mənbələrinin potensialı və elektrik enerjisinin istehsal gücü əsasında ehtimal olunan elektrik enerjisi istehsalının həcmi, layihənin xüsusiyyətləri, quraşdırılacaq qurğuların göstəriciləri, investisiyanın geri qaytarılma müddəti nəzərə alınır.

4.3. Bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi zamanı səlahiyyətli orqan zəmanətli tarifi yuxarı həddini müəyyən edir. Zəmanətli tarifi yuxarı həddi mövcud istehsalçıdan satınalma tarifi yuxarı həddi oldu-ğu təqdirdə, səlahiyyətli orqan Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi ilə razılaşdırmaqla, zəmanətli tarifi yuxarı həddini müəyyən edir.

4.4. Hərəc istirakçıları zəmanətli tarifi yuxarı həddi bərsində məlumatlandırılır və bu həddən yüksək təkliflər nəzərə alınmur. Elektrik enerjisi istehsalçısı bərbəcə cəlbətmə yolu ilə seçildikdə, müəyyənəşdirilən zəmanətli tarifi yuxarı həddən yüksək ola bilməz.

5. Bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi üsulları

5.1. Bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi üçün Qanunun 8.1-ci maddəsinə uyğun olaraq, səlahiyyətli orqan aşağıdakı üsullardan birini tətbiq edir:

5.1.1. bərbəcə cəlbətmə;

5.1.2. hərəcə cəlbətmə.

5.2. Dövlətin maraqları və strateji əhəmiyyət baxımından zəruri olan pilot və digər layihələr bərbəcə cəlbətmə üsulu əsasında həyata keçirilir. Bu zaman səlahiyyətli orqan müvafiq əsaslandırmanı hazırlayır və bərbəcə cəlbətmə üsulu icazə verilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə müraciət edir.

5.3. Bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi üçün keçirilən hərəc baş tutmadıqda, elektrik enerjisi istehsalçısı bu Qaydanın 5.2-ci bəndinə uyğun olaraq seçilir.

5.4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin elektrik enerjisi istehsalçısının bərbəcə cəlbətmə yolu ilə seçilməsinə dair razılığı əsasında səlahiyyətli orqan bərbəcə cəlbətmə üsulu ilə istehsalçının seçilməsi üçün danışıqlara başlayır və danışıqların nəticəsinə uyğun olaraq, Qanunun 8.4-cü maddəsinə əsasən investisiya müqaviləsi bağlanılır.

5.5. Hərəcə cəlbətməsi zamanı hərəc istirakçılarında bərbəcə və tamhüquqlu istirak imkanı yadadır.

5.6. Hərəcə cəlbətməsi zamanı hərəcə cəlbətmə hesab edilməsi üçün hərəcə cəlbətmə üsulu müəyyənəşdirilməsi və təkliflər sorğusu sənədinin hazırlanması mərhələlərinin hər birində azı 2 (iki) namizəd istirak etməlidir. Namizədlərin sayı ikidən az olduqda və ya hərəcə cəlbətməsi olmadıqda, hərəcə baş tutmamış hesab edilir.

5.7. Elektrik enerjisinin tarifi tək meyar olduqda hərəcə açıq auksion formasında, tariflə yanaşı bu Qaydanın 5.9-cu bəndində nəzərdə tutulan digər meyarların qiymətləndirilməsi nəzərdə tutulduqda isə hərəcə açıq müsabiqə formasında keçirilir.

5.8. Hərəcə auksion formasında keçirildiyi halda ən aşağı qiymət təklifi etmiş şəxs, müsabiqə formasında keçirildiyi halda isə hərəcə komissiyasının rəyinə əsasən bu Qaydanın 5.9-cu bəndində nəzərdə tutulan meyarlar üzrə ən olverişli şərtlər təklif etmiş şəxs hərəcə qalibi sayılır.

5.9. Səlahiyyətli orqan hərəcə müsabiqə formasında elektrik enerjisi istehsalçısını seçmək üçün elektrik enerjisinin tarifi əlavə, istehsalçının maliyyə göstəriciləri, həyata keçirdiyi layihələr, maddi-texniki potensialı, texnoloji həlləri, icra planı, yerli işçi qüvvəsi və yerli məhsullardan istifadə kimi meyarları da tətbiq edir.

6. Elektrik enerjisi istehsalçısının hərəcə yolu ilə seçilməsi

6.1. Səlahiyyətli orqan hərəcə cəlbətməsi üçün aşağıdakı tədbirləri həyata keçirir:

6.1.1. hərəcə komissiyası yaradır;

6.1.2. ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi sənədini hazırlayır;

6.1.3. təkliflər sorğusu sənədini hazırlayır;

6.1.4. hərəcə elanını dərc edir;

6.1.5. hərəcə cəlbətmə müəyyən edir;

6.1.6. əlaqələndirici şəxsi müəyyən edir.

6.2. İxtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi və təkliflər sorğusu sənədləri, habelə hərəcə istirakçılarında təqdim olunan digər məlumatlar Azərbaycan dilində və beynəlxalq ticarətdə geniş istifadə olunan dillərdən birində tərtib edilir. Hərəcə istirakçıları tələb olunan sənədləri və məlumatları Azərbaycan dilində və beynəlxalq ticarətdə geniş istifadə olunan dillərdən birində təqdim edilir. Azərbaycan dilində təqdim edilməli olan sənədlərin siyahısı hərəcə komissiyası tərəfindən müəyyən olunur.

6.3. Hərəcə istirakçılarından daxil olmuş təkliflərə baxılma, ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi və hərəcə cəlbətmənin seçilməsi məqsədilə səlahiyyətli orqan hərəcə komissiyası yaradır. Hərəcə komissiyası bu Qaydanın 3.1.1-ci yarımbəndində qeyd olunmuş müqavilə bağlanmış adok fəaliyyət göstərir.

6.4. Hərəcə komissiyası sədr də daxil olmaqla 11 (on bir) üzvəndən ibarət olmaqla səlahiyyətli orqan tərəfindən yaradılır. Hərəcə komissiyasının sədrini səlahiyyətli orqanın rəhbəri səlahiyyətli orqanın nümayəndələri arasında təyin edir. Hərəcə komissiyasının tərkibi aşağıdakı dövlət orqanlarının (qurumlarının) nümayəndələrindən formalaşdırılır:

6.4.1. səlahiyyətli orqanın nümayəndələri - 4 nəfər;

6.4.2. Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin nümayəndəsi -2 nəfər;

6.4.3. Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin nümayəndəsi - 1 nəfər;

6.4.4. Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin nümayəndəsi - 1 nəfər;

6.4.5. zəmanətli alıcının nümayəndəsi - 1 nəfər;

6.4.6. elektrik stansiyasının qoşulduğu şəbəkədən asılı olaraq, dövlət elektroenergetika müəssisəsinin və ya enerji təchizatı müəssisəsinin nümayəndəsi -1 nəfər;

6.4.7. bərpa olunan enerji mənbələri ərazisinin yerləşdiyi müvafiq inzibati ərazi vahidi üzrə yerli icra hakimiyyəti orqanının nümayəndəsi - 1 nəfər.

6.5. Hərəcə komissiyası fəaliyyətinə müstəqil ekspertləri və mütəxəssisləri cəlb edə bilər.

6.6. Hərəcə komissiyasının qərarları açıq səsvermə yolu ilə komissiya üzvlərinin səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Səs bərbəcə olduqda, hərəcə komissiyası sədrinin sösi həllədicidir. Hərəcə komissiyasının sədrini sonda səs verir. Hərəcə komissiyasının iclasları onun üzvlərinin azı üçdə ikisi istirak etdikdə səlahiyyətlidir.

6.7. Səlahiyyətli orqan onlayn və çap mediasında, habelə beynəlxalq miqyasda yayılan mediada ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi sənədinin açıqlanmasına azı 10 (on) iş günü qalmış hərəcə elanını dərc edir.

6.8. Hərəcə elanında aşağıdakı məlumatlar göstərilir:

6.8.1. hərəcə cəlbətmə səlahiyyətli orqan haqqında məlumat;

6.8.2. hərəcə cəlbətmə (açıq auksion və ya müsabiqə);

6.8.3. hərəcə cəlbətmə ümumi məlumatlar, o cümlədən bərbəcə olunan enerji mənbələrinin növü, layihənin həyata keçiriləcəyi bərbəcə olunan enerji mənbələrinin ərazisi və elektrik stansiyasının gücü;

6.8.4. ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi sənədinin əldə edilməsi ilə bağlı məlumatlar, ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi sənədinin açıqlanması və bu mərhələnin başa çatma tarixi;

6.8.5. sənəd qəbuluna məsul şəxsin və əlavə məlumat almaq üçün əlaqələndirici şəxsin soyadı, adı, atasının adı, vəzifəsi və əlaqə vasitələri (telefon nömrəsi, elektron poçt ünvanı);

6.8.6. hərəcə cəlbətmə ilə bağlı təkliflərin hazırlanmış dil (dillər).

6.9. Hərəcə elanı Azərbaycan dilində və beynəlxalq ticarətdə geniş istifadə olunan dillərdən birində dərc edilir.

6.10. Hərəcə komissiyası ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi mərhələsində istirak üçün nəzərdə tutulmuş meyarlara uyğun gələn istirakçılara bilavasitə özü də məlumat verə bilər.

6.11. İxtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi və təkliflər sorğusu sənədləri hərəcə komissiyası tərəfindən bu Qaydanın 7-ci və 8-ci hissələrinə uyğun olaraq istirak hüququ qazanmış hərəcə istirakçısına göndərilir. Sənədlər istirakçısı səlahiyyətli orqan tərəfindən təqdim edilir, yaxud sifarişli poçt göndərişi və ya elektron poçt vasitəsilə göndərilir. İstirakçı sənədləri bilavasitə səlahiyyətli orqandan da götürə bilər.

6.12. Hərəcə istirakçısı təkliflərini hərəcə komissiyası tərəfindən verilmiş təlimatlara və formaya uyğun olaraq təqdim edir. Bu Qaydanın tələbləri pozulmaqla, habelə müddət başa çatandan sonra təqdim olunan təkliflər qəbul edilmir.

7. İxtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi

7.1. İstirakçıların ixtisas göstəricilərinin qiymətləndirilməsi və təkliflər sorğusu göndəriləcək istirakçıların siyahısını müəyyənəşdirilmək məqsədilə ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi sənədi hazırlanır. İxtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi mərhələsi ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi sənədinin açıqlanması tarixindən ən gec 90 (doxsan) iş günü ərzində yekunlaşır.

7.2. İxtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi sənədini səlahiyyətli orqan hazırlayır və hərəcə cəlbətmə üçün müraciət etmiş istirakçılara müraciət edildiyi tarixdən ən gec 5 (beş) iş günü ərzində bu Qaydanın 6.11-ci bəndinin ikinci cümləsində nəzərdə tutulan qaydada göndərir.

7.3. İxtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi sənədində, bu Qaydanın 2.2-ci bəndinə əsasən hazırlanmış ilkin texniki-iqtisadi əsaslandırma qaydada, layihə haqqında qısa məlumat əlavə olunur.

7.4. Hərəcə komissiyası hərəcə cəlbətmə ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi mərhələsinin keçirilməsi vaxtı və yeri, sənədlərin təqdim olunması üsulu, yeri və son müddəti barədə məlumatları, habelə həmin mərhələdə istirak üçün təkliflərin hazırlanması, təqdim edilməsi, izah verilməsi ilə bağlı təlimat, əlaqələndirici şəxs barədə məlumat istirakçılara təqdim edir.

7.5. Hərəcə istirakçıları ixtisas uyğunluğunun qiymətləndirilməsi ilə bağlı məlumatları ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi sənədinin açıqlanması tarixindən ən gec 50 (əlli) iş günü ərzində səlahiyyətli orqana 2 (iki) nüsxədə təqdim edirlər.

7.6. Səlahiyyətli orqan bu Qaydanın 7.5-ci bəndi ilə müəyyən edilmiş müddətdən başa çatmasına 20 (yirmi) iş günü qalana qədər ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi sənədində dəyişiklik edə bilər. Bununla əlaqədar hərəcə komissiyası hərəcə istirakçıları məlumatlandırır və dəyişikliklə bağlı istirakçıları tərəfindən məlumatların təqdim edilməsi üçün imkan yaradır.

7.7. Hərəcə komissiyası zərflərin açılmasını, hərəcə istirakçısı tərəfindən təqdim edilmiş sənədlərə və məlumatlara baxılma, onların qiymətləndirilməsini, habelə təkliflər sorğusu mərhələsində istirak edəcək hərəcə istirakçıların müəyyənəşdirilməsi-ni həyata keçirir.

7.8. Zərflər açılarkən təqdim edilən məlumatlarda hər hansı bir çatışmazlıq aşkar olduqda, hərəcə komissiyası bu barədə istirakçısı zərflərin açıldığı gündən 3 (üç) iş günü ərzində məlumat verərək, çatışmazlığın aradan qaldırılmasını təklif edir. İstirakçı məlumatı aldığı gündən 5 (beş) iş günü ərzində çatışmazlıq aradan qaldırmadıqda, hərəcə cəlbətmə istirakçıları və hərəcə komissiyası tərəfindən 3 (üç) iş günü ərzində bu barədə ona məlumat verilir.

7.9. Hərəcə komissiyasının ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsinə dair qərar ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi sənədində nəzərdə tutulmuş meyarlara əsasən qəbul edilir.

7.10. Bu Qaydanın 7.8-ci bəndində nəzərdə tutulan prosedur başa çatdıqdan sonra təkliflər sorğusu göndəriləcək hərəcə istirakçıların siyahısı hərəcə komissiyası tərəfindən təsdiq edilir.

7.11. Bu Qaydanın 7.12-ci bəndinə uyğun olaraq, istirakçıların siyahısı təsdiq edildikdən sonra 5 (beş) iş günündən gec olma-yaraq, hərəcə istirakçısına ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi mərhələsinin notisi haqqında yazılı məlumat verilir.

7.12. Məlumatın alındığı gündən 5 (beş) iş günü ərzində qərarə yenidən baxılma ilə bağlı hərəcə istirakçısı hərəcə komissiyasına müraciət etmək hüququna malikdir. Müraciətə onun verildiyi tarixdən 3 (üç) iş günü ərzində baxılır. Hərəcə istirakçısına və ya onun səlahiyyətli nümayəndəsinə müraciətin notisi barədə 3 (üç) iş günündən gec olmayaraq məlumat verilir.

7.13. Bu Qaydanın 7.12-ci bəndində nəzərdə tutulan müraciətlərə baxıldıqdan sonra hərəcə komissiyası ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi mərhələsinə yekunlaşdırılır.

8. Təkliflər sorğusu

8.1. Təkliflər sorğusu mərhələsinin məqsədi ixtisas uyğunluğunun müəyyənəşdirilməsi mərhələsindən keçmiş hərəcə istirakçıları arasında qiymətləndirmə aparmaqla hərəcə cəlbətməni müəyyənəşdirilməkdir.

8.2. Təkliflər sorğusu sənədini aşağıdakı məlumatlar əks olunmaqla, səlahiyyətli orqan hazırlayır:

8.2.1. hərəcə cəlbətmə layihənin ətraflı təsviri (layihənin məqsədi, layihənin həyata keçiriləcəyi yer, elektrik stansiyasının gücü);

8.2.2. təkliflər sorğusu sənədinin hazırlanmasına və təqdim edilməsinə dair təlimat;

8.2.3. hərəcə cəlbətmə layihənin texniki şərtləri;

8.2.4. hərəcə cəlbətmə layihənin icrası zamanı müqavilə mü-nasibətlərinə tətbiq edilən normativ hüquqi aktlar;

8.2.5. layihənin həyata keçirilməsi üçün zəruri olan lisenziya və icazələri siyahısı;

8.2.6. layihənin icrası üzrə istehsalçı ilə bağlanılacaq mü-qavilələr;

8.2.7. infrastruktur (nəqliyyat, su və elektrik enerji şəbəkələri) barədə məlumatlar;

8.2.8. hərəcə cəlbətmə meyarları;

8.2.9. layihənin icrası ilə bağlı ekoloji tələblər;

8.2.10. səlahiyyətli orqan və zəmanətli alıcı, layihənin icrası ilə bağlı digər dövlət orqanları (qurumları) və yerli özünüidarəetmə orqanları haqqında məlumatlar.

8.3. Təkliflər sorğusu sənədi bu Qaydanın 7-ci hissəsinə uyğun olaraq təkliflər sorğusu mərhələsində istirak hüququ qazanmış hərəcə istirakçılarında hərəcə cəlbətmə müəyyənəşdirilməsi mərhələsi başa çatdıqdan sonra 5 (beş) iş günü ərzində bu Qaydanın 6.11-ci bəndinin ikinci cümləsində nəzərdə tutulmuş qaydada göndərilir.

8.4. Hərəcə cəlbətmə sorğusu mərhələsi təkliflər sorğusu sənədinin göndərildiyi tarixdən ən gec 200 (iki yüz) iş günü ərzində keçirilir.

8.5. Hərəcə istirakçısı təkliflər sorğusu sənədini aldığı tarixdən ən gec 120 (yüz iyirmi) iş günü ərzində bu Qaydanın 8.2.2-ci yarımbəndinə uyğun olaraq, təkliflərini qapalı zərfdə 2 (iki) nüsxədə təqdim edir.

8.6. Səlahiyyətli orqan təkliflər sorğusu sənədi göndərilmiş hərəcə istirakçıların layihənin həyata keçiriləcəyi ərazi ilə tanışlıq və layihə ilə bağlı məlumatların təqdim edilməsi üçün mütəxəssislər təşkil edir.

8.7. Hərəcə cəlbətmə forması aşağıdakı qaydada həyata keçirilir:

8.7.1. hərəcə komissiyasının üzvləri müsabiqə zamanı səlahiyyətli orqan tərəfindən hazırlanmış təkliflər sorğusu sənədi, habelə istehsalçı qarşısında müəyyən edilən şərtlər və tələblər çərçivəsində hazırlanmış hərəcə istirakçıların təkliflərinin qiymətləndirilmə meyarlarını rəhbər tuturlar;

8.7.2. bütün zərflər açıldıqdan və qiymətləndirmə başa çatdıqdan sonra hərəcə komissiyası ayrı-ayrılıqda bütün istirakçılara dair qiymətləndirmə notisələrini əks etdirən qiymətləndirilmə formasını doldurur. Təkliflərin qiymətləndirilməsi forması səlahiyyətli orqan tərəfindən müəyyən olunur;

8.7.3. hərəcə istirakçısının qiymətləndirilmə meyarları üzrə balları toplanaraq yekun balı müəyyən edilir, ən yüksək bal toplanmış istirakçı müsabiqənin qalibi elan edilir;

8.7.4. iki və daha artıq istirakçının yekun balı eyni olduqda, hərəcə komissiyası ən aşağı tarif təklifi təqdim etmiş istirakçını müsabiqənin qalibi elan edir.

8.8. Elektrik enerjisinin tarifi qiymətləndirmə meyarı olduğu halda hərəcə cəlbətmə forması aşağıdakı ardıcılıqla keçirilir:

8.8.1. hərəcə elanı ilə təqdim edilmiş təklif yuxarı tarif təklifləri təqdim etmiş hərəcə istirakçıların təklifləri qəbul olunmur və geri qaytarılır;

8.8.2. hərəcə komissiyası tərəfindən təklif zərfləri açıldıqdan sonra təqdim olunmuş təkliflərə əsasən qiymət sıralanır və istirakçılardan (hərəcə istirakçıların sayı 5-dən çox olduqda 5, 5-dən az olduqda isə istirakçıların sayına uyğun) qiymət təklifinin aşağı salınması istisqamətində yeni təkliflər alınır. Həmin proses sıralamada ən yüksək qiymət təklifi vermiş istirakçıdan başlayır və təklif edilmiş ən aşağı qiymət təklifi əsas götürülür.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 249

QƏRAR

Bakı şəhəri, 29 iyul 2023-cü il

“Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin kollegiyasının tərkibi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 12 sentyabr tarixli 386 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 6 iyun tarixli 119 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi haqqında Əsasnamə"də dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 13 may tarixli

2135 nömrəli Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır: "Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin kollegiyasının tərkibi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 12 sentyabr tarixli 386 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 9,

maddə 1914; 2023, № 1, maddə 145) 1-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin: 1. Birinci abzasda "9" rəqəmi "10 (on)" sözləri ilə əvəz edilsin. 2. "Kollegiyanın üzvləri:" bəlməsində "Azərbaycan Respublikası mədəniyyət nazirinin birinci müavini" sözləri çıxarılsın. Əli ƏSƏDOV, Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 250

QƏRAR

Bakı şəhəri, 31 iyul 2023-cü il

Naxçıvan Dövlət Texniki Kollecinin və Naxçıvan Tibb Kollecinin Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Naxçıvan Dövlət Universitetinin nəzdinə verilməsi və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 15 iyul tarixli 118 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların Siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

1. Naxçıvan Dövlət Texniki Kollecinin və Naxçıvan Tibb Kollecinin Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Naxçıvan Dövlət Universitetinin nəzdinə verilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi ilə razılaşdırılmış təklifi qəbul edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti və Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi Naxçıvan Dövlət Texniki Kollecinin və Naxçıvan Tibb Kollecinin Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Naxçıvan Dövlət Universitetinin nəzdinə verilməsindən irəli gələn məsələləri qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq həll etsinlər.

3. Naxçıvan Dövlət Texniki Kollecinin və Naxçıvan Tibb Kollecinin ildə Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Naxçıvan Dövlət Universitetinin nəzdində fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi

Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2023-cü il büdcəsində müvafiq olaraq Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyinin Naxçıvan Dövlət Texniki Kolleci və Naxçıvan Muxtar Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Naxçıvan Tibb Kolleci üzrə nəzərdə tutulmuş vəsaitlər çərçivəsində davam etdirilsin, 2024-cü ildən isə Azərbaycan Respublikası dövlət büdcəsinin mərkəzləşdirilmiş xərclərində Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi üzrə nəzərdə tutulmuş vəsait hesabına həyata keçirilsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Qərarın 3-cü hissəsində qeyd olunan maliyyələşmə məsələlərini növbəti illərin Azərbaycan Respublikasının icmal və dövlət büdcəsinin tərtibi prosesində nəzərə alsın.

5. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 15 iyul tarixli 118 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011, № 7, maddə 745, № 10, maddə 969, № 12, maddə 1241, 1245; 2012, № 3, maddə 257, № 4, maddə 399, № 6, maddələr 633, 634, № 12, maddə 1346; 2013, № 6, maddə 775, № 9, maddə 1130; 2014, № 1, maddə 72, № 2, maddə 214, № 6, maddə 751, № 7, maddə

907, № 9, maddə 1120; 2015, № 3, maddə 336, № 6, maddə 807, № 8, maddə 966, № 10, maddələr 1226, 1229, № 12, maddə 1571; 2016, № 1, maddə 176, № 2 (II kitab), maddə 373, № 3, maddə 622, № 5, maddə 957, № 6, maddə 1209, № 10, maddə 1723, № 11, maddə 1919; 2017, № 2, maddələr 285, 302, 319, № 6, maddələr 1223, 1226; 2018, № 11, maddələr 2429, 2456, № 12 (II kitab), maddələr 2739, 2759; 2019, № 11, maddə 1853; 2020, № 3, maddə 368, № 7, maddə 980, № 10, maddə 1301; 2021, № 3, maddə 268, № 6 (IV kitab), maddə 689, № 9, maddə 1062; 2022, № 3, maddə 253, № 7, maddə 812) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların Siyahısı"nın "Orta ixtisas təhsili müəssisələri" bəlməsinə aşağıdakı məzmununda 48-ci və 49-cu hissələr əlavə edilsin: "48. Naxçıvan Dövlət Universitetinin nəzdində Naxçıvan Dövlət Texniki Kolleci 49. Naxçıvan Dövlət Universitetinin nəzdində Naxçıvan Tibb Kolleci".

Əli ƏSƏDOV, Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 251

QƏRAR

Bakı şəhəri, 31 iyul 2023-cü il

“Ödənişli arxiv xidmətlərinin siyahısının və onların göstərilməsinə görə xidmət haqlarının məbləği”nin təsdiq edilməsi haqqında

"Milli arxiv fondu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 29 iyun tarixli 574-VIQD nömrəli Qanununun təbii və "Milli arxiv fondu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun təbii edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 27 iyul tarixli 168 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi

haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 18 avqust tarixli 1812 nömrəli Fərmanının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

1. "Ödənişli arxiv xidmətlərinin siyahısı və onların göstərilməsinə görə xidmət haqlarının məbləği" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Bu Qərarla dəyişiklik Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 24 avqust tarixli 772 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının hazırlanması və qəbul edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 2.6-1-ci bəndinə uyğun edilə bilər.

Əli ƏSƏDOV, Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 253

QƏRAR

Bakı şəhəri, 31 iyul 2023-cü il

“Təhsil müəssisələrində, xəstəxanalarda və sosial sahənin digər ictimai müəssisələrində vətəndaşların qida normalarının tətbiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1994-cü il 9 mart tarixli 103 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1994-cü il 9 mart tarixli 103 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1994-cü il 21 noyabr tarixli 402 nömrəli Qərarı; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008, № 2, maddə 130; 2010, № 3, maddə 264; 2020, № 4, maddə 480, № 11, maddə 1401; 2021, № 3, maddə 275; 2022, № 8, maddə 1013, № 9, maddə 1098) ilə təsdiq edilmiş 4 nömrəli əlavə - "Azərbaycan Respublikası Ömək və

Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinin ahıllar və əlilliyi olan şəxslər üçün sosial xidmət müəssisələrində, həmçinin ağıldankəm uşaqlar üçün internat evlərində və Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyinin "DOST İnküziv İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzi" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətində vətəndaşların qida normaları"nda cədvəldən sonrakı mətəndə üçüncü abzas dördüncü abzas hesab olunsun və həmin mətəndə aşağıdakı məzmununda üçüncü abzas əlavə edilsin: "Fərdi Reabilitasiya Programının hazırlanması, təsdiq edilməsi və həyata keçirilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi barədə"

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 30 dekabr tarixli 519 nömrəli Qərarına uyğun olaraq Fərdi Reabilitasiya Programı ilə müəyyən edilən və könər şəxslərin daimi kömək və qayğısına ehtiyacı olan əlilliyi olan şəxsləri reabilitasiya müəssisələrində müşayiət edən şəxslər (1 nəfərdən çox olmamaqla) üçün qida normalarının "Ümumi tipli əlilliyi olan şəxslər üçün sosial xidmət müəssisələri (böyük)lör" üçün müəyyən edilmiş normalara uyğun tətbiq edilməsi dövlət büdcəsi hesabına təmin edilir."

Əli ƏSƏDOV, Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 252

QƏRAR

Bakı şəhəri, 31 iyul 2023-cü il

“Dövlət arxiv xidməti işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi və dövlət arxiv xidmətinin maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Milli Arxiv İdarəsinin hesabına köçürülən vəsaitdən istifadə Qaydası”nın təsdiq edilməsi barədə

"Milli arxiv fondu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 29 iyun tarixli 574-VIQD nömrəli Qanununun təbii və "Milli arxiv fondu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun təbii edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 27 iyul tarixli 168 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 18

avqust tarixli 1812 nömrəli Fərmanının 2.1.3-cü yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır: 1. "Dövlət arxiv xidməti işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi və dövlət arxiv xidmətinin maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Milli Arxiv İdarəsinin hesabına köçürülən vəsaitdən istifadə Qaydası" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Bu Qərarla dəyişiklik Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 24 avqust tarixli 772 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının hazırlanması və qəbul edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 2.6-1-ci bəndinə uyğun edilə bilər.

Əli ƏSƏDOV, Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 31 iyul tarixli 252 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir

Dövlət arxiv xidməti işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi və dövlət arxiv xidmətinin maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Milli Arxiv İdarəsinin hesabına köçürülən vəsaitdən istifadə QAYDASI

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qayda "Milli arxiv fondu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 18-ci maddəsinin ikinci hissəsinin ikinci cümləsinə uyğun olaraq hazırlanmışdır və həmin maddədə nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Milli Arxiv İdarəsinin (bundan sonra - İdarə) xəzinə hesabına köçürülən vəsaitin (bundan sonra - vəsait) bölgüsü və ondan istifadə qaydasını müəyyən edir.

1.2. Vəsait dövlətin mülkiyyəti hesab olunur, İdarənin sərəncamındadır və onun sərəncamçısı dəyişdirilə bilməz.

2. Vəsaitin formalaşdırılması, gəlirlər və xərclər smetasının təsdiq edilməsi

2.1. Vəsait "Milli arxiv fondu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinin pozulmasına görə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinə əsasən İdarə tərəfindən tətbiq olunan cərimələrdən və ödənişli arxiv xidmətlərinin göstərilməsi ilə əlaqədar toplanmış xidmət haqları hesabına formalaşır.

2.2. Vəsaitin toplanması və təyinatı üzrə istifadə edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi yanında Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyində İdarə üçün xüsusi xəzinə hesabı açılır.

2.3. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi hər ay üçün növbəti ayın 5-dən gec olmayaraq, dekabr ayı üçün isə həmin ayın 25-dək daxil olan vəsaitin dekabr ayının 26-da (dekabr ayının 26-sı qeyri-ış gününə düşdükdə növbəti iş günü) İdarənin xüsusi xəzinə hesabına köçürülməsini təmin edir.

2.4. Vəsaitin yığılması və istifadəsi gəlirlər və xərclər smetasına uyğun olaraq həyata keçirilir. Gəlirlər və xərclər smetası Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 17 noyabr tarixli 502 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsində maliyyələşən idarə və təşkilatların büdcədənkonar vəsaitləri haqqında Əsasnamə"yə (bundan sonra - Əsasnamə) uyğun olaraq təsdiq edilir.

2.5. Vəsaitin uçotu "Mühasibat uçotu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa və İctimai Sektor üçün Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarına əsasən Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin təsdiq etdiyi uçot qaydalarına uyğun həyata keçirilir.

3. Vəsaitin bölgüsü və ondan istifadə istiqamətləri

3.1. Dövlət dövlət arxiv xidməti işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə yönəldilən hissəsi aşağıdakı istiqamətlər üzrə xərclənir:

3.1.1. işçilərin kollektiv və fərdi qaydada mükafatlandırılması; 3.1.2. işçilərin vəzifə məaşlarına əlavələrinin verilməsi; 3.1.3. işçilərin maddi yardımının göstərilməsi.

3.2. Vəsaitin dövlət arxiv xidmətinin maddi-texniki bazanın yaxşılaşdırılmasına yönəldilən hissəsi büdcə xərclərinin iqtisadi təsnifatına uyğun olaraq İdarənin aparatı və strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumlar üçün aşağıdakı təyinatlı üzrə xərclənir: 3.2.1. malların (işlərin və xidmətlərin) alınması; 3.2.2. qeyri-maliyyə aktivlərinin alınması; 3.2.3. maddi-texniki bazanın gücləndirilməsi istiqamətində digər xərclər.

3.3. Vəsaitin bu Qaydanın 3.2-ci bəndində nəzərdə tutulmuş məqsədlər üçün istifadəsi "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq həyata keçirilir.

3.4. Vəsaitin 60 faizi bu Qaydanın 3.1-ci bəndində, 40 faizi isə bu Qaydanın 3.2-ci bəndində nəzərdə tutulmuş məqsədlər üçün ayrılır.

3.5. Verilən mükafatların və vəzifə məaşlarına əlavələrin məbləği aylıq vəzifə məaşının 2 (iki) mislindən çox olmamaq şərtilə müəyyən edilir.

4. Dövlət arxiv xidməti işçilərinin mükafatlandırılması

4.1. Dövlət arxiv xidməti işçilərinin kollektiv qaydada mükafatlandırılması aşağıdakı hallarda həyata keçirilir:

4.1.1. işlərin vaxtında və keyfiyyətlə yerinə yetirilməsi; 4.1.2. dövlət proqramlarının, tapşırıqların vaxtında yerinə yetirilməsi;

4.1.3. Azərbaycan Respublikasının Ömək Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş bayram günləri, habelə digər əlamətdar hadisələrə əlaqədar.

4.2. Dövlət arxiv xidməti işçilərinin fərdi qaydada mükafatlandırılması aşağıdakı hallarda həyata keçirilir:

4.2.1. vəzifə təlimatında nəzərdə tutulan vəzifələrin vaxtında və peşəkarlıqla yerinə yetirilməsi, səmərələndirici təkliflər verilməsi, təşəbbüslərlə göstərilməsi, işdə yeni forma və metodların tətbiqi, gənc müəssisələrə köməklik göstərilməsi;

4.2.2. rəhbərliyin tapşırıqlarının vaxtında və keyfiyyətlə yerinə yetirilməsi;

4.2.3. normativ hüquqi aktların layihələrinin hazırlanmasında fərlənməsi.

4.3. İşçilər xüsusi əhəmiyyətli vacib tapşırıqların, mürəkkəb işlərin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar, həmçinin layiqli işinə görə bayram və digər əlamətdar günlərdə fərdi qaydada (birdəfəlik) mükafatlandırılabilir.

4.4. İşçilərin fərdi qaydada mükafatlandırılması məqsədilə vəsait qiymətli hədiyyələrin alınmasına xərclənə bilər.

4.5. İşçilərin fərdi qaydada mükafatlandırılması onların işlədikləri struktur bölmələrin rəhbərlərinin təqdimatı əsasında İdarə rəisinin əmri ilə rəsmiləşdirilir.

4.6. İşçilərin mükafatlandırılması və maddi yardımın verilməsi İdarə rəisinin əmri ilə rəsmiləşdirilir.

5. Aylıq vəzifə məaşına əlavələrin hesablanması və ödənilməsi qaydası

5.1. Aylıq vəzifə məaşına əlavənin ödənilməsi ayda bir dəfə olmaqla, hər ay üçün növbəti ayın 20-dək, dekabr ayı üçün isə həmin ayın 28-i (dekabrın 28-i qeyri-ış gününə düşdükdə növbəti iş günü) həyata keçirilir.

5.2. Ömək məzuniyyəti, ödənişli yaradıcılıq və təhsil məzuniyyəti, həmçinin xidməti ezamiyyət dövrü üçün hesab ayındakı iş günləri kimi nəzərə alınaraq aylıq vəzifə məaşına əlavə ödənilir, lakin bu əlavə həmin məzuniyyət (ezamiyyət) vaxtı üçün orta öməkhaqqının hesablanması zamanı nəzərə alınmır.

5.3. Vəzifə məaşına əlavə aşağıdakı günlər üçün hesablanır: 5.3.1. işçinin ömək qabiliyyətini müvəqqəti itirdiyi, həmçinin hamiləliyə və doğuşa görə məzuniyyətdə olduğu günlər; 5.3.2. işçinin qismən ödənişli sosial məzuniyyətdə və ödənişsiz məzuniyyətdə olduğu günlər.

5.4. Bu Qaydanın 5.3.1-ci yarımbəndində nəzərdə tutulan hallarda aylıq vəzifə məaşına əlavə orta öməkhaqqının hesablanması zamanı nəzərə alınmır.

5.5. Aylıq vəzifə məaşına əlavə hər bir işçinin aylıq vəzifə məaşına əmsal tətbiq edilməklə hesablanır.

5.6. Aylıq vəzifə məaşına əlavənin verilməsi üçün əmsal aşağıdakı düstura uyğun olaraq hesablanır:

$$\Theta = \frac{VM\Theta C}{VMC}$$

Burada: Θ - əmsal; $VM\Theta C$ - bu Qaydanın 3.1.2-ci yarımbənd üzrə nəzərdə tutulan vəsait; VMC - işçilərin (vakant ştat vahidliyi istisna olmaqla) aylıq vəzifə məaşlarının məbləğlərinin cəmi.

5.7. Əlavə ödənilən ayda aylıq vəzifə məaşı, iş günlərinin sayı, işçinin iş günlərinin sayı və əmsal tətbiq edilməklə aşağıdakı düstur üzrə hesablanır:

$$VM\Theta = \frac{AVM \times \text{İİG} \times \Theta}{\text{İG}}$$

Burada: $VM\Theta$ - vəzifə məaşına əlavə; AVM - işçinin aylıq vəzifə məaşı; İİG - işçinin iş günlərinin sayı; Θ - əmsal; İG - iş günlərinin sayıdır.

6. Vəsaitin istifadəsinə nəzarət

6.1. Vəsaitdən istifadəyə nəzarət öz səlahiyyətləri daxilində İdarə və Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilir.

6.2. Vəsait üzrə gəlirlər və xərclər smetasının icrası barədə hesabat İdarə tərəfindən Əsasnaməyə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinə təqdim edilir.

7. Yekun müddəalar

7.1. Bu Qaydaya əsasən işçilər ödənilən vəsaitdən gəlir ver-gisi, məcburi dövlət sosial sığorta haqqı, işsizlikdən sığorta haqqı və icbari tibbi sığorta haqqı Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə, "Sosial sığorta haqqında", "İşsizlikdən sığorta haqqında" və "Tibbi sığorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq tutulur.

7.2. Vəsaitdən istifadə olunması ilə bağlı digər məsələlər Əsasnaməyə uyğun olaraq həyata keçirilir.

7.3. Vəsaitdən təyinatı üzrə istifadə edilməsinə görə vəzifəli şəxslər Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinə uyğun olaraq məsuliyyət daşıyırlar.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 31 iyul tarixli 251 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir

Ödənişli arxiv xidmətlərinin siyahısı və onların göstərilməsinə görə xidmət haqlarının məbləği

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Sənəd "Milli arxiv fondu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 15-ci maddəsinin ikinci hissəsinin üçüncü cümləsinə uyğun olaraq hazırlanmışdır və dövlət arxiv xidməti təşkilatlarının fəaliyyət sahələri üzrə göstərdikləri ödənişli arxiv xidmətlərinin siyahısını və həmin xidmətlərin göstərilməsinə görə xidmət haqlarının məbləğini tənzimləyir.

1.2. Dövlət arxiv xidməti təşkilatları "Milli arxiv fondu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq hüquqi və fiziki şəxslərə arxiv sənədlərinin mühafizəsi, elmi-texniki cəhətdən işlənilərə qaydaya salınması, arxiv sənədlərindən istifadə etmək məqsədilə informasiyanın verilməsi sahələri üzrə ödənişli arxiv xidmətləri göstərir.

2. Ödənişli arxiv xidmətlərinin siyahısı və onların göstərilməsinə görə xidmət haqlarının məbləği

Sıra №-si	Xidmətin adı	Ölçü vahidi	Qiymət (manatla)
1	2	3	4
2.1. Müxtəlif daşıyıcılarda olan arxiv sənədlərinin mühafizəsinin təşkili			
2.1.1.	Çap nəşrlərinin və kağız daşıyıcıda olan arxiv sənədlərinin fiziki-kimyəvi və mikrobioloji vəziyyətinin analizi və qiymətləndirilməsi: 1920-ci ilə qədərki dövr; 1920-ci ildən sonrakı dövr: idarəçilik; elmi-texniki (layihə, eskiz, cizgi); foto	saxlama vahidi	0,90
1.			0,15
2.			0,50
3.			0,50
4.			4,0
2.1.2.	Maşınla oxunan və lent daşıyıcılarında olan audiovizual sənədlərin texniki vəziyyətinin yoxlanılması və fiziki-kimyəvi profilaktikası: kino; foto; video; konservasiya-profilaktik işləri	saxlama vahidi	2,0
1.			0,50
2.			0,50
3.			4,0
2.1.3.	Arxiv sənədlərinin vərəqlərinin bərpası, kötlülərin bərkidilməsi, solmuş və çətin oxunan mətnlərin konservasiyası; vərəqlərin bərpası; mətni solmuş və çətin oxunan arxiv sənədlərinin konservasiyası; kötlülərin bərkidilməsi; audiovizual sənədlərin bərpası; qeyri-standart (A1, A3) ölçüdə vərəqlərin, layihə, eskiz, cizgi və digər texniki sənədlərin bərpası	vərəq	0,90
1.			1,40
2.			0,30
3.			20,0
4.			4,0
2.1.4.	Arxiv sənədlərinin dezinfeksiyası və tozdan təmizlənməsi; dezinfeksiya; tozdan təmizləmə	saxlama vahidi	3,0
1.			0,45
2.			
2.1.5.	İdarənin arxivlərində arxiv sənədlərinin cildlənməsi və tikilməsi: cildlənmə; A1, A3 ölçüdə arxiv sənədlərinin və qəzetlərin tikilməsi	saxlama vahidi	4,5
1.			2,80
2.			
2.1.6.	Arxiv sənədlərinin sifariş əsasında elektron surətlərinin yaradılması (rəqəmsallaşdırılması) və foto-video nüsxələrinin hazırlanması; arxiv sənədinin elektron surətinin yaradılması; arxiv sənədinin foto-video nüsxəsinin hazırlanması	foto-video kadr	5,0
1.			0,14
2.			
2.1.7.	Arxiv sənədlərinin müvəqqəti mühafizə edilməsi	saxlama vahidi (bir il)	500-dək hər bir saxlama vahidi üçün - 5,00; sonrakı hər 500-də 10% aşağı olmaqla
2.2. Arxiv sənədlərinin elmi-texniki cəhətdən işlənilərə qaydaya salınması xidməti			
2.2.1.	Təşkilatın tarixinin və arxiv fondunun vəziyyətinin yoxlanılması	təşkilatın sayı üzrə	80,0
2.2.2.	Təşkilatın və arxiv fondunun tarixi, strukturu, sənədlərinin tərkibi haqqında arayışın hazırlanması: 5 ilə qədər olan dövr üçün; 5 ildən 10 ilə qədərki dövr üçün; 10 ildən yuxarı dövr üçün	arayış	80,0 120,0 160,0
1.			
2.			
3.			
2.2.3.	İdarə arxivlərində sənədlərin (işlərin) fond mənsəbiyyətinin və xronoloji sıralanmalarının müəyyən edilməsi	saxlama vahidi	0,15
2.2.4.	İdarə arxivlərində sənədlərin ardıcılıq və digər əlamətlər üzrə sistemləşdirilməsi	vərəq	0,05
2.2.5.	Arxiv sənədlərinin dəyərini ekspertizası və elmi-texniki qiymətləndirilməsinə dair iş təlimatının hazırlanması	iş təlimatı	0,45
2.2.6.	İdarə arxivlərində arxiv sənədlərinin (işlərin) elmi-tarixi və əməli əhəmiyyətinin müəyyən edilməsi üçün dəyərini ekspertizasının keçirilməsi: idarəçilik sənədləri; elmi-texniki sənədlər; şəxsi xarakterli və yaradıcılıq sənədləri; işçi heyətə aid sənədlər; audiovizual sənədlər; elektron sənədlər	saxlama vahidi	1,40 1,60 2,90 0,80 1,80 2,0
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
2.2.7.	Arxiv sənədlərinin mövzu, coğrafi, xronoloji, əlifba və digər əlamətlər üzrə saxlama vahidlərində qruplaşdırılması və saxlama vahidlərinin formalaşdırılması: idarəçilik sənədləri; elmi-texniki sənədlər; şəxsi xarakterli və yaradıcılıq sənədləri; işçi heyətə aid sənədlər	vərəq	0,08 0,20 0,10 0,05
1.			
2.			
3.			
4.			
2.2.8.	Dağınıq halda olan vərəqlərin saxlama vahidində sistemləşdirilməsi	vərəq	0,14
2.2.9.	Saxlama vahidində daxil edilən vərəqlərin nömrələnməsi: standart (A4) ölçüdə vərəq (idarəçilik, yaradıcılıq, mətnli elmi-texniki sənədlər); qeyri-standart (A1, A3) ölçüdə vərəqlər, qrafik sənədlər	vərəq	0,04 0,06
1.			
2.			
2.2.10.	Saxlama vahidinin təsdiqedicisi vərəqlərinin hazırlanması	saxlama vahidi	0,50
2.2.11.	Saxlama vahidinin sərəlvəsinin (başlığının) tərtib edilməsi: idarəçilik sənədləri; elmi-texniki sənədlər; şəxsi xarakterli yaradıcılıq sənədləri; işçi heyətə aid sənədlər; audiovizual sənədlər; elektron sənədlər	saxlama vahidi	1,25 1,65 2,10 0,84 3,85 1,50
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
2.2.12.	Saxlama vahidlərinin arxiv qaydalarına uyğun tikilməsi: standart (A4) ölçüdə vərəqlər (idarəçilik, yaradıcılıq, mətnli elmi-texniki sənədlər); qeyri-standart (A1; A3) ölçüdə vərəqlər (qrafik sənədlər)	saxlama vahidi	2,0 2,70
1.			
2.			
2.2.13.	Tikilməsi mümkün olmayan (yaradıcılıq, layihə, foto və s.) arxiv sənədlərinin ipli qovluqlara yerləşdirilməsi	vərəq	0,06
1.			
2.			
2.2.14.	Saxlama vahidinin üz çildinin təsviri	saxlama vahidi	0,65
2.2.15.	Saxlama vahidində daxil edilmiş arxiv sənədlərinin daxili siyahısının hazırlanması	başlıq (sərəlvə)	0,60
2.2.16.	Saxlama vahidində annotasiyanın yazılması	annotasiya	4,20
2.2.17.	Saxlama vahidlərinin saxlanılma müddətlərinə uyğun (daimi və uzun müddət) qruplaşdırılması	saxlama vahidi	0,15
2.2.18.	Arxiv siyahılarının hazırlanması və çapı: idarəçilik sənədləri; elmi-texniki sənədlər; şəxsi məşəli yaradıcılıq sənədləri; işçi heyətə aid sənədlər; audiovizual sənədlər; elektron sənədlər	siyahının bəndi	1,05 1,20 1,45 1,0 2,0 2,0
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
2.2.19.	Arxiv siyahıları üçün elmi-məlumat vasitələrinin hazırlanması: müqəddimə; qısaltdırılmış sözlərin siyahısı; yekun qeyd; mündəricat	siyahı	40,0 10,0 10,0 5,0
1.			
2.			
3.			
4.			
2.2.20.	Saxlama vahidlərinə arxiv şifrinin qoyulması	saxlama vahidi	0,15
2.2.21.	Saxlama vahidlərinin bəlgəmlərdə qruplaşdırılması: saxlanılmalı olan; saxlanılmamış olmayan	saxlama vahidi	0,12 0,08
1.			
2.			
2.2.22.	Yarlıqların hazırlanması və bəlgəmlərlə bərkidilməsi	yarlıq	0,50
2.2.23.	Saxlama vahidlərinin arxiv qutularına yerləşdirilməsi	saxlama vahidi	0,14
2.2.24.	Arxiv qutularının və bəlgəmlərinin rəflərə yerləşdirilməsi	qutu/bəlgəmə	0,30
1.			
2.			
2.2.25.	Saxlanılmamış olmayan iş və sənədlərin məhv etmək üçün ayrılması	saxlama vahidi	0,24
2.2.26.	Saxlanılmamış olmayan iş və sənədlərin məhv etmək üçün ayrılması barədə aktın tərtib edilməsi	akt	48,0
2.2.27.	Bərpası mümkün olmayan dərəcədə korlanmış və aşkar olunmamış işlərin qeydiyyata alınması barədə dair rəy verilməsi və ya aktın tərtib edilməsi	akt	160,0
2.2.28.	Sənədlərin qaydaya salınması zamanı görülmüş işlər barədə yekun təhvil-qəbul aktının tərtib edilməsi	akt	34,0
2.2.29.	Milli arxiv fonduna daxil edilən arxiv sənədlərinin dövlət mühafizəsinə təhvil vermək üçün hazırlanması (arxiv siyahıları əsasında işlərə baxılması və uyğunluğunun müəyyən edilməsi)	vahidi	0,15
2.2.30.	İşlərin nomenklatur siyahısının layihəsinin hazırlanması: respublika tabeli təşkilat; yerli tabeli təşkilat	siyahının bəndi	4,0 2,0
1.			
2.			
2.2.31.	Sənədlərin saxlanılma müddətləri göstərilməklə, sənədlər üzrə siyahının layihəsinin hazırlanması	siyahının bəndi	6,0
2.2.32.	İdarənin arxivinin və ekspert komissiyasının əsasnamələrinin layihələrinin hazırlanması	əsasnamə	40,0
2.2.33.	İdarənin arxivinin pasportunun hazırlanması: sənəd həcmi 1000-dək olan; sənəd həcmi 1000-dən yuxarı olan	pasport	80,0 120,0
1.			
2.			
2.2.34.	Dövlət arxivlərinin ekspert yoxlama komissiyalarına təqdim edilmiş sənədlərə baxılması və rəy verilməsi: arxiv siyahılarına; saxlanılmamış olmayan sənədlərin məhv etmək üçün ayrılması barədə aktına; saha siyahılarına; işlərin nomenklatur siyahılarına; idarə arxivinin əsasnaməsinə	bənd	4,50
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
2.3. Arxiv sənədlərindən istifadə edilməklə informasiyanın verilməsi xidməti			
2.3.1.	Müraciət əsasında istifadəçilərin arxiv elmi-məlumat vasitələri ilə tanış edilməsi: əlyazma sənədləri; makina, yaxud kompüter ilə yazılmış sənədlər; kataloq; elektron məlumat bazası üzrə	siyahının bəndi	0,14 0,10 0,40
1.			
2.			
3.			
4.			
2.3.2.	Müraciət üzrə mövzuya aid çap olunmuş mənbələrin, dövrü nəşrlərin, soruq ədəbiyyatının araşdırılması	vərəq	0,60
2.3.3.	Müraciət üzrə arxiv sənədlərinin araşdırılması: əla yazılmış sənədlər; makina, yaxud kompüterlə yazılmış sənədlər; xarici dildə olan sənədlər; fotosənədlər; kino-videosənədlər	vərəq	1,50 1,0 3,0 2,0 10,0
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
2.3.4.	Müraciət əsasında mövzu üzrə cavab məktubunun hazırlanması: məlumat xarakterli məktub: 1920-ci ilə qədərki dövr; 1920-ci ildən sonrakı dövr; qısa cavab (soruğu üzrə sənədlərin mümkün saxlanma yerləri və mənfii cavab barədə məlumatın verilməsi)	məktub	200,0 120,0 20,0
1.			
2.			
1.			
2.			
2.3.5.	Fiziki və hüquqi şəxslərin müraciətlərinin (bir mövzu üzrə) cavablandırılması: sosial-hüquq xarakterli; tematik; genealoji	arxiv arayışı; çıxarış; surət; məktub; siyahı; cadvəl və s.	15,0 40,0 200,0
1.			
2.			
3.			
2.3.6.	Arxiv sənədlərinin tematik siyahılarının hazırlanması	bənd	10,0
2.3.7.	Tematik siyahılara müqəddimə və annotasiyanın hazırlanması	vərəq	25,0
2.3.8.	Sifariş üzrə arxiv sənədləri əsasında elmi nəşrlərin hazırlanması: sənəd toplusu, məcmuə və ya məlumat kitabı; fotoalbom	1 müəllif vərəqi fotokadr	1600,0 8,0
1.			
2.			
2.3.9.	Çap və elektron media subyektlərinin sifarişli arxiv materialları əsasında məqalələrin hazırlanması	1 müəllif vərəqi	1200,0
2.3.10.	Sifariş üzrə arxiv sənədləri əsasında sargıların təşkili: 1920-ci ilə qədərki dövr; 1920-ci ildən sonrakı dövr	sənəd	27,5 8,0
1.			
2.			
2.3.11.	Televiziya və radio verilişləri üçün aktual mövzular üzrə arxiv materiallarının seçilməsi və sifarişçiyə təqdim edilməsi: radio; televiziya	efir vaxtı	56,0 85,0
1.			
2.			
2.3.12.	Arxiv işi və arxiv sənədləri ilə tanışlıq üçün ekskursiyaların təşkili	saat	55,0
1.			
2.			
2.3.13.	Arxivə məxsus texniki vasitələrdən istifadə olunmaqla arxiv sənədlərinin və nəşrlərinin surətlərinin çıxarılması: əlyazma sənədlər; makina, yaxud kompüter ilə yazılmış sənədlər; layihə, eskiz və kartoqrafik sənədlər; fotosurat (o cümlədən rəqəmsal surət); lent daşıyıcıda olan (kinofonovideo) sənəd; kadr seçməklə kadr seçmədən rəqəmsal	vərəq A4 formatda	0,50
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
2.3.14.	Audiovizual sənədlərin sifariş əsasında elektron sənəd daşıyıcılarına (yaddaş qurğularına) köçürməklə rəqəmsallaşdırılması: kinofonovideo; foto	dəqiqə fotokadr	20,0 5,0
1.			
2.			
2.3.15.	Arxiv sənədlərinin tərcüməsi: əlyazma sənədlər; makina ilə yazılmış sənədlər	vərəq	14,0 10,0
1.			
2.			
2.3.16.	Arxiv arxivində, binasında, mühafizəxanasında fotovideo çəkilişlərin aparılması	saat	60,0

2.3.17.	Elektron arxiv informasiya sistemində yerləşdirilmiş arxiv resurslarından istifadəyə girişin verilməsi	saat	30,0
2.3.18.	Arxiv sənədləri əsasında maraqlı mövzular üzrə (tarixi məsələlər, şəxsiyyət, təşkilatlar və s.) istifadəçilərə elmi məsləhətlərin verilməsi və arxiv sənədlərindən istifadə ilə bağlı maarifləndirmə	saat	12,0

3. Ödənişli arxiv xidmətlərinin təşkili və tənzimlənməsi

3.1. Dövlət arxiv xidməti təşkilatlarında hüquqi və fiziki şəxslərə ödənişli arxiv xidmətləri onların "İnzibati icraat haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 30-cu maddəsinə uyğun olaraq yazılı ərizələri əsasında göstərilir.

3.2. Ödənişli arxiv xidmətlərinin göstərilməsi barədə hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən edilən ərizələr müvafiq dövlət arxiv xidməti təşkilatına daxil olduğu gündən qeydiyyata alınır və xidmətin növündən asılı olaraq aidiyyəti üzrə icraya yönəldilir.

3.3. Hüquqi və fiziki şəxslərə bu sənədin 2.1-ci və 2.2-ci bəndlərində qeyd olunan xidmətlərin göstərilməsi Azərbaycan Respublikasının Milli Arxiv İdarəsi tərəfindən təsdiq edilən formaya uyğun tərəflər arasında imzalanmış müqavilə ilə rəsmiləşdirilir. Müqavilə bərabər hüquqi qüvvəyə malik olmaqla, iki nüsxədə tərtib olunur və hər iki tərəfdə saxlanılır.

3.4. Hüquqi və fiziki şəxslərə arxiv xidmətləri müvafiq xidmət növü üçün bu Sənədin 2-ci hissəsi ilə müəyyən edilmiş xidmət haqqının Azərbaycan Respublikasının Milli Arxiv İdarəsinin xüsusi xəzinə hesabına köçürülməsini təsdiq edən bank və ya poçt sənədi (qəbz) təqdim olunduğu halda göstərilir. Tələb olunan arxiv məlumatı aşkar edilmədiyi halda müraciət edənin yazılı məlumatı verilməsinə və digər sorğu-məlumat vasitələrindən istifadə etməyə şərait yaradılır.

3.5. Elmi-tədqiqat məqsədləri üçün araşdırma aparacaq tədqiqatçılara, elm-təhsil müəssisələrinin elmi işçilərinə, Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrində təhsil alan tələbələrə müvafiq qurumların bu faktı təsdiq edən arayışı təqdim edildiyi halda xidmət haqqı ödənilmədən dövlət arxiv xidməti təşkilatlarının oxu zallarda tədqiqat olunan mövzuya uyğun arxiv sənədləri ilə tanış olmaq, onları araşdırmaq, qeydlər aparmaq, sənədlərin arxiv siyahılarından və digər sorğu-məlumat vasitələrindən istifadə etməyə şərait yaradılır.

3.6. Bu Sənədin 3.5-ci bəndində qeyd olunan şəxslərin sifarişləri əsasında dövlət arxiv xidməti təşkilatına məxsus texniki vasitələrdən istifadə olunmaqla Milli arxiv fondu sənədlərinin surətlərinin (o cümlədən kinofotono və videosənədlərin surətləri və pozitivlərinin) verilməsi bu Sənədin 2-ci hissəsi ilə müəyyən edilmiş xidmət haqqı ödənilməklə həyata keçirilir.

3.7. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq sənəd əsasında, əhliyyəti müəyyən edilmiş şəxslərə arxiv sənədlərindən istifadə etməklə informasiyanın verilməsi xidmət haqqı ödənilmədən icra edilir.

3.8. Dövlət arxiv xidməti təşkilatları aşağıdakı hallarda hüquqi və fiziki şəxslərə arxiv xidmətlərinin göstərilməsindən imtina edə bilərlər:

3.8.1. arxiv sənədlərinin fiziki-kimyəvi və bakterioloji mühafizəsi üzrə xidmətlərin göstərilməsi üçün arxivin texniki imkanları məhduf olduqda;

3.8.2. mühafizəxanalarda arxiv fondu sənədlərinin mühafizəsi üçün boş yer olmadıqda və yaxud sənədlərin fiziki və ya bakterioloji vəziyyəti ona imkan vermədikdə;

3.8.3. arxiv sənədlərinin mühafizəsi və elmi-texniki cəhətdən işlənilərə qaydaya salınması barədə razılaşdırılmış müqavilə öhdəliklərinə qarşı tərəf pozduqda;

3.8.4. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq qorunan dövlət, peşə, kommərasiya və ailə sifirine aid məlumatların olduğu, habelə müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında qanunla qorunan məlumatların əks olunduğu sənəd və işlər üzrə məlumatlardan istifadə hüququnu təsdiq edən sənədlər (buraxılış vərəqi, vərosolik şəhadətnaməsi, etibarnamə) təqdim olunmadıqda;

3.8.5. müqavilə əsasında dövlət arxiv xidməti təşkilatına mühafizə üçün verilməsi şəxsi məşəli arxiv fondu sənədlərinin sahibinin (və ya onun vərososininin) bu sənədlərdən istifadəyə notarial qaydada təsdiq olunmuş razılıq sənədi olmadıqda;

3.8.6. fiziki şəxslər bu Sənədin 3.1-ci bəndi ilə müəyyən olunmuş sənədləri ərizəyə əlavə etmədikdə və ya natamam etdikdə;

3.8.7. arxiv sənədləri xidməti istifadədə olduqda və ya fiziki-texniki vəziyyəti istifadə üçün qənaətbəxş olmadıqda;

3.8.8. müvafiq xidmət üçün müəyyən olunmuş xidmət haqqı ödənilmədikdə;

3.9. Dövlət arxiv xidməti təşkilatlarının fəaliyyət sahələri üzrə göstərdikləri arxiv xidmətləri üzrə ölçü vahidi saat müəyyən edilmiş xidmətlər üzrə xidmətin vax

Daxili İşlər Nazirliyinin Maddi-Texniki Təminat Baş İdarəsi geyim əmlaklarının və fərqlənmə nişanlarının satın alınması məqsədilə açıq tender elan edir

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər iştirak üçün müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədini təqdim etdikdən sonra satınalma predmeti üzrə Əsas şərtlər toplusunu əlaqələndirici şəxsə (iş vaxtı saat 09:00-dan 18:00-a kimi) ala bilərlər. Əlaqələndirici şəxs: Pərviz Abdullayev, telefon: 590-20-64. Ünvan: Bakı şəhəri, Azadlıq pr., 161.

İştirak haqqı: 1000.00 AZN
Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi üçün satınalma təşkilatın bank rekvizitləri:
Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
Kod: 210005
VÖEN: 1401555071
M/h: AZ41NABZ01360100000000003944
S.W.I.F.T BİK: CTREAZ 22
DİN-in Maddi Texniki Təminat Baş İdarəsi
Hesab: AZ14CTRE0000000000002077706
VÖEN: 1500281641
Büdcə təsnifatının kodu: 142595 BSK 3
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
1. Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin, habelə son bir il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olub-olmadığı.
2. Satınalma müqaviləsini bağlamaq səlahiyyəti olması.
3. Əz əmlakından sərbəst və məhdudiyatsız istifadə etmək imkanı, habelə ödəmə qabiliyyəti olması, müflis elan olunmaması, əmlak üzərinə həbs qoyul-

maması, ödənişə yönəlməmiş girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılmış şəxs olmaması.

- Satınalma prosedurlarının başlanmasından əvvəlki 5 il ərzində özlərinin, habelə işlərini idarə edənlərin, qulluqçularının peşəkar fəaliyyətləri, yaxud satınalma müqaviləsinin bağlanması üçün ixtisas göstəricilərini yanlış göstərmələri ilə əlaqədar cinayətə görə məhkum olunmaması, yaxud onların müvafiq peşə fəaliyyətləri ilə məşğul olmasının məhkəmə qərarında qadağan edilməməsi.
- Sahibkarlıq subyektinin bölgüsü.
- Satınalma müqaviləsinin icrasını təmin etmək üçün müvafiq sənəd peşəkarlığının, təcrübəsinin, texniki və maliyyə imkanlarının, işçi qüvvəsinin, idarəetmə sərəhsinin, etibarlılığının olması.
- Tender təklifi (tender təklifləri zərflərin açıldığı gündən sonra azı 30 (otuz) bank günü qüvvədə olmalıdır).
- Tender təklifinin birinci əlavəsi kimi tender təklifinin ümumi qiymətinin 1 (bir) faizi məbləğində tender təklifinin təminatı - bank zəmanəti (təminatın qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən azı 30 (otuz) bank günü çox olmalıdır).
- Məlgöndərlər (podratçılar) ilkin sənədləri (1-6-cı bənddə göstərilən) 05.09.2023-cü il saat 15:00-dək Tender komissiyasına təqdim etməlidirlər. Ünvan: Bakı şəhəri, Azadlıq pr., 161.
- Məlgöndərlər (podratçılar) öz tender təkliflərini (7-8-ci bənddə göstərilən) 13.09.2023-cü il saat 15:00-dək təqdim etməlidirlər. Ünvan: Bakı şəhəri, Azadlıq pr., 161.
- Göstərilən tarixdən gec təqdim olunan təkliflər qəbul olunmayacaqdır.
- Tender təklifləri zərfləri 14.09.2023-cü il tarixdə saat 16:00-da DİN-in Maddi-Texniki Təminat Baş İdarəsinin inzibati binasında açılacaq. Ünvan: Bakı şəhəri, Azadlıq pr., 161.

Tender komissiyası

Dünya Kubokunda 12 şahmatçımız növbəti mərhələdə iştirak edir

Bakıda keçirilən Dünya Kubokunda ikinci mərhələyə adlayan Azərbaycan şahmatçılarının turnirin növbəti mərhələsində rəqibləri böllü olub.

Teymur Rəcəbov, Şəhriyar Məmmədov və Günay Məmmədova, habelə başqa ölkələrin aparıcı crossmeysterləri mübarizəyə ikinci mərhələdə qoşulublar. Bu günə kimi çıxışına ilk mərhələdən başlayan 15 şahmatçımızdan 12-si növbəti mərhələyə adlayıb.

Dünya Kubokunda I raundun cavab görüşlərinə gəldikdə isə, Azərbaycan təmsilçilərindən Qədir Hüseynov, Rauf Məmmədov, Nicat Əbasov ikinci partiyalarında da qələbə qazanmaqla mübarizəni davam etdirmək imkanı əldə ediblər. İlk oyunda heç-heçə edən Vasif Durarbəyli ikinci partiyayı qalib kimi başa vuraraq növbəti mərhələyə vəsiqə qazanıb.

Xanım şahmatçılardan Ülviyyə Fətəliyeva, Gülnar Məmmədova və Gövhər Bəydullayeva cavab görüşlərini qələbəylə başa vuraraq adlarını ikinci raunda yazdınlılar.

Avqustun 1-də Dünya Kubokunda ilk raundun tay-brek görüşləri keçirilib. Eltac Səfərlı, Abdulla Qədimbəyli, Vüqar Əsədli, Misrətdin İskəndərov tay-

brekdə qələbə qazanmaqla ikinci mərhələyə vəsiqə qazanıblar.

Günün ən uzun partiyası Aydın Süleymanlı ilə çinli Yunqlyun Syu arasında olub. Ardıcıl 9 heç-heçədən sonra şahmatçımız 10-cu görüşdə qələbə qazanaraq növbəti mərhələdə iştirakını təmin edib.

Cavab görüşlərində uzadan Nicat Məmmədov və Xanım Balacayeva Dünya Kubokunda iştirakını dayandırdı. İlk görüşdə uzadan və cavab görüşündə heç-heçə edən Məhəmməd Muradlı da yarışla vıdalaşdı.

Turnirin ikinci raundu avqustun 2-də başlayıb. Bu mərhələdən etibarən şahmatçılarımız Şəhriyar Məmmədov, Teymur Rəcəbov, Günay Məmmədova o cümlədən dünya reytinginin lideri Maq-nus Karlson mübarizəyə qoşulublar.

Bu mərhələdə Teymur Rəcəbov Viktor Erdoş (Macarıstan), Şəhriyar Məmmədov

Tin Jinqao (Sinqapur), Nicat Əbasov Loran Fressine (Fransa), Rauf Məmmədov Aleksandr Predke (Serbiya), Qədir Hüseynov Yonas Byere (Danimarka), Vüqar Əsədli Yan Nəpomnyayşşi (FIDE), Abdulla Qədimbəyli David Quijarro (İspaniya), Misrətdin İskəndərov Domaroca Qukeş (Hindistan), Eltac Səfərlı Andrey Yesipenko (FIDE), Aydın Süleymanlı Porham Maqsudlu (İran), Vasif Durarbəyli isə Jül Mussarla (Fransa) mübarizə aparırlar. Birinci partiyada Vüqar Əsədli, Misrətdin İskəndərov, Aydın Süleymanlı və Vasif Durarbəyli məğlub olublar, digər şahmatçılarımız isə görüşlərini heç-heçə bitiriblər.

Qadınların yarışında 1/32 finalın ilk partiyaları oynanıblı. Azərbaycan şahmatçılarından Günay Məmmədova Alina Bivol (Ukrayna), Ülviyyə Fətəliyeva Moniko Soçko (Polşa), Gövhər Bəydullayeva Polina Şuvalova (FIDE), Gülnar Məmmədova isə Nino Baçaşviliyə qarşı yarışiblar. Ülviyyə Fətəliyeva heç-heçə oynayıb, digər təmsilçilərimiz isə uduzublur.

Dünya Kubokuna avqustun 24-də yekun vurulacaq.

Rizvan CƏFƏROV, "Azərbaycan"

XIII Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalının növbəti konserti İohannes Bramsın 190 illiyinə həsr olunub

XIII Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalı çərçivəsində avqustun 1-də Heydər Əliyev Konqres Mərkəzində musiqisevərlərə görkəmli alman bəstəkarı İohannes Bramsın 190 illik yubileyinə həsr olunmuş "Bramsı sevirsiniz?" adlı konsert proqramı təqdim olunub. Kamera musiqisi axtarımında festivalın təşkilatçı qurumlarının təmsilçiləri, yerli musiqisevərlər, şəhərin qonaqları iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konsertdə Azərbaycanın Xalq artisti, pianoçu Fərhad Bədəlbəyli, Henri-David Varena (violonçel, Estoniya), beynəlxalq müsabiqələr laureatı Dennis Həsənov (violin, Rusiya), həmçinin Əməkdar artistlər Fəridə Məmmədova (soprano) və Səbinə Əsədova (mezzo-soprano) maraqlı konsert proqramı ilə çıxış ediblər. Solistləri pianoda Rebekka Maqomedova müşayiət edib.

Konsertdə İohannes Bramsın "3 nömrəli violon sonatası", "Piano, violon və violonçel üçün Trio", "Qız", "Əbədi sevgi haqqında", "Mənim sevgim yaşılıdır", "Tökəcə güllüşün", həmçinin 3 duet - "Sevgi yolu" (Allegro), "Sevgi yolu" (Poco Adagio) və "Dəniz" əsərləri səsləndirilib.

Qəbələ festivalında Litva Kamera Orkestrinin konserti maraqla qarşılanıb

Polşalı violon ifaçısı öz ifası ilə Qəbələ festivalının proqramına xüsusi ahəng qatıb

XIII Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalı artıq bir həftəyə yaxındır musiqisevərləri, şəhərin qonaqlarını maraqlı konsert proqramları ilə sevindirir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, festival çərçivəsində avqustun 1-də axşam açıq havada konsert səhnəsində tamaşaçılara Litva Kamera Orkestrinin konserti təqdim olunub.

Tamaşaçılar Polşadan gəlmiş violon ifaçısı Mariusz Patyranın ifasını böyük maraqla izləyiblər. Polşalı musiqiçi öz virtuoz ifası ilə Qəbələ festivalının proqramına xüsusi ahəng qatıb.

Konsertdə V.A.Motsartın "Kiçik gecə serenadası", Z.Kodalayın "Kallayı kəndinin rəqsləri", Y.Sukun "Sevgi mahnısı", M.Ponse-Y.Heyfetsin "Kiçik ulduz", F.Kreyslerin "Vyana kapriçiosu", F.Latenasın "Bolero", B.Dvarionasın "Göl qırağında", A.Dvorjak-Y.Heyfetsin "7 nömrəli Yumoreska", F.Şopen-N.Milsteinin "Noktürn", A.Batsininin "Cırdanların rəqsi", Q.Diniku-Y.Heyfetsin "Hora Staccato" əsərləri səsləndirilib.

Festival çərçivəsində avqustun 2-də saat 18:00-da Heydər Əliyev Konqres Mərkəzində tamaşaçılara növbəti kamera musiqisi təqdim ediləcəkdir.

Azercell abunəçilərinin nəzərinə!

"Azercell Telekom" MMC tərəfindən göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədilə aparılacaq təkmilləşdirmə işləri ilə əlaqədar 04.08.2023-cü il gecə saatları ərzində bəzi xidmətlərin istifadəsində müvəqqəti çətinliklərin yaranması mümkündür.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC gəmiləri üçün ehtiyat hissələrin satın alınması məqsədilə açıq müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az səhifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 07 avqust 2023-cü il saat 17:00-dəkdir.

Ünvan: AZ1003, Bakı şəhəri, M.Useyinov küçəsi, 2.
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili:1016.

Tender komissiyası

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC gəmiləri üçün separatorların satın alınması məqsədilə açıq müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az səhifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 07 avqust 2023-cü il saat 17:00-dəkdir.

Ünvan: AZ1003, Bakı şəhəri, M.Useyinov küçəsi, 2.
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili:1016.

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Təsərrüfatə Sahib Əsaslı Tikinti və Təchizat İdarəsi respublika üzrə bir sıra təhsil müəssisələrinin cari təmir işlərinin satın alınması üçün açıq tender elan edir

Açıq tender iştirakçılara təklif edilir ki, öz təkliflərini imzalanmış, möhürlənmiş, ikitəqat bağlamada, yazılı surətdə təqdim etsinlər. Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verilecəkdir: iddiaçıların ixtisas göstəricilərinin uyğunluğu, aşağı qiymət, ödəniş şərtləri, müqavilənin vaxtında yerinə yetirilməsi, təminat verilmə istisnar müddəti.

Açıq tender proseduru ilə əlaqədar məlumat almaq üçün əlaqələndirici şəxsə müraciət etmək olar:
Əlaqələndirici şəxs - Z.Quliyev.
Ünvan: Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Y.Bakuvı, 18.
Tel: (+99412) 465 73 48 (daxili 134).

Maraqlananlar açıq tender prosedurlarının Əsas şərtlər toplusunu 1500,0 (bir min beş yüz) manat məbləğində iştirak haqqını aşağıda qeyd olunan hesaba köçürdükdən sonra yuxarıdakı ünvanadan ala bilərlər.

Bankın adı: "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC-nin Sonayə filialı
Kod: 805603
VÖEN: 9900001881
M/h: AZ03NABZ01350100000000002944
S.W.I.F.T: İBAZAZ 2X
H/h: AZ88İBAZ30030019441856517211
VÖEN: 1500016711

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin, habelə son bir il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olub-olmadığı (Uçotda olduğu vergi orqanından alınmalıdır. Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir. 03.07.2023-cü il tarixdən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir);
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinə aid olması ilə bağlı məlumat (Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinin arayışı. Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir);
- iddiaçının son bir ildəki (əgər daha az müddət fəaliyyət göstərirsə bütün fəaliyyəti dövrü) maliyyə vəziyyəti barədə bank tərəfindən verilməsi arayışı (03.07.2023-cü il tarixdən sonra alınmış arayış təqdim edilməlidir);
- iddiaçının ilkin qeydiyyat sənədlərinin müvafiq qaydada təsdiq edilməsi surətləri (iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsinin qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və əsas fəaliyyət yeri göstərilməklə), ünvan və bank rekvizitləri;
- iddiaçının tikinti işlərinin həyata keçirilməsi üçün müvafiq lisenziyaya və ya icazəyə malik olması;

«AZƏRBAYCAN»
qəzetinin reklam xidməti

Yasamal rayonu M.N.Tusi adına 173 nömrəli tam orta məktəbi tərəfindən 2021-ci il tarixdə Anar Səxavət oğlu Səfərolinin adına verilmis E354764 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Əqli Mülkiyyət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi Əməkdar incəsənət xadimi, Azərbaycan Kinematoqrafçılar İttifaqının katibi **CƏMİL FƏRƏCOVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Azərbaycan Tibb Universitetinin I Məmalıq və Ginekologiya kafedrasının kollektivi kafedranın dosenti Natəvan Axundovaya anası **HƏQİQƏT MƏMMƏDƏLİ QIZI ABDULLAYEVANIN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Tender komissiyası

BAŞ REDAKTOR
Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman	- 539-63-82, 432-37-68
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi	- 538-56-60
	434-63-30, 539-72-39	İnformasiya şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl katib	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 538-84-73,
Məsəl katib müavinləri	- 539-44-91,	Fotolüstrasiya şöbəsi	- 538-20-87,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompyuter mərkəzi	- 538-59-33
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-55-55,	Mühasibatlıq	

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə

contact@azerbajian-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbajian-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılb sahifələnmis, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materialların Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj **5474**
Sifariş **1936**

Qiyməti **40 qəpik**